

Broj 4/2017. - Godina CXXXI - Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

GODINA SLUGE BOŽJE
JOSIPA STADLERA

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

Nakladnik:

Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:

Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:

Mladen Kalfić, kancelar

Grafička obrada:

MCVN

Tisak:

Suton - Široki Brijeg

Sadržaj

KARDINALOVA PORUKA

Naše mjesto uz Božićne jaslice	5
--------------------------------------	---

SVETA STOLICA

Poruka pape Franje za 51. Svjetski dan mira.....	8
Poruka pape Franje za 55. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja	11
Poruka pape Franje za 26. Svjetski dan bolesnika (11. veljače 2018.)	13

CCEE

Priopćenje s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija u Minsku	15
Završna poruka s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija u Minsku	16
Susret pravnih savjetnika Biskupskih konferencija Europe	17

BK BIH

Godišnji skup hrvatskih pastoralnih djelatnika iz zapadne Europe	259
Poruka predsjednika Caritasa BiH Vinka kardinala Puljića uz Nedjelju Caritasu u BiH 2017.: 3. došašća, 17. prosinca 2017.	262
Susret predsjednika i ravnatelja Caritasu u RH i BiH	263
Propovijed msgr. dr. Tome Vukšića uoči jesenskog zasjedanja BK BiH	264
Priopćenje sa 71. redovitog zasjedanja Biskupske konferencije BiH	267
Priopćenje za javnost biskupa Biskupske konferencije BiH	268

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	270
Sjednica Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije 2017.	271
Održana dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije 2017.	272
Poziv na V. redovitu sjednicu II. saziva Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije	274
Poziv na dekansku konferenciju	274
"Naša je prava sreća u Isusu!"	275
Statistički podatci za 2017. godinu	277
Ovlast binacija i trinacija u 2018. godini	277
Međunarodni molitveni dan mira 1. 1. 2018.	278
Bogojavljenje - Dan Papinskog misijskog djela svetog Djetinjstva	279
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana 18.-25. 1. 2018.	279
Molitveni dan za mir u BiH	280
Dan posvećenog života-Prikazanje Gospodinovo 2.2.2018.	281
Dan života 4.2.2018.	281
Međunarodni dan bolesnika i zdrav.djelatnika 11.2.2018.	282
Post i nemrs u 2018. godini	283
Kvatre u 2018.	283
Duhovne vježbe za svećenike u 2018.	284
Dan solidarnosti u 2018. godini	285
Obova svećeničkih obećanja i posveta ulja u 2018.	285

XXIV. Sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije.	286
XXI. susret ministranata u 2018..	286
Susret animatora liturgijskog pjevanja u 2018.	287
Papin dan	287
Prijepis matica i crkvenih računa za 2017. godinu	288
Prve subote molitveni dan za duhovna zvanja	288
Pontifikali u 2018.	289
Popis Krizmi u 2018.	290
Imenovanja i premještaji	291
Dozvole	292
Kronika Vinka kardinala Puljića od 1.9. - 1.12.2017.....	292
Povelja o posveti oltara u kapelici Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa.....	301

PRILOZI

Propovijed na misi hodočašća Vrhbosanske nadbiskupije i Banjalučke biskupije u Mariju Bistricu	302
Propovijed na Misi u Petrinji za blagdan Ivana Pavla II.	303
Propovijed na Misi prigodom Posvete Nadbiskupije Bezgrešnom Srcu Marijinu.....	306
Popis sjemeništaraca u šk. god. 2017 - 2018	308
Popis bogoslova u ak. 2017 - 2018. godini	309
Popis bogoslova RM Sjemenište	310
Dr.sc. mons. Pavo Jurišić: Stadlerov put	310
Izvjeshće o skupljanju po župama za Nadbiskupsko sjemenište Petar Barbarić Travnik	308

BILJEŽIMO

1. Održan XVI. molitveni dan za Domovinu i XIV. Hodočašće Oružanih i redarstvenih snaga BiH	314
U Kondžilskom svetištu Vrhbosanska nadbiskupija posvećena Bezgrješnom Srcu Marijinu	316
Kardinal Puljić zaredio dvojicu franjevac za đakone	319
Misnim slavljem u sarajevskoj Katedrali otvorena jubilara Stadlerova godina	321

NAŠI POKOJNICI

Vlč. Anto Stjepić.....	323
------------------------	-----

DODATAK

Pastoralni kalendar za 2018. godinu.....	325
--	-----

Naše mjesto uz Božićne jasllice

U susret Božiću

„Svi su išli, svatko u svoj grad da se upišu. Tako i Josip jer bijaše iz Davidove kuće i porodice, uzide sa svojom ženom Marijom, koja bijaše trudna, iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju, u Davidov grad zvani Betlehem, da se upiše“. (Lk 2,3-4)

Neizmjerne dobri Bog u povijesne okolnosti čovječanstva i životnu svakodnevicu upisuje povijest spasenja satkanu od neizmjernog broja niti koje povezuje u divni sklad svoje trajne božanske ljubavi prema čovjeku. Tako i u povijest cijelog čovječanstva po Mariji, koja s Josipom odlazi na popis stanovništva u Davidov grad Betlehem, ispisuje svojim božanskim rukopisom povijest svoje ljubavi. Poslušni Duhu Svetom u svojoj svakodnevici Marija i Josip hode prema Betlehemu. Tako su i tisuće vjernika širom ove zemlje hodile i hode na Svete mise Zornice otvarajući se poticajima Duha Svetoga i pripremajući mjesto Isusu za rođenje u srcu svakoga od njih. Isus se želi roditi u svakom vjerničkom srcu, u svim našim obiteljima i u svim našim župnim zajednicama. Došašće je blagoslovljeno vrijeme kroz koje hodimo kao što su hodili Marija i Josip prema Betlehemu. To je molitveni i pokornički hod kojim izražavamo svoju vjeru u Gospodinov dolazak. Želimo očistiti svoje srce pristupajući sakramentu ispovijedi da ono bude mjesto u kojem će se roditi i udomiti utjelovljeni Sin Božji. Simbolika Zornica je u hodu Marije i Josipa prema Betlehemu. Kao što zora nakon noći najavljuje svjetlo dana, tako nas i slavlje Zornica vodi božićnom svjetlu. Mnogi će poput Marije i Josipa za ovaj Božić poći u svoj rodni kraj, u svoj zavičaj, među svoje najbliže. Neka taj susret istinski bude izvor božićne radosti da ne zaboravimo svoje korijenje i da se to korijenje ne osuši.

Događaj Božića

„Dok su tu bili, njoj dođe vrijeme da rodi. I rodi sina svoga, prvorođenca, te ga povije u pelenice i položi u jaslce jer u gostionici nije bilo mje-

sta za njih“. (Lk 2, 6-7)

Bog prihvaća jasllice da se udomi u čovječanstvu. U trenutku dok silazi s nebesa na zemlju, za malenog Isusa nema mjesta u ljudima i među ljudima. I to se nebrojeno puta ponavlja kroz povijest. Božja darežljivost posebno je vidljiva u darivanju života, a toliko puta čovjek ne prihvaća život u skromnosti. Zaokupljen trkom za uživanjem, zaslijepljen sebičnošću, vođen oholim nadmetanjem i zahvaćen pohlepom čovjek današnjice kao da sve više gubi osjećaj za tu božansku skromnost koja se očitovala rođenjem u jasllicama. Doživjeti Isusovo rođenje znači vratiti se skromnosti, poniznosti, jednostavnosti. Evanđelje nam poručuje da se Bog objavljuje malenima. I ovaj Božić divna je prigoda da se otvorimo Božjemu Sinu i poput njega prihvatimo život u jednostavnosti i skromnosti.

Naći ćete Djetesce

„Pastirima pristupi anđeo Gospodnji, i sjaj ih Gospodnji obasja, pa se vrlo uplašise. Anđeo im reče: „Ne bojte se, jer vam, evo, donosim radosnu vijest o velikom veselju za sav narod: Danas vam se u Davidovu gradu rodio spasitelj – Krist, Gospodin i neka mu ovo služi kao znak: Naći ćete Djetesce gdje leži u pelenicama gdje leži u jasllicama!“ (Lk 2, 8-12).

Na mnogo načina Bog šalje svoje svjetlo onima koji su otvoreni Božju riječ čuti. Nekad je to po nevidljivim nadahnućima, a nekad po konkretnim osobama. Navještaj radosne vijesti i ono evanđeosko „danas“ traje svakoga dana, a osobito na Božić. Zato ovog Božića želimo otvoriti „uši srca“ kako bi čuli tu blagu vijest da se Bog rodio među nama. Dok nas svakodnevno zapljuskuje buka zamamnih poruka koje nude užitek u raznim zarobljenostima i ovisnostima, otvorimo uho i srce za tihi i blagu vijest kojom anđeli javljaju da nam sam Bog šalje svoga Sina Jedinorođenca da nas spasi. Ta radosna vijest razgoni svaki strah iz čovjekova srca i uzrok je veselja pojedinca i cijelog naroda

Božjega jer je Bog pohodio svoj narod. Po Isusovu rođenju Bog pokazuje da nije daleko nego sasvim blizu – u nama i među nama; da ne ruši i ne lomi nego u skromnosti i tišini pokazuje svoju neizmjernu ljubav prema čovjeku. Božićno vrijeme najprikladnije je vrijeme da u punini doživimo tu nježnu, blagu, tihu i trajnu ljubav Božju prema svakome od nas.

Slava Božja i Mir ljudima

„Odjedanput se anđelu pridruži mnoštvo vojske nebeske koja je hvalila Boga: Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima koje ljubi“. (Lk 2,13-14)

Svi stanovnici neba raduju se i hvale Boga na visini. U isto vrijeme žele mir ljudima na zemlji kojima Bog pokazuje tako veliku ljubav darujući im svoga Sina. Dati i davati slavu Bogu znači naći sebe u svom dostojanstvu. A mir stanuje tamo gdje je Bog, tamo gdje vlada Božji zakon ljubavi kao vrhunac i mjerilo svega. Kad Boga prognamo iz svog srca, iz obitelji i iz društva, tada nastaju sukobi, zavisti i mržnja što kao posljedicu često ima nemile ratove. Mnogi od nas Iskusili su svu okrutnost rata čije posljedice još proživljavamo. Štoviše, kao da se javlja i strah od novog rata. Čini se da sve više težimo za novcem, prestižem i prolaznom zemaljskom slavom i da su nam uši zatvorene za Božju riječ, da u našem srcu nema mjesta za Boga. Mira neće biti dok Bog ne bude na prvom mjestu u našem srcu i našim obiteljima i dok u našem društvu ne zavladaju zakoni utemeljeni na Božjem zakonu ljubavi i otvorenosti prema životu. U tom duhu molim da Božji mir zavlada u ljudskim srcima, u obiteljima, među ljudima, u narodu i među narodima.

Hajdemo i mi do Božićnih jaslca

„Kad anđeli od pastira odu na Nebo, pastiri počnu govoriti jedan drugome: Hajdemo dakle do Betlehema i vidimo ovaj događaj s kojim nas upozna Gospodin“. (Lk 2,15)

Svatko od nas je pozvan za ovaj Božić odgovoriti na tu poruku Radosne vijesti: poći

i naći Novorođenče u otajstvu vjere. Poput pastira pozvani smo poticati jedni druge na zajednički hod u susret Gospodinu. Tjelesnim očima ne možemo ga vidjeti, ali očima vjere možemo ga i doživjeti i vidjeti. Ne bi trebali živjeti kao da se Isus nije rodio. Pastiri su se divili toj poruci. I mi smo pozvani otvorena srca prihvatiti dar vjere i diviti se tako velikoj Božjoj ljubavi prema nama.

Prebirati u svom srcu

„A Marija je pamtila sve te događaje i razmišljala o njima u svom srcu“. (Lk 2,19)

Pozvani smo poput Marije produbljivati iskustvo vjere kroz trajno razmišljanje i molitvu. Božićno vrijeme osobito je pogodno da, poput Marije, prebiremo otajstva spasenja u svom srcu čitajući Sveto pismo, moleći kronicu, sudjelujući u slavlje Euharistije imajući na umu da sve to izgrađuje naš vjerski identitet.

Draga braćo i sestre u Isusu Kristu, upućujući vam ove riječi Evanđelja, želim da vas božićna radost zahvati, ispuni vam srce i oplemeni dušu kako bi naši međusobni odnosi zračili Isusovim prisutnošću. Zauzmite svoje mjesto uz božićne jaslce i neka vam Božić izliječi sve rane i na duši i na tijelu te božićno svjetlo obasja sve vaše staze da hrabro s nadom kroćite kroz život. Ne dajte se zavesti mračnim glasinama koje krađu nadu. Sačuvajte božićno svjetlo i u srcu, i u obitelji i u međuljudskim odnosima. Otvorimo svoje srce prema našim susjedima i komšijama koji drugačije vjeruju jer nas veže ista Božja ljubav i jer nas je Bog pozvao na zajednički suživot u ovoj našoj lijepoj domovini Bosni i Hercegovini. Molimo za sve kojima je povjerena vlast u ovoj zemlji da rade i surađuju na dobro svih ljudi. Molimo novorođenog Isusa za tolike koji trpe siromaštvo, za one koji su prognani, bolesni, zaboravljeni i ostavljeni; molimo i za one koji brinu za bolesnike i nemoćnike, uključimo u molitvu sve utamničene i one koji služe društvu kao djelatnici u zatvorima; molimo za teške grešnike da se pokaju za svoje grijeh i obrate se te drugima čine dobro; molimo

i za medijske djelatnike da budu što više u službi radosne vijesti; za sve sadašnje i buduće majke da budu otvorene novom životu; za sve koji su se odazvali Božjem pozivu da Gospodina životom veličaju i slave te nesebično služe ljudima; za prosvjetne djelatnike da djecu i mlade uče dobru; za vojnike i policajce da budu u službi slabih; za sve ljude da budu nositelji i graditelji mira. U tom duhu neka vam je čestit Božić,

neka vas ispuni radošću i nadom kako bi hrabrom vjerom i ispunjeni Božjim blagoslovom zakoračili u Novo ljeto 2018.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski*

KARDINALOVA PORUKA

Migranti i izbjeglice - muškarci i žene u potrazi za mirom

Poruka pape Franje za 51. Svjetski dan mira

1. Želja za mirom

Mir svim ljudima i svim narodima na zemlji! Mir, koji su anđeli navijestili pastirima u božićnoj noći,¹ je duboka težnja svakog pojedinca i svih naroda, a osobito onih koji najviše trpe zbog njegove odsutnosti. Od ovih potonjih, koje stalno nosim u svojim mislima i molitvama, ponovno bih spomenuo više od 250 milijuna migranata diljem svijeta, od čega 22,5 milijuna čine izbjeglice. Papa Benedikt XVI., moj dragi predšasnik, govorio je o njima kao "muškarcima i ženama, djeci, mladima i starijim osobama koji traže mjesto na kojem će se skrasiti i živjeti u miru".² Da bi pronašli taj mir, mnogi su od njih spremni izložiti opasnosti vlastiti život na putovanju koje je često dugotrajno i opasno, podnositi teškoće i patnje i suočavati se s ogradama i zidovima izgrađenim kako bi ih se držalo daleko od njihova cilja.

Milosrdna duha zagrlimo sve one koji bježe od rata i gladi ili su zbog diskriminacije, progonstva, siromaštva i srozavanja okoliša prisiljeni napustiti svoja ognjišta.

Svjesni smo da nije dovoljno otvoriti svoja srca za druge koji pate. Mnogo će se toga još trebati učiniti prije nego što naša braća i sestre uzmognu ponovno mirno živjeti u sigurnom domu. Prihvatanje drugih traži konkretno zalaganje, mrežu pomoći i dobročinstva, budnu i suosjećajnu pažnju, odgovorno upravljanje novim i složenim situacijama koje se katkad pridodaju brojnim drugim već postojećim problemima, kao i resursima koji su uvijek ograničeni. Provođenjem u djelo kreposti razboritosti, čelnici vladâ trebali bi poduzeti praktične korake kako bi ih primili, promicali, zaštitili i integrirali, "i koliko to dopušta nepatvoreno dobro njihove zajednice, i[šli] na ruku onima koji bi se možda htjeli uključiti u novu zajednicu".³ Oni imaju jasnu odgovornost prema vlastitim zajednicama, legitimna prava i skladan razvoj kojih moraju osigurati, da ne bi postali poput ludog gradi-

telja koji je pogrešno izračunao i nije uspio dovršiti kulu koju je počeo graditi.⁴

2. Zašto tako mnogo izbjeglica i migranata?

Uoči Velikog jubileja kojim se obilježavalo dvije tisuće godina od anđeoskog proglašenja mira u Betlehemu, sveti Ivan Pavao II. ubrojio je sve veći broj izbjeglica među posljedice "beskrajnog i užasnog slijeda ratova, sukobâ, genocidâ i etničkih čišćenja"⁵ koji su obilježili dvadeseto stoljeće. U ovom novom stoljeću nije se dogodio pravi preokret: oružani sukobi i drugi oblici organiziranog nasilja i dalje uzrokuju seljenje ljudi unutar nacionalnih granica i šire.

No, ljudi migriraju također iz drugih razloga, u prvom redu zato što "svim srcem žude za boljim životom i nerijetko pokušavaju ostaviti iza sebe "očaj" jedne bezizgledne budućnosti".⁶ Kreću na put jer se žele pridružiti svojim obiteljima ili zato što traže priliku za zaposlenje ili obrazovanje: oni koji ne mogu uživati ta prava ne žive u miru. K tome, kao što sam primijetio u enciklici *Laudato si'*, došlo je do "tragičnog porasta broja migranata koji pokušavaju pobjeći od sve veće bijede uzrokovane uništavanjem okoliša".⁷

Većina ljudi koji žele migrirati prolazi redovne procedure. Neki se, međutim, odlučuju na druge putove, prije svega iz očaja, kada njihove zemlje ne nude nikakvu sigurnost ni priliku, a svi pravni putovi su nedostupni, onemogućeni ili prespori.

U mnogim odredišnim zemljama uzela je velikog maha retorika u kojoj se ističu opasnosti po nacionalnu sigurnost ili visoki troškovi primanja novih pridošlica, iskazujući time prijezir prema ljudskom dostojanstvu koje se mora priznati svima kao Božjim sinovima i kćerima. Svi koji, možda i zbog političkih razloga, namjesto da grade mir raspiruju strah od migranata, siju nasilje, rasnu diskriminaciju i ksenofobiju, što izaziva veliku

zabrinutost kod svih onih kojima je na srcu sigurnost svakog čovjeka.⁸

Svi pokazatelji kojima raspolaže međunarodna zajednica ukazuju na to da će globalne migracije nastaviti označavati našu budućnost. Neki to smatraju prijetnjom. Ja vas, naprotiv, pozivam da na to gledate s povjerenjem, kao na priliku za izgrađivanje budućnosti mira.

3. Gledati kontemplativnim pogledom

Mudrost vjere hrani taj kontemplativni pogled, koji je kadar prepoznati da smo svi "dio iste obitelji, doseljenici i mjesno pučanstvo koje ih prima, i svi imaju jednako pravo koristiti prirodna dobra, koja su namijenjena svima, kao što to uči socijalni nauk Crkve".⁹ Ove riječi ponovno pred nas stavljaju biblijsku sliku novog Jeruzalema. U knjizi proroka Izaije (pog. 60) i Otkrivenju (pog. 21) opisan je kao grad s uvijek otvorenim vratima, kako bi u njega mogli ući ljudi iz svakog naroda, koji mu se dive i ispunjavaju ga bogatstvom. Mir je vrhovni vladar koji ga vodi a pravda načelo koje upravlja suživotom u njemu.

Trebamo ovim kontemplativnim pogledom promatrati također grad u kojem živimo, "odnosno pogledom ispunjenim vjerom koji otkriva onoga Boga koji stanuje u njegovim kućama, na njegovim ulicama, na njegovim trgovima [...] promičući solidarnost, bratstvo, želju za dobrom, istinu, pravdu"¹⁰ – drugim riječima, ostvarujući obećani mir.

Kada upravimo taj pogled na migrante i izbjeglice, otkrivamo da ne dolaze praznih ruku. Oni donose svoju hrabrost, vještine, energiju i težnje, kao i blaga vlastite kulture; i na taj način obogaćuju živote naroda koji ih primaju. Vidimo jednako tako kreativnost, ustrajnost i duh žrtve bezbrojnih pojedinaca, obitelji i zajednica širom svijeta koji otvaraju svoja vrata i srca migrantima i izbjeglicama, čak i tamo gdje se ne obiluje dobrima.

Tim se kontemplativnim pogledom trebaju također voditi u svom razlučivanju oni koji su odgovorni za javno dobro, tako da nastave poticati politike prihvaćanja "koliko to dopušta nepatvoreno dobro njihove zajednice"¹¹, imajući u vidu potrebe svih članova ljudske

obitelji i dobrobit svakog pojedinog od njih.

Oni koji se nadahnjuju tim pogledom moći će prepoznati sjeme mira koje već klija i pobri nuti se za njegov rast. Naši će se gradovi, često podijeljeni i polarizirani sukobima oko prisutnosti migranata i izbjeglica, tako pretvoriti u gradilišta mira.

4. Četiri miljokaza za djelovanje

Pružiti tražiteljima azila, izbjeglicama, migrantima i žrtvama trgovine ljudima priliku da pronađu mir koji traže zahtijeva strategiju koja objedinjuje u sebi četiri djelovanja: primiti, zaštititi, promicati i integrirati.¹²

"Primiti" doziva u svijest potrebu širenja pravnih putova za ulazak i da se više migrante i izbjeglice ne tjera prema zemljama gdje ih očekuju progoni i nasilje. To također traži da se naša briga o nacionalnoj sigurnosti dovede u ravnotežu sa zaštitom temeljnih ljudskih prava. Sveto pismo nas podsjeća: "Gostoljublja ne zaboravljajte: njime neki, i ne znajući, ugostiše anđele!"¹³

"Zaštititi" se tiče naše dužnosti da prepoznamo i branimo nepovredivo dostojanstvo onih koji bježe od stvarnih opasnosti u potrazi za azilom i sigurnošću, te da spriječimo njihovo izrabljivanje. Tu posebno mislim na žene i djecu koji se nalaze u situacijama u kojima su više izloženi opasnostima i zlouporabama koje mogu čak ići dotle da ih se pretvori u roblje. Bog ne diskriminira: "Jahve štiti tuđince, sirote i udovice podupire"¹⁴

"Promicati" podrazumijeva podupiranje cjelovitog ljudskog razvoja migranata i izbjeglica. Među mnogim sredstvima koja mogu pomoći u toj zadaći, naglasio bih važnost da se djeci i mladima osigura pristup svim razinama obrazovanja. Tako će ne samo odnjegovati i ostvariti svoje potencijala, već će ujedno biti bolje osposobljeni za susret s drugima i jačati duh dijaloga, a ne zatvaranja ili sukoba. Biblija uči da Bog "ljubi pridošlicu, daje mu hranu i odjeću". Stoga poziva: "Ljubite i vi pridošlicu, jer ste i sami bili pridošlice u zemlji egipatskoj"¹⁵

"Integrirati", na kraju, znači omogućiti izbjeglicama i migrantima potpuno sudjelovanje u životu društva u koje su primljeni, kao

dio procesa uzajamnog obogaćivanja i plodne suradnje u službi cjelovitog ljudskog razvoja lokalnih zajednica. Sveti Pavao to izražava u ovim riječima: "više niste tuđinci ni pridošlice, nego sugrađani ste svetih i ukućani Božji"¹⁶.

5. Prijedlog za dva međunarodna sporazuma

Od srca se nadam da će taj duh nadahnjivati proces koji će tijekom 2018. godine voditi do definiranja i odobravanja dvaju svjetskih sporazuma od strane Ujedinjenih naroda, od kojih se jedan odnosi na sigurnu, uređenu i redovnu migraciju, a drugi na izbjeglice. Kao zajednički sporazumi na globalnoj razini, ovi sporazumi će predstavljati referentni okvir za političke prijedloge i praktične mjere. Zato je važno da budu nadahnuti suosjećanjem, dalekovidnošću i hrabrošću, kako bi se iskoristilo svaku priliku za unaprjeđenje procesa izgrađivanje mira. Jedino tako nužni realizam koji se traži od međunarodne politike neće podleći cinizmu i globalizaciji ravnodušnosti.

Dijalog i koordinacija su nužnost i jasna dužnost međunarodne zajednice. Izvan granica pojedine zemlje, i manje bogate zemlje mogu primiti – ili bolje prihvatiti – veći broj

izbjeglica, ako im međunarodna suradnja osigura potrebna sredstva.

Odjel za migrante i izbjeglice Dikasterija za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja objavio je dvadeset točaka djelovanja¹⁷ kao konkretne pravce za provođenje u djelo ovih četiriju glagola u državnim politikama kao i u vladanju i postupanju kršćanskih zajednica. Tim i drugim doprinosima želi se izraziti zanimanje Katoličke Crkve za proces koji će dovesti do usvajanja dva UN-ova svjetska sporazuma (Global Compact). To zanimanje je pokazatelj općenitije pastoralne skrbi koja ima svoje korijene u samim počecima Crkve a nastavila se u njezinim mnogim djelovanjima sve do naših dana.

6. Za naš zajednički dom

Neka nam za nadahnuće posluže riječi sv. Ivana Pavla II. "Ako je "san" o svijetu u kojem vlada mir zajednički mnogima, ako se prepoznaje vrijednost doprinosa izbjeglicâ i migranata, tada čovječanstvo može sve više postajati obitelj svijeta a naša zemlja pravi "zajednički dom"."¹⁸ Mnogi su tijekom povijesti vjerovali u ovaj "san", a njihova postignuća svjedoče o tome da to nije puka utopija.

¹ Lk 2, 14.

² Angelus, 15. siječnja 2012.

³ Ivan XXIII., Enc. Pacem in terris, 106.

⁴ Usp. Lk 14, 28-30

⁵ Poruka za Svjetski dan mira 2000., 3.

⁶ Benedikt XVI., Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2013.

⁷ Br. 25.

⁸ Usp. Obraćanje nacionalnim ravnateljima pastora za migrante, sudionicima Susreta održanog u organizaciji Vijeća Europskih biskupskih konferencija (CCEE), 22. rujna 2017.

⁹ Benedikt XVI., Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2011.

¹⁰ Apost. pob. Evangelii gaudium, 71.

¹¹ Ivan XXIII., Enc. Pacem in terris, 106.

¹² Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2018., 15. kolovoza 2017.

¹³ Heb 13, 2.

¹⁴ Ps 146, 9.

¹⁵ Pnz 10, 18-19.

¹⁶ Ef 2, 19.

¹⁷ "Dvadeset točaka pastoralnog djelovanja" i "Dvadeset točaka djelovanja prema Svjetskim sporazumima" (2017); vidi također Dokument UN-a A/72/528.

¹⁸ Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2004., 6.

Među njih se ubraja i sv. Franciska Ksaver Cabrini, čija se stota obljetnica smrti obilježava ove godine. Ovog trinaestog dana mjeseca studenog mnoge crkvene zajednice slave njezin spomendan. Ta izvanredna žena, koja je svoj život posvetila služanju migrantima i postala kasnije njihovom nebeskom zaštitnicom, naučila nas je kako možemo primiti, zaštititi, promicati i integrirati tu našu braću

i sestre. Neka Gospodin, po njezinu zagovoru, udijeli svima nama da iskusimo kako se "plod pravednosti u miru sije onima koji tvore mir".¹⁹

*Iz Vatikana, 13. studenog 2017.
Spomendan sv. Franciske Ksaver Cabrini,
zaštitnice migranata
Papa Franjo*

Slušati, razlučivati, živjeti Gospodinov poziv

Poruka pape Franje za 55. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja

Draga braćo i sestre,
u listopadu iduće godine održat će se 15. Opća redovita skupština Biskupske sinode koja će biti posvećena mladima, osobito odnosu između mladih, vjere i zvanja. Bit će to prilika da dublje razmišljamo o tome kako je, u središtu našega života, poziv na radost koji nam Bog upućuje i kako je to "Božji plan za muškarce i žene svakog doba" (Biskupska sinoda, XV. Opća redovita skupština, Mladi, vjera i razlučivanje zvanja, Uvod). Ta blagovijest iznova snažno odjekuje na pedeset i peti Svjetski dan molitve za duhovna zvanja. Nismo plod slučajnosti i ljudski život nije niz nepovezanih događaja; naprotiv, naš život i prisutnost na ovom svijetu plod su Božjeg poziva!

I u ovim našim nemirnim vremenima, otajstvo utjelovljenja podsjeća nas da nam Bog neprestano dolazi ususret. On je Bog s nama, koji kroči često prašnjavim putovima našega života. On poznaje našu tjeskobnu čežnju za ljubavlju i srećom i poziva nas na radost. U različitosti i specifičnosti svakog, osobnog i crkvenog, poziva postoji potreba slušanja, razlučivanja i življenja ove Riječi koja nas poziva odozgor i, dok nam omogućava oploditi naše talente, čini nas ujedno oruđima spasenja u svijetu i upravlja naše korake prema punini sreće.

Ta tri aspekta – slušanje, razlučivanje i život – bila su prisutna i na početku samog

Isusova poslanja, koji je, nakon danâ molitve i borbe u pustinji posjetio svoju sinagogu u Nazaretu i ondje slušao Božju riječ, raspoznao sadržaj misije koju mu je povjerio Otac i proglasio da je došao to ostvariti "danas" (usp. Lk 4, 16-21).

Slušati

Gospodinov poziv – treba to odmah reći – nije tako jasan kao neka od onih stvari koje možemo čuti, vidjeti ili dotaknuti u našem svakodnevnom iskustvu. Bog dolazi tiho i diskretno, ne nameće se našoj slobodi. Tako se može dogoditi da ga uguše mnoge brige i podražaji koji nam ispunjavaju um i srce.

Moramo, stoga, biti ljudi duha pripravna na duboko slušanje njegove Riječi i života, posvetiti pažnju također pojedinostima našega svakodnevnog života, naučiti tumačiti događaje očima vjere i ostati otvoreni iznenađenjima Duha.

Nećemo moći otkriti poseban i osobni poziv koji nam je Bog namijenio u svojoj namisli, ako ostanemo zatvoreni u sebe same, u svoje navike i apatiju onih koji uzalud protrate svoj život u uskom krugu vlastitog "ja", gubeći priliku da sanjaju velike stvari i da postanu protagonisti one jedinstvene i originalne povijesti koju Bog želi ispisati s nama.

Isus je također bio pozvan i poslan. Zato je

imao potrebu sabrati se u tišini, slušao je i čitao Božju riječ u sinagogi i, svjetlošću i snagom Duha Svetoga, otkrio je njezino puno značenje, koje se odnosi na samu njegovu osobu i povijest izraelskog naroda.

Danas to slušanje postaje sve teže u društvu punom buke, preplavljenom obiljem podražaja i informacija koji nas svakodnevno obasipaju sa svih strana. Vanjska buka koja ponekad prevladava u našim gradovima i četvrtima često je praćena našom unutarnjom rastresenošću i zbunjenošću koji nam ne dopuštaju da se zaustavimo i uživamo u ljepoti kontemplacije, da u miru razmišljamo o svemu onome što nam se događa u životu i, uzdajući se u brižni Božji plan ljubavi prema nama, izvršimo plodonosno razlučivanje.

No, kao što znamo, Božje kraljevstvo dolazi tiho i nenametljivo (usp. Lk 17, 21). Moguće nam je uočiti njegove klice tek kada, poput proroka Ilije, znamo ući u dubine svoje duše i dopustimo joj da se otvori nezamjetljivom šapatu laganog i blagog Božjeg lahora (usp. 1 Kr 19, 11-13).

Razlučivati

Kad Isus, u nazaretskoj sinagogi, čita odlomak iz proroka Izaije, on razaznaje sadržaj misije zbog koje je poslan i predstavlja je onima koji su čekali Mesiju: "Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlačene, proglasiti godinu milosti Gospodnje" (Lk 4, 18-19).

Jednako tako, svaki od nas može otkriti svoj vlastiti poziv jedino duhovnim razlučivanjem. To je "proces kojim osoba, u dijalogu s Gospodinom i oslušujući glas Duha, donosi temeljne odluke, počevši od opredjeljenja za pojedini životni stalež" (Biskupska sinoda, XV. Opća redovita skupština, Mladi, vjera i razlučivanje zvanja, II, 2).

Tako na poseban način otkrivamo da kršćanski poziv uvijek ima proročku dimenziju. Sveto pismo nam govori da je Bog narodu slao proroke u situacijama velike materijalne neizvjesnosti i duhovne i moralne krize, kako bi u njegovo ime uputili poruku obraće-

nja, nade i utjehe. Poput vjetra koji uskovitla prašinu, prorok remeti lažni spokoj savjesti onih koji su zaboravili Gospodinovu riječ, promatra događaje u svjetlu Božjeg obećanja i pomaže narodu otkriti znakove svitanja usred tamnih sjena povijesti.

I danas imamo veliku potrebu za razlučivanjem i proroštvom. Moramo se othrvati napaštima ideologije i fatalizma i otkriti, u odnosu s Gospodinom, mjestâ, oruđâ i situacije kroz koje nas On poziva. Svaki bi kršćanin trebao znati razviti sposobnost "nutarnjeg čitanja" života i shvatiti gdje i na što ga Gospodin zove kako bi nastavio njegovo poslanje.

Živjeti

Konačno, Isus naviješta novost sadašnjeg časa, koja će ispuniti zanosom srca mnogih i otvrdnuti srca drugih. Došla je punina vremena i on je Mesija čiji je dolazak najavio Izaija, pomazan zato da oslobodi zatočene, vrati vid slijepima i naviješta milosrdnu ljubav Boga prema svakom stvorenju. Upravo "danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvanja u ušima" (Lk 4, 21), kaže Isus.

Radost evanđelja, koja nas otvara susretu s Bogom i braćom, ne trpi naše sporosti i lijenosti. Neće nam dotaknuti srce ako budemo i dalje pogledavali kroz prozor pod izgovorom da čekamo pravo vrijeme i ako upravo danas ne preuzmemo na sebe rizik donošenja odluke. Pozvani smo danas! Kršćanska misija je za sadašnji čas! Svaki od nas je pozvan – bilo na laički život u braku, bilo na svećenički život u zaređenoj službi ili pak na život posebnog posvećenja – kako bi, ovdje i sada, postao Gospodinovim svjedokom.

Ovo "danas" koje je proglasio Isus jamči nam da Bog nastavlja "silaziti" da spasi našu ljudsku obitelj i da nas učini dionicima svoga poslanja. Gospodin nastavlja pozivati ljude na život s njim i da ga slijede u odnosu posebne blizine, da služe njemu samom. Lijepo je – i velika je to milost – biti potpuno i zauvijek posvećeni Bogu i služenju braći.

Gospodin i dalje poziva da ga slijedimo. Ne smijemo čekati da budemo savršeni kako bismo odgovorili svojim velikodušnim "da", niti se bojati svojih ograničenja i svojih grije-

ha. Moramo naprotiv otvoriti svoja srca Gospodinovu glasu. Moramo slušati taj glas, prepoznati naše osobno poslanje u Crkvi i svijetu, i naposljetku živjeti ga u današnjem času koji nam Bog daje.

Neka nas Presveta Marija, mlada djevojka s periferije, koja je slušala, prihvatila i živjela

Božju riječ koja je tijelom postala, čuva i trajno prati na našem putu.

Iz Vatikana, 3. prosinca 2017.

Prva nedjelja došašća

*Franjo
(ika)*

„Mater Ecclesiae: „Evo ti sina!... Evo ti majke!" I od toga časa uze je učenik k sebi" (Iv 19, 26-27)

Poruka pape Franje za 26. Svjetski dan bolesnika (11. veljače 2018.)

Crkva svoje služenje bolesnima i onima koji za njih skrbe mora nastaviti sa sve većim polemom, u vjernosti Gospodinovoj zapovijedi (usp. Lk 9, 2-6; Mt 10, 1-8; Mk 6, 7-13) i nasljeđujući vrlo rječiti primjer svoje Glave i Učitelja.

Ove godine za temu Dana bolesnika uzete su riječi koje Isus s križa upućuje svojoj Majci i Ivanu: "„Evo ti sina!... Evo ti majke!" I od toga časa uze je učenik k sebi" (Iv 19, 26-27).

1. Ove Gospodinove riječi bacaju snažno svjetlo na otajstvo križa. To nije beznadna tragedija, nego mjesto na kojemu Isus očituje svoju slavu i pokazuje svoju beskrajnu ljubav, koja postaje temelj i pravilo kršćanske zajednice i života svakog učenika.

Prije svega, Isusove su riječi izvoriste Marijina majčinskog poziva prema čitavom ljudskom rodu. Ona će na poseban način biti Majka učenikâ svoga Sina, brinuti se za njih i čuvati ih na njihovu životnom putu. A kao što znamo, majčinska briga za dijete obuhvaća i materijalne i duhovne aspekte njihova odgoja i podizanja.

Neizreciva bol križa probada Marijinu dušu (usp. Lk 2, 35), ali je ne paralizira. Naprotiv, kao Gospodinova Majka, ona započinje novi put sebedarja. Isus na križu pokazuje brigu za Crkvu i sav ljudski rod, a Marija je pozvana dijeliti tu istu brigu. U opisu velikog izlivanja Duha Svetoga na Pedeseticu Djela apostolska nam pokazuju da je Marija započela vršiti tu svoju zadaću u prvoj zajednici Crkve. To je neprolazna zadaća.

2. Ivan, ljubljени učenik, je slika Crkve,

mesijanskog naroda. On mora priznati Mariju svojom majkom. A to znači da je pozvan uzeti je k sebi i gledati u njoj uzor učenitva i majčinski poziv koji joj je povjerio Isus, sa svim onim što to uključuje: nježnost Majke koja rađa djecu sposobnu ljubiti prema Isusovoj zapovijedi. Stoga je Marijin majčinski poziv da skrbi za svoju djecu povjeren Ivanu i Crkvi u cjelini. Čitava zajednica učenikâ je uključena u Marijin majčinski poziv.

3. Ivan, kao učenik koji je sve dijelio s Isusom, zna da Učitelj želi sve ljude dovesti do susreta s Ocem. On može posvjedočiti da je Isus susretao mnoge osobe bolesne bilo u duhu zbog oholosti (usp. Iv 8, 31-3) bilo u tijelu (usp. Iv 5, 6). Svima je dijelio milosrđe i oprostjenje, a bolesnima i tjelesno ozdravljenje, znak života u izobilju Kraljevstva nebeskog, gdje će svaka suza biti otrta. Učenici su, po uzoru na Mariju, pozvani brinuti se jedni za druge. I ne samo to. Oni znaju da je Isusovo srce otvoreno svima, bez iznimke. Evanđelje Kraljevstva mora se naviještati svima i svima koji su u potrebi mora se pružiti kršćansku ljubav, jednostavno zato što su osobe, Božja djeca.

4. Ovaj majčinski poziv Crkve prema potrebitima i bolesnima nalazio je konkretan izraz u njezinoj dvije tisuće godina dugoj povijesti u impresivnom nizu inicijativa u korist bolesnika. Tu se povijest predanosti ne smije zaboraviti. Ona se nastavlja i dan-danas diljem svijeta. U zemljama u kojima postoje odgovarajući sustavi javne zdravstvene zaštite,

katoličke redovničke zajednice, biskupije i njihove bolnice nastoje ne samo pružiti kvalitetnu zdravstvenu skrb nego i staviti osobu u središte zdravstvenog procesa te provoditi znanstveno istraživanje uz puno poštivanje života i kršćanskih moralnih vrijednosti. U zemljama gdje su zdravstveni sustavi neodgovarajući ili uopće ne postoje, Crkva nastoji učiniti sve što je u njezinoj moći da unaprijedi zdravstvenu skrb, ukloni smrtnost dojenčadi i suzbije raširene bolesti. Posvuda nastoji pružati njegu, čak i kad nije u mogućnosti ponuditi lijekove. Slika Crkve kao "poljske bolnice", u koju se primaju svi koji su ranjeni životom, veoma je konkretna stvarnost, jer su u nekim dijelovima svijeta misijske i biskupijske bolnice jedine institucije koje pružaju potrebnu skrb stanovništvu.

5. Sjećanje na ovu dugu povijest služenja bolesnima ispunja radošću kršćansku zajednicu, a osobito one koji danas obavljaju tu službu. No, prošlost moramo promatrati prije svega zato da nas ona obogati. Njome se moramo dati poučiti jer nas ona uči o samoprijegornoj velikodušnosti mnogih utemeljitelja ustanova koje su se stavile u službu bolesnika, zatim kreativnosti oživljenoj ljubavlju, mnogim inicijativama poduzimanima tijekom stoljećâ kao i predanosti znanstvenom istraživanju kako bi se bolesnima ponudilo nove i pouzdane lijekove. Ta nam ostavština iz prošlosti pomaže izgrađivati bolju budućnost. Pomaže nam, na primjer, zaštititi katoličke bolnice od one vrste upravljanja koja nikako ne priliči zdravstvenim ustanovama a kojim se diljem svijeta od zdravstvene skrbi nastoji ostvarivati unosnu zaradu, što ima za posljedicu odbacivanje siromašnih. Mudra organizacija i ljubav zahtijevaju da se bolesnika poštuje u njegovu dostojanstvu i da stalno bude u središtu zdravstvene skrbi. Time bi se u svome radu trebali također voditi kršćani koji rade u javnim strukturama; oni su također, zbog svoje službe, pozvani dati dobro svjedočanstvo evanđelja.

6. Isus je Crkvi ostavio na dar svoju moć ozdravljanja: "A ovi će znakovi pratiti one koji uzvjeruju: [...] na nemoćnike će ruke polagati, i bit će im dobro" (Mk 16, 17-18). U Djelima

apostolskim čitamo opis ozdravljenâ po Petrovim (usp. Dj 3, 4-8) odnosno Pavlovim rukama (usp. Dj 14, 8-11). Poslanje Crkve odgovor je na taj Isusov dar, jer ona zna da mora bolesnicima donositi isti pogled pun nježnosti i samilosti svojega Gospodina. Pastoral djelatnika u zdravstvu jest i uvijek će biti nužna i bitna zadaća, koju svi trebaju ostvarivati s novim zanosom, od župnih zajednica pa sve do najvršnjih zdravstvenih ustanova. Ne smijemo pritom zaboraviti ljubav i ustrajnost kojom brojne obitelji skrbe za svoju djecu, roditelje i rođake koji su kronični bolesnici ili teški invalidi. Skrb koju se pruža u obitelji izvanredno je svjedočanstvo ljubavi prema ljudskom biću i treba je na odgovarajući način priznati i pratiti odgovarajućim politikama. Zbog toga liječnici i zdravstveno osoblje, svećenici, Bogu posvećene osobe i volonteri, obitelji i svi oni koji skrbe za bolesnike sudjeluju u tom crkvenom poslanju. Riječ je o zajedničkoj odgovornosti koja obogaćuje vrijednost svakodnevnog služenja svakog pojedinca.

7. Mariji, Majci nježnosti, povjeravamo sve bolesne u tijelu i u duhu, da ih ona podupre u nadi. Upućujemo joj također molitvu da nam pomogne da budemo otvorena srca prema našoj bolesnoj braći i sestrama. Crkva zna da treba posebnu milost da bi mogla biti na visini svoje evanđeoske zadaće skrbi za bolesne. Ujedinito se stoga u usrdnoj prošnji Gospodinovoj Majci da svaki član Crkve s ljubavlju živi svoj poziv na služenje životu i zdravlju. Neka nas Djevica Marija prati svojim zagovorom na ovaj 26. Svjetski dan bolesnika, neka pomogne bolesnim osobama živjeti vlastito trpljenje u zajedništvu s Gospodinom Isusom i neka bude na pomoć onima koji se za njih skrbe. Svima, bolesnicima, zdravstvenim djelatnicima i volonterima, od srca udjeljujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 26. studenog 2017.

Svetkovina Gospodina našega Isusa Krista
Kralja svega stvorenja

Priopćenje s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija u Minsku

Crkva voli Europu i vjeruje u njezinu budućnost

Minsk, 27. rujna – 1. listopada 2017.

»Crkva voli Europu i vjeruje u njezinu budućnost: Europa nije samo zemlja, već je duhovni zadatak [...] Zadatak našeg Vijeća je [...] pronalaženje putova da glas Gospodina Isusa ponovno odjekne u srcu 'europskog čovjeka', kulture i društva. Usprkos tendencijama koje nastoje čovjeka izolirati, vjerujemo u ono jedinstvo duhovnih i etičkih ideala koje je oduvijek duša i sudbina Europe [...] Crkva čvrsto vjeruje u mlade ljude, gaji poštovanje i ima povjerenje u njih«.

S ovom iskrenom »potvrdom ljubavi« prema Europi narodâ i državâ, i prema mladima toga kontinenta, sadržane u Završnoj poruci plenarnog zasjedanja, predsjednici katoličkih biskupskih konferencija Europe zaključili su radove svog godišnjeg susreta, koji se ove godine održavao u Minsku od 27. rujna do 1. listopada, na poziv Nj. P. mons. **Tadeusza Kondrusiewicza**, nadbiskupa Minsk-Mohileva i predsjednika Bjeloruske biskupske konferencije.

U glavnom gradu Bjelorusije biskupi su u središte svoga razmišljanja stavili temu **mladih**, posebice izazov obnove pastorala mladih. U radnim skupinama i na plenarnoj raspravi, predsjednici su dijelili svoja pastoralna iskustva i ispravne stavove koje treba usvojiti kako bi se bolje odgovorilo na potrebe, strahove i očekivanja mladih Europe. Mladima toga kontinenta biskupi žele izraziti svoju veliku simpatiju, koja ima svoj konkretni izraz u molitvi, bliskosti, slušanju i praćenju sa strpljenjem i ljubavlju.

Nakon Europskog simpozija o praćenju mladih održanog u Barceloni u ožujku ove godine, plenarno zasjedanje u Minsku predstavlja dakle još jedan događaj u pripremi za sljedeću Biskupsku sinodu o mladima koja je planirana za jesen 2018. godine u Rimu. Kao rezultat svoga razmišljanja, biskupi su usvojili dokument pod nazivom »Mladi, vjera i razlučivanje zvanja«, koji predstavlja odgovor europskih biskupa na *lineamenta* Sinode.

Dokument, koji neće biti objavljen, poslat će se Tajništvu Biskupske sinode.

Druga tema u središtu radova bila je **Europa**, koja je također obrađivana u radnim skupinama i na plenumu. Europa, prije nego zemljopisni prostor – rekli su biskupi –, je duhovni i etički zadatak. Tako i Europska unija – stvarnost koja nije bila u središtu promišljanja biskupâ koji su naprotiv gledali Europu kao kontinent – mora sebe prepoznati kao duhovni i etički zadatak, a ne samo ili prvenstveno kao političku, financijsku, ekonomsku, obrambenu... jedinicu. To je potpuni zaokret, obrat koji će, ako do njega doći, vratiti europskom snu njegov prvobitni i izvorni oblik. Crkva u Europi svjesna je svoje zadaće i želi biti prisutna sa svojim specifičnim doprinosom – naviještanjem Isusa.

Na susretu je predstavljen i odobren preustroj povjerenstava CCEE-a na kraju njihova petogodišnjeg mandata. Kako bi se bolje odgovorilo na pastoralne potrebe u Europi, a time i ispunilo misiju CCEE-a, osnovane su sljedeće komisije: *mladi, evangelizacija i kultura, obitelj i život, te društveni pastoral*. Na zasjedanju je izražena zahvalnost predsjednicima prethodnih povjerenstava na obavljenom poslu.

Biskupi su zatim slušali izvješća predstavnika Crkve koji izbliza prate aktivnosti europskih institucija, izrazivši svoju zahvalnost za službu koju pruža COMECE za Europsku uniju i Stalna misija Svete Stolice Vijeću Europe.

U Minsku su europski biskupi doživjeli toplo i srdačno gostoprimstvo kršćanske zajednice u punom ponovnom procvatu, snažnom znaku nade za onaj dio Europe koji je zbog vlastite vjere podnio mučeništvo. Svjedočanstvo koje ova zemlja u zemljopisnom središtu Europe nudi ostatku kontinenta, istodobno je podsjećaj i poziv svim kršćanima da budu vjerodostojni i hrabri svjedoci. Taj dinamizam mjesne Katoličke Crkve prate i svjedoče također dobri odnosi s drugim

kršćanskim Crkvama i drugim religijama, u prvom redu s Pravoslavnom Crkvom u Bjelorusiji čiji je patrijaršijski egzarh, **metropolit Minska i Zaslavlja Pavel**, u više navrata počastio sudionike svojom nazočnošću na različitim dijelovima susreta i pozivom na ručak u sjedište metropolije.

Na početku susreta, predsjednik Republike Bjelorusije, **Aleksandar Lukašenko**, susreo se s predsjednicima biskupskih konferencija, što je također pokazatelj dobrog odnosa između države i Crkve. Unatoč nekim pitanjima koja još uvijek čekaju pravedno rješenje, kao što su dozvole boravka za strane svećenike i vraćanje nekih crkvenih dobara oduzetih tijekom razdoblja totalitarnog komunizma, biskupi su se imali priliku uvjeriti u konstruktivne odnose s građanskim vlastima i zajedničku želju za radom za dobro bjeloruskog društva i cjelovitog razvoja osobe.

Sastanak je obogaćen brojnim posjetima, među kojima memorijalnoj crkvi Svih Svetih, pravoslavnoj katedrali i Nacionalnoj knjižnici u kojoj se čuva najstarija tiskana knjiga na bjeloruskom, Biblija, koja svjedoči o dubokoj

ukorijenjenosti kršćanstva u Bjelorusiji.

Svaki dan zasjedanja misa je slavljena u crkvama punim vjernika čije je svjedočanstvo o vjeri duboko dirnulo europske biskupe. Zajedno s katoličkom zajednicom u Minsku, biskupi kontinenta molili su za složene i osjetljive prilike u Španjolskoj i Bosni i Hercegovini, ali i za ukrajinski narod da bude oslobođen vojnih djelovanja i da nađe mir.

U nedjelju, 1. listopada, na kraju plenarnog zasjedanja, biskupi su podijeljeni u skupine posjetili šesnaest župa nadbiskupije Minsk-Mohilev gdje su slavili euharistiju i upoznali lokalnu zajednicu.

Sljedeće plenarno zasjedanje održat će se od 13. do 16. rujna 2018. u Poznańu (Poljska) na poziv mjesnog nadbiskupa mons. **Stanisława Gądeckog**, predsjednika Poljske katoličke biskupske konferencije i potpredsjednika CCEE-a, povodom 1050. obljetnice dolaska prvog biskupa u Poljsku (968.) i stote obljetnice nezavisnosti Poljske.

kta/Slavko Antunović

Završna poruka s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija u Minsku

Crkva voli Europu i vjeruje u njezinu budućnost: Europa nije samo zemlja, već je duhovni zadatak. Na plenarnom sastanku održanom u Bjelorusiji, u Minsku, obnovili smo svoju opredijeljenost da s oduševljenjem budemo dionici puta ovog kontinenta, koji ima nešto veliko ponuditi svima u logici reciprociteta.

Zadatak našeg Vijeća je promicanje zajedništva među pastirima različitih naroda i pronalaženje putova da glas Gospodina Isusa ponovno odjekne u srcu "europskog čovjeka", kulture i društva: gdje ljudsko dostojanstvo može naći čvrsto sidro ako ne u Isusu, utjelovljenom Sinu Božjem? Ovo je specifičan doprinos kršćanstva europskom identitetu, a dvije tisuće godina ljubavi, umjetnosti i kulture, to živo svjedoče.

S ljubavlju upućujemo želju Svetom Ocu Franji za "novim i hrabrom zamahom za ovaj

voljeni kontinent". U tom novom zamahu mi ne smijemo izostati, svjesni da smo glasnici blagovijesti. Poruka koju smo dužni svijetu naviještati je uzvišena i snažna, ali sa siromašnim sredstvima: Isusovo evanđelje je nepresušno vrelo europske povijesti, njegove humanističke kulture, demokracije, ljudskih prava i dužnosti. I ujedno im je najsigurnije jamstvo!

Usprkos tendencijama koje nastoje čovjeka izolirati, vjerujemo u ono jedinstvo duhovnih i etičkih ideala koje je oduvijek duša i sudbina Europe. Baš kao što vjerujemo u kontinuirani put pomirenja koji je dio ne samo povijesti, nego i života, a koji vodi prema poštivanju i valorizaciji različitih tradicija i religija odbacujući svaki ekstremizam.

Otvorenost religiji, transcendenciji, solidarnom odnosu i zajedništvu, dobili su svoj opi-

pljiv izraz u evanđelju i otkrili jedinstveno dostojanstvo osobe; nadahnjivali su Europu na njezinu ne uvijek lakom putu, na kojem je bilo i ograničenja i pogrešaka. Sâm fenomen imigracije obasjava svjetlo te duše, u znaku prihvaćanja, integracije i zakonitosti, unatoč poteškoćama i strahovima, svjesni napora nužne zajedničke odgovornosti.

Narodima i državama izražavamo naš ohrabrenje da reagiraju također na snažne sugestije sekularizma, koji potiče na život bez Boga ili da ga se ograniči na privatni prostor, potičući klicu individualizma i stvarajući samoću. Poznato je, između ostalog, kako je otvorenost životu – u svakoj njegovoj fazi – pokazatelj nade, a stopa nataliteta najbolji znak zdravstvenog stanja društva.

Upravo stvarnost mladih – tema sljedeće Sinode Crkve – bila je druga tema kojoj su biskupi okupljeni u duhu kolegijaliteta posvetili pozornost. Na vidjelo je izašla velika naklonost europskih biskupa: naklonost koja se preobražava u molitvu, veću bliskost, želju za slušanjem i praćenjem mladog pacijenta strpljivo i s ljubavlju.

Crkva čvrsto vjeruje u mlade ljude, gaji poštovanje i ima povjerenje u njih, kao majka za svoju djecu. Tijekom radova pojavile su se i neke zabrinutosti, poput nestalne kulture koja nas sa svih strana okružuje, raširene

individualističke ogorčenosti koja rađa nesigurnost i usamljenost, te neki sukobi i nepravde koji i danas narušavaju veliko dobro mira. To su razlozi koji potvrđuju našu opredijeljenost da budemo uz njih i da im budemo suputnici na njihovu životnom putu; da im pomognemo osjetiti da je evanđelje navještaj velikoga “da” životu, ljubavi, slobodi, radosti: to znači reći “da” Kristu.

Na ovom putu naše zajednice su s nama i s našim svećenicima, kako bismo bili znak nade, zajedništva, djelatne dobrohotnosti: duboki i živi korijen je Krist, koji govori srcu i razumu svakog pojedinca kao i Staroga kontinenta, da pronađe sebe samog onkraj politike i ekonomije.

Želimo da Isusova riječ dopre do srca Europe: “Ne boj se, ja sam s tobom”. Ne boj se stara Europo biti to što jesi, nastavi putom svojih očeva koji su te sanjali kao dom narodâ i državâ, kao majku brojne djece i bogate kulture, zemlju otvorenog i cjelovitog humanizma. *Dà*, ne boj se, vjeruj! Crkva, iskusna u čovjekoljublju, ti je prijatelj: s pogledom uprtim u Krista i evanđelje, kroči s tobom prema budućnosti pomirenja, pravednosti i mira, kaže se u Završnoj poruci s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija.

(*ktalika*)

Susret pravnih savjetnika Biskupskih konferencija Europe

Uređenje propisa u svezi s takozvanim „krajem života“ i migracijama bila je središnja tema susreta pravnih savjetnika biskupskih konferencija Europe koji se od 10. do 12. prosinca održao u Luksemburgu. Radni dio su otvorili kardinal Angelo Bagnasco, nadbiskup Genove i predsjednik Vijeća biskupskih konferencija Europe, nadbiskup Luksemburga Jean-Claude Hollerich, predsjednik organizacije “Pravda i mir Europe”, i Augustin Kasujja, apostolski nuncij u Luksemburgu. Sudionici su susreta posjetili Sud pravde Europske Unije te su imali priliku susresti se i razgovarati s

nekim sucima.

U posljednjih nekoliko desetljeća – stoji u priopćenju Vijeća biskupskih konferencija Europe koje je prenijela agencija Sir – moralni i pravni problemi u svezi s temom takozvanog „kraja života“ značajno su se povećali kao rezultat antropoloških, društveno-ekonomskih i medicinskih promjena. U vremenu kada je “vrijeme umiranja” sve više privatna stvar, Katolička Crkva nas podsjeća na potrebu praćenja osobe koja se približava kraju svojeg zemaljskog života. Za Crkvu smrt nije kraj života, već otvaranje vječnom životu. Dakle,

ono što se često naziva “kraj života”, zapravo je samo vrijeme koje zahtijeva pripremu i pratnju, a ne iskustvo koje treba živjeti u samoći.

Pred mnoštvom različitih pristupa i pitanja koja su povezana s „krajem života“ (kao što su: eutanazija, potpomognuto samoubojstvo, unaprijed dogovoreno liječenje, doniranje organa, palijativna skrb, terapijsko ponašanje...) – istaknuto je u izvješću – Crkva traži odgovornost različitih aktera: osobe na prvom mjestu, ali i liječnika, obitelji, zajednice i konačno države. Pravni su savjetnici u Luksemburgu raspravljali o zakonima koji su trenutno na snazi ili su predmet rasprave i razmišljali o etičkim mjerilima koja mogu voditi zakonodavca.

Jedna je od glavnih tema susreta bila uređenje migracija prema zapadno-europskim

zemljama. Očito je – stoji u priopćenju Vijeća biskupskih konferencija Europe – kako postoji hitna potreba da pojedina tijela provode politiku koja može postati dio zakonodavnog sustava koji bi zaštitio migrante, ali i zajednicu koja ih prima. I u tom slučaju, mnoštvo različitih pitanja koja su povezana s pojavom migracija, kao što su spajanje obitelji, status izbjeglica, postupak za tražitelje azila, odobrenje državljanstva, radno zakonodavstvo, sustav socijalnog osiguranja, pitanje maloljetnika..., zahtijeva pažljivo ispitivanje kako bi političko-zakonodavni sustav mogao osigurati potreban prihvati i integraciju poštujući vrijednosti i pravila koja se ne mogu zanemariti kao što je zaštita dostojanstva osobe.

(kta/rv)

Godišnji skup hrvatskih pastoralnih djelatnika iz zapadne Europe

Pastoralni skup o sakramentu bolesničkog pomazanja

BK BiH

„Sakrament bolesničkog pomazanja“ - tema je godišnjega pastoralnog skupa hrvatskih svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnika iz Zapadne Europe, koji se održava od ponedjeljka, 9. do četvrtka, 12. listopada 2017. u Kući za daljnja usavršavanja Nadbiskupije Bamberg u Vierzenheiligenu kod Bamberga, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni.

Skup je započeo u utorak, 10. rujna molitvom i zazivom Duha Svetoga. Sudionike, kojih je bilo oko sedamdeset iz više zemalja Zapadne Europe (Njemačka, Švicarska, Francuska, Švedska i Austrija), pozdravio je u ime organizatora delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. Na skupu sudjeluje i predsjednik Vijeća HBK i BKBiH za hrvatsku inozemnu pastvu pomoćni sarajevski biskup mons. dr. Pero Susar, kao i delegat za hrvatsku pastvu za Francusku, zemlje Bebeluxa, Veliku Britaniju i Irsku, voditelj HKM Nica u Francuskoj vlč. Stjepan Čukman. Delegat vlč. Ivica Komadina je izrazio radost zajedništva i međusobnog susreta u promišljanju o izazovnoj temi sakramenta bolesničkog pomazanja. Ujedno je prenio pozdrave ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. dr. Tomislava Markića koji je na susretu hrvatskih pastoralnih djelatnika u Kanadi i Americi. „Imamo sve više starijih osoba prvog naraštaja u Zapadnoj Europi, ljudi koji su po domovina za starije i nemoćne, koji žive od socijalne pomoći osamljeni, pa smo smatrali kako je prikladno da ovom sakramentu posvetimo više pozornosti.“

Mons. Pero Sudar je, prenoseći pozdrave ravnatelja vlč. dr. Markića, u toj prilici izrazio radost sudjelovanja na tom susretu i kao svjedočanstvo domovinske Crkve da joj je stalo do Hrvata katolika u inozemstvu. „Domovinskoj Crkvi, biskupima, svećenicima i narodu je stalo do onoga što vi radite, a to je da pomažete da se naš svijet ne izgubi u inozemstvu u duhovnom smislu, ali i da na prekine

osjećajnu i realnu vezu s domovinom“, istaknuo je izrazivši zabrinutost sa stanjem u domovini i odlaskom iz nje velikog broja ljudi. Kazao je ujedno kako je dragocijena tema skupa o sakramentu bolesničkog pomazanja te je zaželio da skup dobro uspije u ozračju duhovne i međusobne povezanosti. „Svi smo mi na istom djelu Božjeg ljubavi prema čovjeku i ostvarenju njegova kraljevstva u čovjeku.“

U prijedodnevno dijelu skupa toga dana održana su dva predavanja. Prof. dr. Ivan Karlić s KBF-a u Zagrebu održao je predavanje o povijesti sakramenta bolesničkog pomazanja i koncilskom učenju, a doc. dr. s. Valerija Kovač s KBF-a u Zagrebu održala je predavanje o zdravlju, bolesti i ozdravljenju u Bibliji. Pritom je dr. Karlić u predavanju nastojao približiti zadanu tematiku na način da bude tumačenje i svojevrsna nadogradnja na ono što već znamo i što čitamo o ovom sakramentu, bilo u samom Katekizmu, bilo u nekim drugim izvorima. „Isus Krist je ustanovio i sakrament bolesničkog pomazanja, htijući tako pokazati da nikada nikoga ne ostavlja prepuštena samom sebi, pa ni u bolesti, ni u smrti. Evanđelja često govore o Isusu kao iscjelitelju bolesnih. Poslavši učenike da idu propovijedati, Isus im izrijekom kaže: U ime ćete moje...na nemoćnike ruke polagati i bit će im dobro. Bolesničko se pomazanje u predaji Crkve susreće od najstarijih vremena, ali iz prvih stoljeća Crkve baš i nema puno izvora koji bi naširoko tumačili ovaj sakrament. Ostala su ponajviše pisana svjedočanstva o blagoslovu bolesničkog ulja. Najstariji tekst o uporabi blagoslovljenog ulja nalazi se u Traditio apostolica (218. g.) sv. Hipolita. Tu se donosi i formula blagoslova ulja, koja ističe oralnu uporabu ulja te ozdravljenje i okrjepu kao učinke pomazanja. Sredinom IV. st. nastao je spis koji govori o biskupovu blagoslovu ulja, a odnosi se na sve bolesti te uključuje i duhovne učinke milosti: oprostjenja grijeha i

istjerivanje demona, dakle cjelovito ozdravljenje. O takvim duhovnim učincima pisali su nešto ranije Origen te Ivan Zlatousti, Grgur Nazijanski i Ćiril Aleksandrijski. U VI. st. Cezarije iz Arlesa (južna Francuska) također piše o sakramentu bolesničkog pomazanja; njegovi govori su usmjereni protiv magijskih poganskih obreda za ozdravljenje te predlaže vjernicima pomazanje kao spasonosni vjernički čin; kao učinke pomazanja, uz tjelesno ozdravljenje, Cezarije ističe i opraštanje grijeha, ali samo pomazanje ne povezuje sa smrću (skorom ili ne). U doba skolastike i velikih skolastičkih teologa u sakramentu bolesničkog pomazanja više se gleda duhovni lijek kojemu pridolazi, ako je korisno za dušu, tjelesno ozdravljenje. Dakle, gotovo sva pozornost usmjerena je na oprostjenje grijeha po ovom sakramentu, koji u tom slučaju predstavlja „zadnje čišćenje duše“ te se podjeljuje samo in extremis, tj. samo umirućima, od čega i naziv sakramenta extrema unctio – posljednja pomast. Skolastički teolozi tumače da djelitelji ovog sakramenta trebaju biti samo svećenici, ne vjernici laici, a pomazuje se više čovjekovih osjetila (od dva do čak petnaest), jer su osjetila „sredstva pomoću kojih se griješi“. Tridentiski sabor (1545.-1563.) dao je odgovore na osporavanja sakramenta bolesničkog pomazanja od strane protestantskog pokreta koji je izričito nijekao ovaj sakrament, a kao razlog se navodi da ga nije ustanovio Isus Krist nego Crkva. Sabor je svečano proglasio (1551.) tekst o sakramentu posljednjeg pomazanja; naziva ga i sakrament umirućih (ili izlazećih), a rabi i pojam bolesničko pomazanje. Nauk Tridentiskog sabora kao da je stoljećima zaustavio promišljanja o sakramentu bolesničkog pomazanja, sve do prošlog stoljeća i tzv. liturgijske obnove (prva polovica XX. st.). Drugi vatikanski sabor govori o bolesničkom pomazanju u više svojih dokumenata; preporučuje promjenu naziva: od posljednjeg pomazanja na prikladniji naziv bolesničko pomazanje. Izričito se kaže da sakrament nije namijenjen samo umirućima, nego svim bolesnima. U duhu preporuka Drugoga vatikanskog sabora papa Pavao VI. objavio je Apostolsku konstituciju Sveto bolesničko pomazanje (Sacram unctioem infirmorum),

kojom se preuređuje središnji dio sakramentalnog čina bolesničkog pomazanja, te novi obrednik za slavljenje sakramenta bolesničkog pomazanja, Red bolesničkog pomazanja i skrbi za bolesnike“, istaknuo je.

Dr. s. Valerija Kovač u svom je predavanju kazala da bi se govorilo o zdravlju, bolesti i ozdravljenju u Bibliji, potrebno je najprije podsjetiti se na nekoliko značajki biblijske antropologije. Biblija polazi od toga da je čovjek Božje stvorenje i da je u trajnom, dijaloškom odnosu sa svojim Stvoriteljem, s drugim ljudima i sa svim stvorenjima. „Kao Božje stvorenje čovjek ima izvanredno dostojanstvo, jer je slika Božja, ali je istodobno prolazan i smrtan te podložan grijehu. Biblija govori o konkretnom čovjeku i njegovim životnim situacijama, koje su satkane i od bolesti i ozdravljenja. Prevladavajući je pogled na te stvarnosti teološki, a ne medicinski. Bolest i zdravlje obuhvaćaju čitava čovjeka i njegove egzistencijalne odnose te posebno odnos s Bogom. Različiti su uzroci bolesti: ona može dolaziti od zlih duhova, može biti posljedica grijeha ili pak poslana od Boga. Ozdravljenje je prvenstveno Božje djelo. Isusova ozdravljenja nemaju svrhu samo fizički povratak zdravlja bolesniku, nego su znak ovozemaljske prisutnosti eshatološkoga spasenja koje je u konačnici Božji dar. Briga za bolesne od početka je bitni dio kršćanskoga nasljedovanja Isusa Krista te se tijekom povijesti razvijala u svoje institucionalizirane oblike. Bolest i zdravlje su se povezivali i s čovjekovom duhovnom dimenzijom i eshatološkim spasenjem, pa se uz medicinsko liječenje jak naglasak stavljao i na crkveno-liturgijske oblike skrbi za bolesnike“, istaknula je.

U popodnevnim satima toga dana dr. Karlić će održati predavanje o teološko-pastoralnom razumijevanju sakramenta bolesničkog pomazanja. Istaknuo kako je Crkva, kao sakrament Isusa Krista, dužna brinuti se i za bolesne, te koliko je moguće pomagati im u fizičkom, psihičkom i duhovnom smislu. „Ako je bolest ozbiljnija, kršćanin bi trebao primiti bolesničko pomazanje, sakrament koji bolesnika jača u fizičkom i duhovnom smislu. Naime, nijedna bolest nije isključivo tjelesna, nego svaku fizičku opterećenost prati i opas-

nost duhovne malaksalosti. Jakovljeva poslanica pokazuje kako se sakrament bolesničkog pomazanja podjeljivao u prvoj Crkvi. Svakim sakramentom ostvaruje se susret Isusa Krista i čovjeka koji se nalazi u posebnoj situaciji, koja se može odnositi na bolest, starost, približavanje kraju životnog puta. Po sakramentu bolesničkog pomazanja vjernik prima milost i pomoć u borbi za zdravlje i život. Glede učinaka ovog sakramenta, ističu se plodovi posebne milosti, milost sjedinjenja bolesnika s trpećim Isusom Kristom, okrjepa i duhovno jačanje, oprostjenje grijeha, priprava za smrt (prijelaz Ocu).“ Zaključujući ovaj dio govora o sakramentu bolesničkog pomazanja, dr. Karlić je kazao: „Iskustvo bolesti i patnje je, bez sumnje, jedno od najtežih ljudskih iskustava i bolest je veliko iskušenje za čovjeka. No, ni u trenucima boli, bolesti i trpljenja vjerujemo da nismo sami. Praksa molitve za bolesnika postojala je već u apostolsko doba. Isus je učio i poticao svoje učenike da gaje osobitu ljubav prema bolesnima i prema onima koji pate; prenio im sposobnost i zadaću da nastave širiti u njegovo ime utjehu i mir, i to – kako je Crkva prepoznala - posebnom milošću sakramenta bolesničkog pomazanja. Crkva se tijekom stoljeća trudi sakramentom bolesničkog pomazanja biti prava utjeha i ohrabrenje bolesnicima, odnosno želi vjerom i slavljenjem sakramenta posvjedočiti da je Isus Krist blizak svakom bolesniku. Zato je svećenikov pohod bolesniku i slavljenje sakramenta bolesničkog pomazanja vrlo važno; on dolazi pomoći bolesniku jer s njime dolazi i Isus Krist, koji bolesniku pruža utjehu i nadu“, istaknuo je.

U večernjim satima toga dana bilo je pokorničko bogoslužje, koje je pripremila dr. s. Valerija Kovač. Nakon toga je slavljeno Misno slavlje, koje je predvodio predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, pomoćni biskup vrhbosanski mons. Pero Sudar u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu za Francusku, zemlje Beneluxa, Veliku Britaniju i Irsku, voditeljem HKM Nica u Francuskoj vlč. Stjepanom Čukmanom, vlč. Vladimirom Švendom, voditeljem HKM Malmö u Švedskoj, i s okupljenim svećenicima. Misno slavlje u srijedu 11. listopada predvodio je mons. Sudar u zajedništvu s dušo-

brižnicima u HKZ Stuttgart-centar fra Mijom Šabićem i u HKŽ fra Filipom Mimicom i s okupljenim svećenicima.

Skup je nastavio s radom u srijedu 11. listopada predavanjem doc. dr. s. Valerije Kovač koja govorila o zdravlju kao najvećoj vrijednosti suvremenog čovjeka. Istaknula je kako je danas prisutna očigledna briga čovjeka za svoje zdravlje, koje se nerijetko poima kao najveća vrednota u njegovu životu. „Takav apsolutizirajući pristup zdravlju odgovara predodžbama suvremenoga čovjeka o sebi i o svijetu u kojem živi. Današnji svjetonazor se može sažeti u tri značajke: ograničenost na ovozemaljski svijet, sakralizacija sebe i otkriće tjelesnosti. Sukladno tome, zdravlje danas zauzima mjesto „ovostrane religije“, a sport i jelo kao sredstva očuvanja i postizanja zdravlja visoko su na cijeni te se u njima nerijetko prakticiraju „obredi“ slični onim religijskima. U biblijsko-kršćanskoj tradiciji zdravlje nema apsolutnu vrijednost, ali predstavlja temeljno dobro, za koje je odgovoran kako pojedinac tako i društvena zajednica. Kršćanski pristup zdravlju uključuje sljedeće naglaske: aktualizaciju eshatološke dimenzije zdravlja, egzistencijalno suočavanje s bolešću u svjetlu Kristova otajstva otkupljenja, skrb za socijalnu okolinu bolesnika posebno obitelj, diferenciranje promišljanje odnosa vjere i zdravlja, uvažavanje duhovne razine u čovjeku kao cjelovitim biću“, istaknula je.

U popodnevnim satima organizirano je studijsko putovanje u obližnji Bamberg gdje su sudionici posjetili i katedralu u tom drevnom njemačkom gradu, središtu nadbiskupije Bamberg.

Predavanje o pastoralnom vidu sakramenta bolesničkog pomazanja u četvrtak 12. listopada održao je prof. dr. Ivan Karlić s KBF-a u Zagrebu. Istaknuo je kako se s misterijem patnje suočavamo se osobito u bolesti. U bolesti, vlastitoj i tuđoj, doživljavamo što znači trpjeti i biti ispunjen strahom i tjeskobom pred neizvjesnom budućnošću i pred smrću. Bolest je iskušenje za našu vjeru, za naše pouzdanje i za našu ljubav. Činjenica je da je u našem pastoralnom djelovanju i iskustvu lako zamijetiti da sakrament bolesničkog pomazanja baš i nije u potpunosti shvaćen (a ni prihvaćen) kao sakra-

ment u kojemu Isus Krist snagom Duha Svetoga liječi i daje snagu u borbi s bolešću. Stoga su i mnogi vjernici još uvijek zatvoreni ovom sakramentu, jer i naši se vjernici nerijetko ustručavaju pozvati svećenika bolesniku, jer još uvijek prevladava ideja da nakon svećenika ubrzo dolaze pogrebници. Zbog toga je izuzetno važno da uvijek iznova valja poučavati vjernike da ovaj sakrament nije nikakva „smrtna presuda“ za bolesnika. U pastoralnoj se praksi zna dogoditi da bolesnikova obitelj ne želi bolesniku ni spomenuti bolesničko pomazanje, nego traže od svećenika da on „nagovori“ bolesnika da primi pomazanje, da se ispovjedi i pričesti. Ne bi trebala biti kršćanska praksa da se s bolesnikom ne razgovara o dolasku svećenika i o bolesničkom pomazanju. Izgovor za to je, na primjer, da se bolesnik „ne bi uplašio“ ili da ne bi pomislio „kako netko jedva čeka da umre“. To nisu vjernička razmišljanja! Tako mnogi ljudi boluju mjesecima i godinama bez sakramenata, bez svećenikove molitve, bez povezanosti s Crkvom. Nije dobro lišiti bolesnog vjernika svetih sakramenata i Božje milosti kad mu je najpotrebnija! Ako mu se daju lijekovi, medicinska njega i drugo, treba mu pružiti i mogućnost duhovne pomoći i okrjepe. S druge strane, važno je također istaknuti da sakramenti nisu magijski čini. Oni su znakovi Božjeg djelovanja i sredstva tog djelovanja. Primanje bolesničkog

pomazanja ne jamči ozdravljenje. Za ozdravljenje imamo pravo moliti, imamo se pravo nadati i željeti, ali i prihvatiti volju Božju i prepustiti Bogu konačnu odluku; to je ispravan stav kršćanina koji traži i prima bolesničko pomazanje, istaknuo je dr. Karlić.

Nakon predavanja priređen je okrugli stol tijekom kojeg, a i tijekom cijelog skupa, predavači su odgovarali na pitanja sudionika, a čula su se i iskustva iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Zapadne Europe povezana s temom skupa.

Predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, pomoćni biskup vrhbosanski mons. Pero Sudar i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina zahvalili su sudionicima skupa na svemu što čine za Hrvate katolike u Zapadnoj Europi te su ih pozvali na pastoralni skup krajem rujna sljedeće godine u Sarajevo, u Bosnu i Hercegovinu.

Misno slavlje u četvrtak 12. listopada predvodio je mons. Pero Sudar u zajedništvu s dr. Karličem, vlč. Ivicom Zrncom, dušobrižnikom u HKZ Reutlingen, Metzingen i Tübingen, i s okupljenim svećenicima. Propovijedao je dr. Karlić, a tijekom misnih slavlja pjevanje na orguljama pratio je Ivan Ivanković, pastoralni referent u HKZ Esslingen i Filderstadt.

(kta/a.p.)

Poruka predsjednika Caritasu BiH Vinka kardinala Puljića uz Nedjelju Caritasu u BiH 2017.

„Idi pa i ti čini tako (Lk 10,37)!“

3. došašća, 17. prosinca 2017.

Dragi prijatelji i dobročinitelja Caritasu!

Kada je jedan zakonoznanac upitao Isusa da ga iskuša: „Učitelju, što mi je činiti da život vječni baštinim“, Isus ga upućuje na zakon koji donosi zapovijed ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Kaže Sveto pismo da se htio opravdati pa upita Isusa: „Tko je

moj bližnji?“ Tada mu Isus iznese prišpodobu o milosrdnom Samaritanu. On se sagnuo nad ranjenikom i pomogao mu. Zato Isus pita zakonoznanca: „Što ti se čini, koji je od ove trojice bio bližnji onomu koji je upao među razbojнике?“ On odgovori: „Onaj koji mu iskaza milosrđe!“ Nato mu Isus reče: „Idi pa i ti čini tako! (Lk 10 25-37)“

Ovdje Isus jasno ukazuje na činjenicu da je moj bližnji onaj komu trebam iskazati milosrđe i ljubav. Tako nas Isus upućuje da to činimo. Dakle svaki čovjek koji treba moju pomoć, potporu i izraze milosrđa jest moj bližnji, jer mu ja postajem bliz svojom kršćanskom ljubavlju. Time svjedočim svoj kršćanski identitet i spremnost ići Isusovim putem i njegovom milosrdnom ljubavi.

Svi smo pozvani odgajati svoja srca u kršćanskoj ljubavi. Onaj tko istinski upozna ljubavi i živi ljubav taj ispravno živi. Istina je da je najveća avantura biti dobar, a nema dobrote bez iskrene ljubavi.

Sveti Augustin, neumorni tražitelj Boga, kaže: „Kasno sam te uzljubio, ljepoto tako stara i tako nova, kasno sam te uzljubio, a eto ti si bio u meni, a ja izvan sebe!“

Nedjelja Caritasa u Bosni i Hercegovini je izazov i poziv da nađemo sebe i u sebi susret-nemo Boga koji je ljubav i prepoznamo da smo voljena bića i da tu ljubav trebamo ostvarivati živeći jedni s drugima i jedni za druge.

Živeći tu kršćansku ljubav, svjedočeći je svojim životom, otkrivajući tko je moj bližnji, ostvarujući tu Isusovu poruku, „Idi i ti čini tako“, tkamo ljudsku povijest s vidljivim nitima Božje ljubavi. Postajemo graditelji ljudskog društva čiji je konačni čin prijateljstvo s Bogom koje ulijeva radost života.

Isti sveti Augustin kaže: „U mjeri u kojoj ljubav u tebi raste, raste i tvoja ljepota, jer je ljubav ljepota tvoje duše!“

Slaveći Nedjelju Caritasa, želimo svi poći u školu kršćanske ljubavi, prepoznati one koji nas trebaju, bilo našom toplom ljudskom i vjerničkom riječju, bilo iskrenom molitvom ili našim skromnim darom ili bilo kojom pomoći.

Na Nedjelju Caritasa skupljat ćemo svoje priloge kojim želimo pomoći potrebnima. Uz taj prilog neka naše srce zrije u kršćanskoj ljubavi. Nikada nismo tako siromašni da ne možemo pružiti znakove i darove kršćanske ljubavi, niti smo tako bogati da nam nije potrebna ruka naših bližnjih. Nitko nije za sebe otok, jer smo upućeni jedni na druge i jedni s drugima da hodimo ovom zemljom u susret Gospodinu!

Božić je Utjelovljena i očitovana Božja ljubav i ići u susret Božiću, valja srce pripremiti da se u njemu dogodi Božić, rođenje Isusa Krista koji nas upućuje da i mi idemo i tako činimo. Kao što nam se On približio rodivši se kao malo dijete, da se i mi znamo približiti onima koji trebaju naše milosrđe i našu ljubav.

U toj kršćanskoj ljubavi neka se dogodi radost Božjeg rođenja u nama i po nama ostvarujući milosrdnu ljubav svima koji nas trebaju!

Uz pozdrav i blagoslov!

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup metropolit vrhbosanski
i predsjednik Caritasa BiH

Susret predsjednika i ravnatelja Caritasa u RH i BiH

U Varaždinu je od utorka do srijede, 24. - 25. listopada 2017. održan ovogodišnji susret predsjednika i ravnatelja Caritasa u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini. Ovogodišnji domaćin bio je predsjednik Hrvatske Caritasa varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak. Ovaj sastanak trebao se održati u Sarajevu, ali zbog brojnih biskupijskih i karitativnih događanja u Varaždinskoj biskupiji ovaj sastanak održan je u Varaždinu s nekoliko drugih sadržaja i u drugim

dijelovima ove biskupije. Na sastanku su sudjelovala dvojica predsjednika nacionalnih Caritasa mons. Josip Mrzljak (Hrvatski Caritasa), kardinal Vinko Puljić (Caritasa BiH), dvojica ravnatelja nacionalnih Caritasa mons. Fabijan Svalina i mons. Tomo Knežević uz ravnatelja nad/biskupijskih Caritasa iz obje zemlje.

U utorak u podne, 24. listopada u zgradi Svećeničkog doma u Varaždinu, nakon prijepodnevnog sjednice Upravnog vijeća

Hrvatskog Caritasa, počeo je zajednički susret. Uz dobrodošlicu domaćina i pozdrava dvojica predsjednika dvije središnje teme bile su u središtu rasprave: ovogodišnja i sljedeća akcija Hrvatskog Caritasa „Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH“ kao i mogućnost regionalne suradnje kroz razne projekte zajedno s drugim nacionalnim Caritasima s ovih područja. U raspravi je istaknuta kvalitetna provedenost ove akcije na prostorima Bosne i Hercegovine preko projekata nad/biskupijskih Caritasima. Kroz raspravu traženi su novi sadržaji koji bi još više obogatili ovu akciju kao i pitanje sljedeće mise Tjedna solidarnost u Biskupiji Banja Luka. Isto tako raspravljalo se i o mogućoj suradnji dvaju nacionalnih Caritasima zajedno s drugim nacionalnim Caritasima ovih prostora u projektima koje se dobiju od Europske unije ili nekog iz Caritasove mreže. U svim raspravama isticalo se i naglašavalo potrebno i očekivano hrvatsko i katoličko zajedništvo, a na dobro bližnjega u nevolji. Nakon zajedničkog objeda u novoootvorenom i dan ranije blagoslovljenom Caritasovu centru u gradu Varaždinu, krenulo se u obilazak brojnih sadržaja Varaždinske biskupije kao i muških i ženskih redovničkih zajednica: stolne i župne crkve, franjevačke i uršulinske crkve, škole i vrtića. Za sve sudionike noćenje je osigurano u Caritasovu centru u poznatom svetištu Ludbreg. Bila je to prilika za obilazak župne crkve i molitve pred relikvijarom Krvi Kristove.

Srijeda, 25. listopada bio je dan obilaska poznatog dvora Trakošćan obitelji Drašković, a koji je jedan od najsačuvanijih bisera iz hrvatske prošlosti. Nakon Trakošćana krenulo se u Lepoglavu, grad i mjesto prve gimnazije i fakulteta u Republici Hrvatskoj, mjesto bogate pavlinske baštine, mjesto suza i patnje još iz austro-ugarskog vremena, a posebno iz vremena bezbožnog komunističkog sustava koje kroz medije osjećamo sve do današnjeg dana. Uz kvalitetno vodstvo i tumačenja aktualnog lepoglavskog župnika i zatvorskog kapelana mons. Andrije Kišičeka moglo sve vidjeti i doživjeti, uz ćeliju prvog hrvatskog predsjednika dra Franje Tuđmana, svu patnju i stradanje, suze i križeve brojnih nevinih uznika komunističkih vlastodržaca i to preko ćelija i podrumskih samica s ostacima i mjestima mučenja. Zgrada pavlinskog samostana 2001. vraćena je Varaždinskoj biskupiji i već je puno urađeno kako bi ovo sveto i povijesno zdanje postalo mjesto duhovnog ozračja za svakog koji jednoga dana dođe u Lepoglavu.

Nakon zajedničkog ručka u Caritasovom domu za umirovljenike, na koji je došao i varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak, sudionici susreta krenuli su u svoje biskupije i u svoje Caritase s porukom: „Dogodine u isto vrijeme Sarajevu!“

(*caritas.ba/kta*)

Propovijed msgr. dr. Tome Vukšića, vojnog biskupa

Ime Isusovo nada je narodima (Mt 12,21)

Uzoriti gospodine kardinale!

Poštovani gospodine apostolski nuncije!

Draga braćo biskupi, svećenici i ostali narode Božji!

Jednim imenom, draga braćo i sestre!

Okupili smo se večeras, kao i svake godine uoči jesenskoga zasjedanja Biskupske konferencije BiH, da Euharistijskim slavljem zahva-

limo Gospodinu za sve blagoslove i radosti, koje je izlio na svoje vjernike i crkvene službenike, okupljene u našim biskupijskim i župnim zajednicama. Zahvaljujemo mu također i za sve pripuštene kušnje kojima nas je odgajao, u kojima je rasla naša nada, učvršćivala se vjera i pristajanje uz njega. I dok mu večeras zahvaljujemo posebice za crkvene službenike,

koji predvode i poučavaju zajednice njegovih vjernika – đakone, svećenike, biskupe, redovnike i redovnice – molimo ga ponizno, da nas u trenucima novih blagoslova, koje će nam udijeliti, te uspjeha i radosti, zaštiti od napasti da sebi pripisujemo zasluge, da nas odgaja u poniznosti i da nam također ubuduće, posebice u trenucima kušnja, bude blizu kako bismo, vođeni vjerom, uvijek mogli biti svjedoci nade, koju je Krist navijestio cijelom ljudskom rodu, jer „Ime njegovo nada je narodima“ (Mt 12,21).

Ime Isusovo treba biti ponuđeno svima. Naime, primili smo snagu Duha Svetoga da, kao članovi Crkve, budemo svjedoci Isusove nade sve do kraja zemlje (usp. Dj 1,8). To je glavni poziv, poslanje, čast i zadaća svih crkvenih službenika.

Isusovi učenici su sljedbenici nebeskoga poziva, da u Crkvi budu baštinici, a u svijetu svjedoci te radosne nade. Dapače, prema nauku poslanice Hebrejima, nada je i kriterij, prema kojemu svaki kršćanin živi i dokazuje snagu svoje crkvenosti, po kojemu se prepoznaje snaga njegova pristajanja uz Krista i boravka u toj kući Božjoj jer: „Njegova smo kuća mi ako sačuvamo smjelost i ponos nade“ (Heb 3,6).

Večeras zahvalno također priznajemo, da je djelovanje, svjedočenje i propovijedanje kršćanske nade pokojnih crkvenih službenika omogućilo da naša Crkva danas živi i djeluje. Oni su naša velika duhovna, kulturna i pastoralna baština i škola. Posebice oni među njima, koji su, kako u dalekoj tako u bližoj prošlosti, često uz velike napore i iskušenja, pa i mučeništvo, vjerno ustrajali. Oni su naš zavjet i obveza! Njihova je zasluga što su se velikodušno ugradili u poslanje Crkve, a naša je čast što možemo doprinijeti da ona napreduje. Oni potiču i hrabre, nadahnjuju i zagovaraju odgovornost svake generacije svojih nasljednika za duhovnu izgradnju i rast Kristovih vjernika.

Odgovornost za duhovnu izgradnju vjernika i za postojanost u nadi jedna je od velikih tema svetoga Ivana Zlatoustoga (De sacerdotio). On je tu odgovornost, u svojim razmišljanjima o idealu crkvenoga službenika, sažeo u pet glavnih ideja, koje se i danas čine vrlo suvremene.

U skladu s njegovim viđenjem, prva svećenikova pastoralna odgovornost proizlazi iz Isusova naloga apostolu Petru: „Pasi ovce moje!“ (Iv 21,17). To je osnovno svećenikovo poslanje i obveza. On ga vrši po Božjemu mandatu, ali nerijetko i „protiv Vrhovništava, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta, protiv zlih duhova“ (Ef 6,12). Pri tomu je crkveni službenik svjestan, da duhovna hrana, koju nudi, nije njegova, već Božje davanje, a ni vjernici nisu njegovi nego Kristovi. K tomu, iako pastir, svećenik je osobno također samo jedan od članova Isusova stada i napasa se istom hranom kao i svi ostali.

Drugo, svećenikova dušobrižnička odgovornost odnosi se na cijeli narod Božji. Ne isključuje nikoga. Onako kao što sunce izlazi nad zlima i dobrima i kao što kiša pada pravednicima i nepravdicima (usp. Mt 5,45), tako crkveni službenik svjetlo Riječi Božje ne gasi ni nad kime i čini sve kiša Božjega blagoslova orosi svakog čovjeka. I zle i dobre, i pravedne i nepravde! „Svećenik se treba ponašati sa svojim vjernicima kao što se otac ponaša s djecom vrlo nježne dobi“, kaže Zlatousti. No za takvo ponašanje ponekada nema dovoljno razumijevanja, čak ni kod pojedinih članova Crkve. U tim nelagodnim situacijama međutim, kaže Krizostom, svećenik mora podnositi takve nerazumne prigovore, ne smije malaksati ni odustati. Nije lijepo prekomjerno se bojati neutemeljenih kleveta, ali ni razborito jednostavno ih prezirati. Ovdje bismo, kao vrlo korisnu, mogli dodati također misao svetoga Polikarpa, koji je pisao ovako: „Neka svećenici budu spremni na samilost, neka budu milosrdni prema svima; neka nastoje povratiti zalutale, neka posjećuju sve bolesnike, neka ne zanemare siročice i siromaha; uvijek u brizi za dobro pred Bogom i ljudima, suzdržavajući se od svake srdžbe, protekcije, nepravde suda; držeći se daleko od svake škrtosti. Ne vjerujući brzo tužbama, ne prestrogi u sudovima, imaju na pameti da smo svi grešni“ (Poslanica Filipljanima).

Treće, svećenik svoju dušobrižničku odgovornost vrši, iznad svega, primjerom. Iako je to je vrlo zahtjevno, od svećenika se to s pravom očekuje, jer, kako kaže Isus: „Kome je

god mnogo dano, od njega će se mnogo iskati. Kome je mnogo povjereno, više će se od njega iskati“ (Lk 12,48). Oni koji su visoko postavljeni, nastavlja ovaj Svetac Zlatnih Usta i zaštitnik svih kršćanskih propovjednika, prvi biva ju gledani. Stoga, ako pogriješe i u malim stvarima, drugima one izgledaju velike, jer svi grijeh mjere ne po njegovoj veličini, nego po dostojanstvu onoga tko ga je počinio. Toga crkveni službenik uvijek treba biti svjestan.

Uz to, pastoralna odgovornost vrši se i riječju. Istina je da ispravno životno ponašanje mnogo doprinosi vršenju Božjih zapovijedi, ali koja korist od tolikoga znoja ako netko zbog neznanja, upavši u krivovjerje, prekine vezu s Crkvom? Zato je, uz dobar primjer, velika važnost zdravoga nauka, koji zahvaća na izvorima Svetoga Pisma te oblikuje, poučava i popravljiva čovjeka i zajednicu, donoseći zdravlje duše i upravljajući njima na nezabudiv način u skladu s voljom Božjom. Tako se najviši oblik poučavanja ostvaruje, kada se djelima i riječima privodi ljude svetom životu u Kristu. Samo činjenje, ustvari, nije dostatno za cjelovito poučavanje o Božjim zapovijedima. Potrebno ih je vršiti i o njima učiti druge. Naime, Isus je rekao: „A tko ih bude vršio i druge učio, taj će biti velik u kraljevstvu nebeskom“ (Mt 5,19).

Na kraju svoga razmišljanja kaže Ivan Zlatousti da svećenik, radi odgovornoga vršenja dušobrižništva, treba poznavati također umijeće i sposobnost uvjeravanja. Radi se o vještini, koja se temelji i proizlazi iz svih prethodnih oznaka. Ona ih na neki način sažima, i važna je do te mjere, da se cjelokupno svećenikovo djelovanje zasniva na potrebi, da on zna tkati i njegovati odnose s drugima. Drugi je jedina svrha njegova djelovanja. On je svećenik radi drugih, pa je njegovo dušo-

brižništvo služba u odnosu, i bez relacije s drugima jedva da postoji. On treba znati uvjeriti čovjeka, da Riječ Božju prihvati, ne prisilno već slobodno i dragovoljno, jer sposobnost, da se prihvati liječenje, ne nalazi se u onomu tko daje lijek, već u onomu komu je lijek potreban. Pri tomu je crkveni službenik uvijek svjestan poruke i opomene apostola Pavla, koju je napisao zajednici vjernika u Korintu: „Ta mi nismo gospodari vaše vjere, nego suradnici vaše radosti“ (2 Kor 1,24). Crkveni službenik je odgojitelj u vjeri a to znači, kako poučava Drugi vatikanski sabor, da se brine „da pojedini vjernici budu u Duhu Svetom dovedeni do toga da razvijaju vlastiti poziv po Evanđelju, do iskrene i djelotvorne ljubavi i do slobode kojom nas je Krist oslobodio. Mala će korist biti od ceremonija, makar i lijepih, ili od udruženja pa bila i cvatuća, ne bude li sve to služilo odgajanju ljudi da postignu kršćansku zrelost“ (PO 6).

Sve ovo sažeo je već sveti Petar, kad je za sve crkvene službenike napisao zlatno pravilo: „Starješine dakle među vama opominjem, ja sustarješina i svjedok Kristovih patnja, a zato i zajedničar slave koja se ima očitovati: pasite povjereno vam stado Božje, nadgledajte ga – ne prisilno, nego dragovoljno, po Božju; ne radi prljava dobitka, nego oduševljeno; i ne kao gospodari Baštine nego kao uzori stada. Pa kad se pojavi Natpastir, primit ćete neuveli vijenac slave“ (1 Pt 5,1-4).

Po zagovoru Blažene Djevice Marije, Majke Natpastira svih pastira i Svećenika svih crkvenih službenika, neka takvi budu svi – i duhovno stado i njegovi pastiri! Po Kristu Gospodinu našem.

Amen.

Priopćenje sa 71. redovitog zasjedanja Biskupske konferencije BiH

BK BiH

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine održala je, 3. i 4. studenog 2017. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu, svoje 71. redovito zasjedanje pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, predsjednika BK BiH. Sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije te delegat Hrvatske biskupske konferencije mons. Tomislav Rogić, biskup šibenski, koji je upoznao biskupe s najvažnijim temama 55. plenarnog zasjedanja HBK održanog od 10. do 12. listopada 2017. u Zagrebu.

Tijekom zasjedanja s biskupima se susreo apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Luigi Pezzuto. Razgovarao je s biskupima, između ostaloga, o pastoralnom usmjerenju prema jačanju kulturnog identiteta vjernika katolika kroz bolje poznavanje vlastite prošlosti i kršćanskih korijena na koje se oslanja važnost ekumenskog djelovanja i međureligijskoga dijaloga u multireligijskoj stvarnosti Bosne i Hercegovine.

Pošto su saslušali izvješće biskupa banjolučkog mons. Franje Komarice o njegovim brojnim susretima tijekom nedavnog boravka u Sjedinjenim Američkim Državama, biskupi su razmišljali o načinu traženja potpore povratku prognanih i izbjeglih katolika iz BiH, a osobito iz banjolučke regije i Bosanske Posavine. Biskupi su također saslušali izvješća svojih delegata: s Redovničkog dana, održanog 9. rujna 2017. na Humcu, zatim s Međunarodnog simpozija o temeljnim odredbama o svećeničkom odgoju i izobrazbi Ratio Fundamentalibus Institutionis Sacerdotalis koji je održan od 4. do 7. listopada 2017. u Castel Gandolfu pokraj Rima, sa zasjedanja Međunarodne BK, održanog 24. i 25. listopada 2017. u Novom Sadu, te s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE), održanog od 27. rujna do 1. listopada 2017. u Minsku u Bjelorusiji.

Razmotrivši Poruku pape Franje za 1. Svjetski dan siromašnih od 13. lipnja 2017., biskupi podsjećaju sve članove biskupijskih

zajednica u Bosni i Hercegovini na želju Svetoga Oca „da kršćanske zajednice, u tjednu koji prethodi Svjetskom danu siromašnih, koji ove godine pada na 19. studenoga, to jest Trideset i treću nedjelju kroz godinu, ulože napore kako bi omogućili trenutke susreta i prijateljstva, solidarnosti i konkretne pomoći“. Podsjećaju sve članove krajevne Crkve u Bosni i Hercegovini na svakovrsnu oskudicu u teškim ratnim vremenima te s papom Franjom potiču da Svjetski dan siromašnih „postane snažan podsjećaj našoj vjerničkoj savjesti, omogućujući nam sve više rasti u uvjerenju da nam dijeljenje sa siromasima omogućuje shvatiti najdublju istinu evanđelja“. Budući da se Nedjelja Caritasa već godinama u biskupijskim zajednicama obilježava na Treću nedjelju Došašća, biskupi su odlučili da se te nedjelje u predbožićnom vremenu darivanja nastave organizirati i provoditi konkretne karitativne akcije pomoći siromašnima i potrebnima. Tako će se i cijela Crkva u Bosni i Hercegovini molitveno i na druge načine uključiti u Papinu inicijativu za Svjetski dan siromašnih, a na Nedjelju Caritasu u Treću nedjelju Došašća nastaviti organizirati konkretne akcije pomoći siromašnim i potrebnima.

U skladu s temeljnim odredbama BK BiH za televizijski, radijski i internetski prijenos liturgijskih slavlja, biskupi su odlučili „ustanoviti stručno tijelo koje će u suradnji s pojedinim predstavnicima biskupija i provincija te s vodstvom programa religijske kulture javnih televizija i radija na razini BiH, odnosno mjerodavnih tijela medijskih kuća, izraditi godišnji raspored prijenosa liturgijskih slavlja, pazeći na zastupljenost svih krajeva BiH te vodeći brigu o posebnim slavljinama i prigodama“.

Pošto su razmotrili apostolsko pismo u obliku motuproprija pape Franje Magnum principium u vezi s pripremom i odobravanjem prijevoda bogoslužnih knjiga, biskupi su dali potrebne smjernice Vijeću za liturgiju BK BiH imajući u vidu Papine riječi da se „ne

smije zaboraviti ni pravo ni dužnost biskupskih konferencija koje, zajedno s biskupskim konferencijama krajeva u kojima se govori istim jezikom i sa Apostolskom Stolicom moraju zajamčiti i odrediti da se, čuvajući karakter svakog pojedinog jezika, potpuno i vjerno čuva smisao izvornog teksta i da prevedene bogoslužne knjige, i nakon prilagodbi, uvijek jasno odražavaju jedinstvo rimskog obreda“.

Nakon što su upoznati s dugogodišnjim neuspješnim traženjem lokacije za izgradnju katoličke crkve u župi Banjolučke biskupije Drvar, srušene nakon Drugog svjetskog rata, biskupi pozivaju mjerodavne vlasti da napokon riješe to pitanje i omogućće katoličkoj zajednici u tom gradu da ima svoju crkvu. Također izražavaju očekivanje da mjerodavne

vlasti u Goraždu i Zvorniku dadnu lokacije za ponovnu izgradnju katoličkih crkava srušenih tijekom ili nakon Drugog svjetskog rata.

U petak, 3. studenog 2017. u 18 sati biskupi su slavili Svetu misu u katedrali Srca Isusova. Predsjedao je kardinal Puljić, a prigodnu propovijed uputio je dopredsjednik Biskupske konferencije BiH mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH.

U subotu, 4. studenog biskupi su slavili Euharistiju u kapeli Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa i susreli se s bogoslovnom zajednicom. Predsjedao je kardinal Puljić, a prigodnu propovijed uputio je biskup Rogić.

Sarajevo, 4. studenog 2017.
Tajništvo BK BiH

Priopćenje za javnost Biskupske konferencije BiH u povodu presude u Den Haagu

Iako osjećamo da bi, nakon jučerašnje presude i tragične smrti generala Slobodana Praljka u Den Haagu, skrušena molitva za Pokojnika i sve žrtve rata i šutnja bile najprikladniji izraz naših osjećaja, znamo da, možda i s pravom, svi dobronamjerni ljudi ove zemlje, a napose katolici očekuju i naše javljanje. Naime, i ovim povodom ponavljamo, ono što smo tijekom cijeloga rata govorili, da se protivimo i osuđujemo svaki i svačiji zločin i da za svaki treba odgovarati. Ponavljamo i to da su nas tijekom rata najviše boljeli zločini koje su počinili ljudi koje je oprala *krsna voda u Katoličkoj crkvi*. Dosljedni tome i svjesni u kakvome svijetu živimo, te kakvih su sve interesa i nepravdi, napose cijeli mali narodi žrtve bili i ostali, ne želimo komentirati presude Haškoga suda.

Ali, ne možemo i ne smijemo zatvarati oči pred očitom činjenicom da su se od Washingtonskoga i Daytonskoga mirovnog sporazuma, napose pred načinom njihove implementacije, pripadnicima domicilnog hrvatskoga naroda, na različite načine, slale i nastavljaju slati poruke da Bosna i

Hercegovina nije i njihova domovina i da za njih u njoj nema mjesta. Smije li postaviti pitanje nije li, možda, i ova presuda dio toga plana i programa?! E, to smatramo nemoralnim i neprihvatljivim, te zato, opasnim i nedopustivim za budućnost ove zemlje i svih njezinih ljudi i naroda. To je svojevrsan zločin za koji bi mnogi, od onih koji domicilnom hrvatskom narodu upućuju takve poruke i prijetnje, trebali odgovarati. Ali vjerujemo da, nažalost, oni ne će odgovarati za taj zločin kao što u Den Haagu nisu odgovarali mnogi za zločine počinjene nad pripadnicima hrvatskoga naroda.

Unatoč toj gorkoj i bolnoj činjenici, snagom vjere u Boga, koji poznaje svačija djela i proniche i skrivene nakane, u ime Katoličke crkve, ostajemo otvoreni za svaku plodnu suradnju sa svima kojima je stalo do pravednijega i čovjeka dostojnijega općeg stanja u ovoj zemlji. Pozivamo i potičemo naše sunarodnjake Hrvate-katolike da ne gube nadu i da se ne plaše budućnosti u ovoj zemlji. Podsjećamo da je bilo i nepravednijih vremena i težih bremena, ali su naši preci pa i mi

sami snagom pouzdanja u Boga i ljubavlju ljubavi prema čovjeku činili. Za vas i za sve prema rodnoj grudi, sve izdržali i preživjeli. ljude ove zemlje, za sve poginule i pokojne Sve će ove nepravde i nevolje proći a ostat će upućujemo svoje molitve dobrome i milo- samo dobro što smo ga iz vjere u Boga i iz srdnome Bogu!

*Vinko kardinal Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski
mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH
mons. Franjo Komarica, biskup banjolučki
mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski
mons. Pero Sudar, pomoćni biskup vrhbosanski
mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki*

Održana sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

U prostorijama Vrhbosanskog ordinarijata u Sarajevu, 23. rujna 2017., održana je redovna sjednica novoizabranog Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.

Nakon uvodne molitve odmah se pristupilo izboru tajnika i Poslovnog odbora vijeća. Za tajnicu je izabrana gđica Josipa Prskalo, a Poslovni odbor čine fra Stipan Radić, vlč. Ivan Ivančević (s naznakom i svaki slijedeći župni vikar župe Stup), s. Marinela Zeko i gosp. Ante Bilić. Zatim je pročitana zapisnik sa zadnje sjednice vijeća koja je održana 19. listopada 2016., a nakon toga slijedilo je kratko predstavljanje nazočnih članova.

Prva točka:

Ostvarenje teme: Hod Vrhbosanske Crkve s laicima

Kardinal je imao uvod u samu temu napomenuvši da mu je odavno bila želja pokrenuti jednu ovakvu godinu kako bi otkrili i uvidjeli važnost uloge laika u Crkvi. Jer dugo smo živjeli u komunizmu pa je narušena suradnja klerika i laika. Želio sam vratiti povjerenje i stvoriti dobru klimu za otkrivanje tolikog blaga koje imamo u laicima, rekao je Kardinal. Članovi Pastoralnog vijeća su istakli da je to dobar potez i da još mnogo moramo raditi kako bi se iskoristio sav potencijal koji posjeduje ova mjesna Crkva u svojim vjernicima-laicima. Potrebno je uložiti mnogo napora i kod svećenika i kod laika. Potrebno je stvoriti odnos u kojem će vjernici-laici smjelo i hrabro iznositi svoje ideje i zamisli za dobro župa i na drugoj strani da će biti prihvaćeni, a ne samo kritizirani. Možda bi se mogao napraviti nekakav pregled župa da se vidi koliko i kako se radi ponajprije sa Župnim pastoralnim i ekonomskim vijećima, a onda i sa svim skupinama koje postoje u župi. Jer nužan je rad sa svim skupinama možda ponajviše pastoral odraslih. Preveliko je vjersko neznanje. Što više sve je manje i one klasične-obvezne kateheze i sve se svelo na Prvopričesnike i Krizmanike. Prevažan je rad s mladima i nije u redu samo reći da su nezainteresirani već

naći način kako ih privući. Župe često ne koriste tolike programe koji se nudi na razini Nadbiskupije preko Centra za pastoral mladih *Ivan Pavao II.*

Druga točka:

Osvrt na Posvetu župa pred likom Gospe Fatimske

Kardinal je istaknuo da je povod bila 100. obljetnica ukazanja u Fatimi, a želja svega da se molitva Krunice vrati u obitelji i da učinimo jedno obraćanje i činjenje zadovoljštine Božanskom Srcu i Presvetom Srcu Marijinu. Čudesno je sad gledati kako je papa Pio XII. Posvetio tada bezbožničku Rusiju pod zaštitu Blažene Djevice Marija i danas Rusija je među malobrojnim zemljama koja brani kršćanska načela. Kip koji je obilazio Nadbiskupiju blagoslovljen je u Fatimi u samoj kapelici i dopremljen je do nas te je iz Olova krenuo na „hodočašće“ po cijeloj Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Završna posveta cijele Nadbiskupije bit će 28. listopada 2017. na Kondžilu. Par vijećnika je podijelilo svoje doživljaje ovog događaja u svojim župama kao nešto vrijedno, lijepo, radosno, svrsishodno. Kao jedna dobra duhovna obnova u župi.

Treća točka:

Osvrt na odvijanje Sinode po dekanatima

Izlaganje je imao vlč. dr. Mario Bernadić, generalni tajnik Sinode koji je ukratko predstavio novi 8. broj Biltena Sinode i njegovu središnju temu Kršćanski/Katolički identitet. Kardinal je zamolio članove da iznesu svoje ideje ili opaske. Većina je suglasna da je Sinoda donijela malo svjetlosti u napaćenu Nadbiskupiju. Pristupilo se s dosta straha i nepovjerenja, a sad je već bolje. Ljudi su spremniji, otvoreniji i izravniji u svojim pitanjima i izlaganjima. Potrebno je „pokatoličiti“ društvo i politiku kako bi se držali katoličkih principa i vrijednosti. Izgrađivati pripadnost Crkvi i katolički identitet i biti prepoznatljivi u društvu. Jedna od zamjerki je bila da Bilteni

stižu prekasno da bi ih se moglo kvalitetno obraditi i dati neke svoje sugestije.

Čevrta točka:

Pastoralni kalendar za 2018. godinu.

Uzoriti Kardinal je ukratko predstavio pregled planiranog Pastoralnog kalendara naše Nadbiskupije za slijedeću godinu rekavši da je važan pastoralni plan i da ga se treba pridržavati, te je pozvao članove vijeća da dadnu svoje sugestije. Jedan vijećnik je istaknuo da je već župniku napominjao da je potrebno nešto takvo i na dekanatskoj razini i da će se pokušati realizirati.

Pod točkom *Razno* izneseno je nekoliko opaski i prijedloga glede: očuvanja pučkih napjeva; mjesta održavanja ministrantskih susreta i susreta zborova te uloge medija u širenju informacija o Sinodi.

Sjednica je završena Kardinalovom zahvalom na aktivnoj suradnji članova Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije te zajedničkom molitvom i ručkom u blagovaonici Ordinarijata.

Josipa Prskalo/m.k.

Sjednica Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije

Prva sjednica novoimenovanog Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije održana je 10. listopada 2017. u prostorijama Ordinarijata. Započela je s radom u 15 sati molitvom te Nadbiskupovim riječima pozdrava i dobrodošlice upoznavši nazočne o načinu imenovanja, svrhe i zadaće Zbora konzultora.

Uz Nadbiskupa koji je predvodio sjednicu, nazočili su: mons. mr. Luka Tunjić, preč. Franjo Tomić, preč. dr. fra Šimo Ivelj, mons. dr. Anto Ćosić i vlč. dr. Šimo Maršić, mons. Ivo Tomašević i preč. Mladen Kalfić. Ispričali su se: pomoćni biskup mons. dr. Pero Sudar i dr. fra Danimir Pezer.

Pročitan je Zapisnik s prošlogodišnje sjednice. Nije se usvajao jer je novoimenovani Zbor već se željelo podsjetiti što se raspravljalo na sjednici. Kardinal je kratko progovorio o tome koliko smo uspjeli provesti neke smjernice sa te sjednice. Istaknuo je da je Godina laikata proglašena na razini Nadbiskupije. Pokušala se razvijati poglavito na Sinodalnim susretima. Vidljivo je da ideja o aktivnom laikatu još nije dovoljno oživjela i da nedostaje učinkovitog rada. Ima primjera gdje se to dobro radi i gdje župnici pokušavaju razvijati tu svijest o supsidijarnosti brige o župi. Svjesni smo da imamo puno župa koje nema-

ju ni prevelike mogućnosti jer nemaju ljudi ili su to stari i polupismeni ljudi. Dat je prijedlog da župe koje su se dobro pokrenule u tom pravcu daju neki model ili prenesu iskustvo. Jer samo tako možemo razbiti nepovjerenje kod župnika.

Nakon diskusije o provedenom sa prošle sjednice pristupilo se točkama dnevnog reda koje su planirane za ovu sjednicu. Prva točka bio je *Prijedlog za pastoralnu godinu 2017/2018.*

Većina je došla do zaključka da je tema laikata dobro pogođena, ali preširoko obuhvaćena. Trebalo bi s tim i nastaviti, ali dati jasnije smjernice svećenicima i ostalim pastoralnim djelatnicima na terenu. Važno je raditi sa svećenicima kroz korone na trajnoj formaciji. Davati nove impulse kako bi se otvorili iskreno i radino prema ovoj temi i budućem pastoralnom modelu. Jasno se mora osim smjernica donijeti i neke zaključke poštujući sve razlike koje postoje i u pojedinim krajevima i župama u odnosu na broj vjernika. Ne može jedan župnik sve ustrojiti i kvalitetno raditi i da nakon njega dođe drugi koji sve to u po godinu ugasi. Trebamo razmisliti i o djelovanju na staleške skupine tj. ljude koji međusobno dijele neko zanimanje (profesori, političari, medicinski djelatnici itd.) pa za njih tematski orga-

nizirati neki seminar ili duhovnu obnovu. Zaključeno je da ćemo prijedloge iznijeti na sjednicama Svećeničkog i Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije i odlučiti o novoj liturgijsko-pastoralnoj godini.

Druga točka dnevnog reda o kojoj se raspravljalo bilo je *Uvođenje pojedinih pastoralnih službi: izvanredni djelatnici pričešti, lektori i dr.*

Kardinal je napomenuo da već godina-ma ima župa koje uz velike blagdane traže dopuštenje za pojedine osobe (najčešće časne sestre) da mogu pomoći župniku pričešćivati zbog velikog broja vjernika koji pristupaju pričešći. Stoga bi valjalo razmisliti o formaciji vjernika za tu službu. Svjesni da je naš mentalitet još uvijek zatvoren prema novostima i da ima puno vjernika koji ne bi išli na pričešć kod laika. Većina je suglasna da se to organizira tamo gdje postoje pastoralne potrebe i da se dadne do znanja da te osobe pričešćuju samo

kad je velika potreba. Jasno je da imamo dovoljan broj časnih sestara i kateheta koji su već upućeni i donekle formirani pastoralno-teološki. Bilo je prijedloga da se i za službu lektora izabiru odrasle osobe, a ako su mlađe ne svakako one koji nisu krizmani. Jer tekst može dobro prenijeti jedino onaj koji ga razumije i s razumijevanjem čita.

U trećoj točki *Razno* razgovarali smo o aktualnoj nedjelji Medija i potrebi dobrih i plemenitih vijesti u ovom svijetu negativnosti. Pozvani smo biti živjeti iz vjere i da Božja Riječ daje ton našem životu. Na kraju je predloženo i da se pokuša pastoralno-duhovno obraditi tema Stradanje svećenika u zadnjem ratu. Pokušati i na taj način pomoći onima koji su ranjeni i to nose kroz svoj život.

Sjednica je završena molitvom.

m.k.

Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, 15. studenog 2017.

U srijedu 15. studenog 2017. godine s početkom u 09:30 sati u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog održana je redovna godišnja Dekanska konferencija. Na konferenciji, kojom je predsjedao uzoriti gospodin Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski okupilo se 12 dekana: preč. fra Mato Topić (ramski dekan), mons. Mato Janjić (travnički dekan), preč. Boris Salapić (usorski dekan), preč. Bono Tomić (tuzlanski dekan), preč. Jakov Filipović (doborski dekan), preč. fra Anto Pušeljić (šamački dekan), mons. Anto Ćosić (sutješki dekan), preč. fra Zdravko Anđić (žepački dekan), preč. Marko Majstorović (sarajevski dekan), preč. fra Stipan Radić (kreševski dekan) preč. fra Ivan Marić (derventska dekan) i preč. fra Vinko Marković (bugojanski dekan). Preč. Damir Ivanović (brčanski dekan) poslao je izvješće, ali zbog školskih obveza nije uspio doći. Na sjednici su još nazočili: mons. Luka Tunjić, gen. vikar, mons. Ante Meštrović, fojnički arhiđakon i preč. Mladen Kalfić, kancelar.

Nakon pozdrava i uvodne molitve pristupilo se radnom dijelu.

Dekani su se u svojim izlaganjima, koja su trajala od 5-7 minuta, osvrnuli na zadanu temu koja se tražila da svaki dekan napismeno prikaže zaključke zadnjih godina i to posebno ona pitanja koja trebamo posebno razmotriti i dati im zajedničko tumačenje i odgovor. Jer stvorila se fama da dekani dostave izvješće sa korone u kojima bude dilema i pitanja koja se trebaju rješavati i o kojima očekuju prijedloge Nadbiskupa i Ordinarijata, a na kraju ništa ne dobiju kao povratnu informaciju.

Dekani su složni da većinu svojih dogovora i zaključaka koje donose na koronama stvaraju na razini dekanata i da je najveći problem kada se netko od svećenika-župnika tog zaključka ne drži. Jedan od takvih zaključaka na razini par dekanata (tuzlanski, kreševski, usorski) je da se sprovodi vode isključivo na grobljima, a ne od kuće. Oni su to dogovorili između sebe, a i lokalne vlasti su za tu opciju (često takve procesije

zacrče lokalne pa i magistralne putove). To je moguće jer većina groblja sada ima i mrtvačnicu.

Bilo je i par tema koje su zajedničke većini dekanata Vrhbosanske nadbiskupije:

Odlazak ljudi-primjetno je da više ne odlaze samo oni koji već godinama nemaju posla već i obitelji u kojima su oboje roditelja bili zaposleni. Nemoguće zaustaviti taj negativan trend. Poticati ljude, hrabriti, nastojati koliko je u našoj moći uvjeravati da ne napuštaju svoje domove, ali na drugoj strane ne osuđivati one koji odlaze. Pokušati okupljati i organizirati susrete, duh. obnove i s privrednicima i njima skrenuti pozornost njihove uloge u opstanku naših vjernika.

Neokatekumeni-u većini župa Vrhbosanske nadbiskupije na par dana pojavili su se ljudi-vjernici koji su došli do župnika predstavili se kao članovi Neokatekumenskog puta, tražili prenočište i rekli da imaju zadatak evangelizirati po župi. Svi su isticali da imaju „papir“ dopuštenje od Nadbiskupa. Svećenici su ostali malo u čudu što to fali njihovom pastoralnom djelovanju i zašto nisu obaviješteni o toj „posjeti“. Neki su čak rekli da se unosi zbunjenost među same vjernike. Nadbiskup je rekao da nisu imali nikakvo pisano dopuštenje od njega, ali da je dao usmeno i da je bio upoznat sa Konvencijom koja je bila u Sarajevu i s tim da će poći po dvojica na teren Vrhbosanske nadbiskupije. Rekao je da su oni dio Nadbiskupije, da postoji i Sjemenište i da imamo već zaređenih i inkardiniranih svećenika Neokatekumenskog puta. Složio se da je trebalo župnike obavijestiti o njihovim planovima i da će na to paziti drugi put.

Priprave za brak-dekanisti ističu da se svećenici žale da im je teško okupiti sve zaručnike na tečajevima za brak koji se događaju na terenu. Pitaju je li to obvezno i da bi možda najbolje bilo da to postane obvezno te da i oni mogu onda zahtijevati od svih zaručnika da nazoče tom seminaru. Nadbiskup je pojasnio da se neće ići odlukom da se nešto mora, ali i dalje ćemo pokušati dati mogućnost takvih tečajeva i seminara. Čak će pokušati napraviti i jedan kratki priručnik Tečaja za brak koji bi koristio župnicima.

Hodočašća-mnogo župnika je prigovorilo i na previše hodočašća koja se nude. Ove godine ured svi vikendi u listopadu su bili puni hodočašća. Malo je nezgodno i zbog svećenika i zbog ljudi. Trebalo bi malo razmisliti pa malo

ta hodočašća ponuditi i u drugim mjesecima. Rečeno je da hodočašća također nisu pod moranje i da je sada vidljivo da ima župa i župnika koji organiziraju i dođu sa svojim vjernicima na većinu događanja, ali i onih kojima ni jedno ne odgovara i za sve nalaze ispriku.

Župnici-vjeroučitelji-istaknut je još jednom problem koji poodavno postoji na relaciji župnici-vjeroučitelji. Župnici se žale da uopće ne poznaju vjeroučitelje koji rade u školama na teritoriju njihove župe i da uopće nisu uključeni u pastoral župne zajednice. Napominju kako je od početka bilo postavljeno da bi se vjeroučitelji bar trebali javiti mjesnom župniku kako bi mogli uspostaviti bolju komunikaciju jer su poslani istim ljudima. Nadbiskup je rekao da je već o tome obavijestio Katehetski ured i da su oni rekli poraditi po tom pitanju, ali i da ponekad nije problem do vjeroučitelja već do župnika.

Centri-jedan prijedlog koji se tiče u ovom trenutku Derventskog dekanata iznio je preč. fra Ivan Marić rekavši da je možda vrijeme da se počne raspravljati o novom modelu pastoralnog djelovanja u Derventskom dekanatu. Naveo je mali broj vjernika i slabo materijalno stanje župa kao najveći problem i da rješenje vidi u osnivanju dva centra (Plehan i G. Močila-Sijekovac) u kojima bi u zajednici živjeli svećenici i iz kojih bi se upravljalo svim župama tog dekanata.

Još smo se dotakli tema kao što su: **Sinoda**-koja je dosta dobro primljena kod vjernika laika poglavito posljednja tema koja im je bila razumljiva i jasna; **Krizmanici**-pohađanje vjeronauka, te jasne propozicije može li se pristupiti krizmi ili ne; **Božićne i Uskrsne priprave pred ispovijed**- malo ozbiljnije i temeljitije to prirediti; **Dopisi protiv svećenika**-uvijek pokušavamo biti na strani svećenika, ali ponekad ostanemo bez argumenata.

Na kraju Kardinal je zahvalio dekanima na izvješćima, na prijedlozima, na sudjelovanju u radu i svemu što kao dekanisti čine u svojim dekanatima. Napomenuo je da je Susret svih dekana BK BiH zakazan u Travniku 26. travnja 2018. I da će ova godina od 8. XII. 2017. - 8. XII. 2018. biti posvećena s. B. dr. Josipu Stadleru, prvom vrhbosanskom nadbiskupu. Susret smo završili molitvom i bratskim ručkom u blagovaonici Ordinarijata.

(m. k.)

ČLANOVIMA VIJEĆA ZA MLADE
VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

PREDMET: Poziv na V. redovitu sjednicu II. saziva Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 11. listopada 2017.

Broj: 887/2017

Prema članku 17. Statuta Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, sazivam V. redovitu sjednicu II. saziva Vijeća za mlade koja se ima održati 20. listopada 2017. u **prostorijama Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“, Gatačka 18 (Sarajevo) s početkom u 16:00 sati.**

Dnevni red:

Molitva, pozdrav i uvodna riječ nadbiskupa Vinka kardinala Puljića

Čitanje i usvajanje zapisnika s prošle sjednice

Razrješenje starih vijećnika i najava novih vijećnika

Novi projekt: Because We Care

Novo u Centru za mlade (ekskurzije mladih, program za mlade iz Sarajeva)

Najava aktivnosti u narednom razdoblju

Razno

Sveta Misa – predvodi Vinko kardinal Puljić, vrhbosanski nadbiskup

Svoj susret završit ćemo večerom i druženjem. U nadi da ćete se odazvati, sve Vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Mladen Kalfić, kancelar

Dekanska konferencija Sarajevo, 15. studenog 2017.- srijeda – s početkom u 9,30 sati.

Datum: 19. listopada 2017.

Broj: 904/2017

Svake godine u jesenskom vremenu običavamo održati Dekansku konferenciju. Zato i ove godina pozivam sve dekane Vrhbosanske nadbiskupije na redovnu Dekansku konferenciju, koja će se održati 15. studenog 2017. u srijedu s početkom rada u 9,30 sati. Ljubazno molim da svaki Dekan

napismeno prikaže zaključke zadnjih par korona, posebno ona pitanja koja trebamo zajednički razmotriti i dati im zajedničko tumačenje i odgovor.

Ovu temu predlažemo jer dopiru glasine da se ne čitaju izvješća s korona i ne razmatraju postavljena pitanja, nedoumice i različita

tumačenja. Ovo je prilika da zajednički razmotrimo i tražimo najbolja rješenja za dobro ovo mjesne Crkve.

Predviđena je kratka stanka u 11 sati i zajednički ručak u 12,30 sati. Svi koji trebaju

prenočiti neka se jave ekonomu VN preč. Franji Tomiću.

Radujem se našoj suradnji te Vas iskreno pozdravljam zazivajući obilje Božjeg blagoslova.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Mladen Kalfić, kancelar

Dostavlja se:

1. Dekanima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji
2. Arhiđakonima
3. Arhivu.

"Naša je prava sreća u Isusu!"

iz poslanice puku od 27. siječnja 1902.

Datum: 22. studeni 2017.

Broj: 1002/2017

Draga braćo misnici!

Draga braćo redovnici i drage sestre redovnice!

Draga braćo i sestre!

Dana 9. prosinca 2003. godine obznanio sam odluku „da u našoj nadbiskupiji svaki osmi u mjesecu bude dan molitve za uspješnost dijecezanskog procesa kako bismo što prije doživjeli radost uzdignuća na oltar Sluge Božjega nadbiskupa Stadlera kao blaženika.“ Tada sam odredio da se „Stadlerovi dani – svaki osmi u mjesecu – molitveno posebno pripreve u katedrali, ali i u svim župnim i drugim crkvama u kojima se okupljaju vjernici na molitvu.“ Nemam punu povratnu informaciju s pojedinih župa o obilježavanju toga dana u župnim zajednicama, no iz Glasnika sluge Božjega Josipa Stadlera može se iščitati da su pojedine župe pokazale revnost i ustrajnost u molitvi bilo hodočašćima u katedralu bilo u vlastitim župnim crkvama, te uz primljene milosti zaslužuju i

ljudsku pohvalu. Ovom prilikom zahvaljujem i djelatnicima Postulature sluge Božjega Josipa Stadlera na zalaganju koji su sve ove godine slali po župnim zajednicama duhovne sadržaje kao pomoć u pripravi „Stadlerovih dana“, te time davali doprinos da što bolje upoznamo krjepostan život ovoga revnog pastira naše mjesne Crkve.

Kako se 8. prosinca 2018. godine navršava sto godina od njegove blažene smrti, to mi je povod da ove godine (2017.) o svetkovini Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije, kada ulazimo u ovu obljetnicu, uputim ovu poruku kako bi nam ova godina bila istinsko nadahnuće da još dublje proživljavamo svoju duhovnu i materijalnu baštinu koju nam je ostavio naš prvi nadbiskup Josip Stadler.

Mi smo za geslo naše Nadbiskupijske sinode uzeli ove riječi: „Sve obnoviti u Kristu“. Tu misao vodilju naše Sinode želim povezati s riječima sluge Božjeg Josipa Stadlera, koje je uputio puku u svojoj pastirskoj poslanici 1902. godine: „Naša je prava sreća u Isusu!“ Nije to

samo poruka nego njegov cijeli život koji je ugradio u ovu mjesnu Crkvu kao vrhbosanski nadbiskup i koji nam kao uzor još uvijek svijetli u našim nastojanjima u službi Bogu i svome narodu. Nadbiskup je Stadler svojom nastupnom poslanicom koja se na dan njegove intronizacije, na svetkovinu Presvetog Imena Isusova 15. siječnja 1882., čitala po svim crkvama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, već i samom naslovom „Pod zastavom Srca Isusova“ označio ne samo program svoga rada u ovoj mjesnoj Crkvi, nego i sam svoj život sa željom da se zajedno sa svojim vjernim pukom nastani u Presvetom Srcu Isusovu. Zato je uzeo i geslo „Srce Isusovo“! On sam piše: „U srcu Isusovu učimo poznavati Boga, poznavati sebe, učimo ljubiti Boga koji nas je toliko ljubio te svoga Sina za nas predao, da nijedan ne pogine koji u njega vjeruje nego da ima život vječni“.

Kada sam odredio da se svakoga osmog u mjesecu u našoj nadbiskupiji obilježava „Stadlerov dan“, želio sam da se svemu našem puku, kao i nama samima, dovedu u svijest naši korijeni na kojim mi danas živimo i da naučimo vrjednovati velikane duha koji su nas zadužili svojim životom i radom. Nakana nam je bila ovim putem pokrenuti zanimanje za slugu Božjega Josipa Stadlera kako bismo ga bolje upoznali i nadahnjivali se njegovim životom i njegovim djelima, te moliti da nam Bog očituje svoju volju kako bismo ga što prije vidjeli uzdignuta na čast oltara. Tako se na taj dan u našoj Prvostolnici slavi sveta misa s posebnom nakanom za sve dobročinitelje kauze sluge Božjega Josipa Stadlera i za sve koji se mole i hodočaste na njegov grob.

Ovom prigodom ponovno **pozivam župnike i sve pastoralne djelatnike da kroz ovu godinu (8.12.2017. - 8.12.2018.) u kojoj obilježavamo stotu obljetnicu blaženoga preminuća nadbiskupa Stadlera**, oživimo svoja hodočaća na njegov grob u Sarajevskoj katedrali. Preporučam da i dalje, još više i zauzetije, obilježavamo „Stadlerov dan“ svakoga osmog u mjesecu, a dolazak u katedralu može biti na taj dan, a može i u koje drugo vrijeme, kako

nekom bude lakše i prikladnije. Ukoliko bi se trebala posebno slaviti sveta misa izvan već određenih termina, slobodno se najavite i ugovorite termin s rektorom katedrale, koji će Vam rado biti na raspolaganju.

Neka nam ovo upoznavanje naše vjerničke baštine pomogne da se i Sinoda istinski pripremi te se ostvari ono geslo koje smo uzeli kao svoju misao vodilju: „Sve obnoviti u Kristu“! Sluga Božji nadbiskup Josip Stadler živio je isto tako u teška i burna vremena, kao što i mi danas živimo. Njegov primjer neka nas ohrabri da se živom vjerom i istinskim pouzdanjem suočimo sa svim izazovima koje mi danas proživljavamo. Po primjeru sluge Božjega Josipa Stadlera molimo istinski Božansko Srce da nas očuva u svojoj ljubavi, da se ne iskorijenimo sa svojih ognjište i da budemo stvarno prepoznatljivi kao živa Crkva i Kristovi učenici. Neka naše uporište bude u Isusu, kako nas uči nadbiskup Stadler. Njegova vjera u Božju providnost u svim zahvatima osvježava i našu zabrinutost i postaje nam smjerokazom u služenju Crkvi i svome narodu. Potrebno je obnavljati sjećanja na časne ljude naše povijesti, koji su nas zadužili i ostavili nam u baštinu tako veliko bogatstvo duha. U poslanici Hebrejima čitamo: „Spominjite se svojih glavara koji su vam navješćivali riječ Božju: promatrajući kraj njihova života, nasljedujte njihovu vjeru. Isus Krist, jučer i danas isti je i uvijek. Ne dajte se zanijeti različitim tuđim naucima.“(13, 7-9a)

Zato od srca ljubazno pozivam sve svećenike, redovnike i redovnice da upoznaju narod sa životom i radom sluge Božjeg nadbiskupa Josipa Stadlera, kako bi nadahnjujući se njegovim životom u ovim vremenima sačuvali snažnu vjeru, ustrajnu nadu i veliku ljubav prema Bogu i bližnjemu.

Na sve zazivam Božji blagoslov!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Statistički podatci za 2017. godinu

Datum: 05. prosinca 2017.
Broj: 1050/2017

Šaljemo vam formular *Statistički podaci za 2017. godinu*. **Molim da ispunjeni formular dostavite Ordinarijatu najkasnije do konca siječnja 2018. godine.** Kancelarija Ordinarijata je, također, obvezna poslati Statističke podatke u Vatikan, a to se ne može poslati bez vaših podataka. Stoga vas molim da se držite postavljenog roka.

Molim vas da u statistici župe prikazujete realno stanje tj. one koji žive većinu godine na teritoriju župe.

Ispunjene formulare možete osim poštom poslati i faxom (033/212-937) ili mailom: kaptolka@bih.net.ba (a poslije original poštom).

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ovlast za binacije i trinacije u 2018. godini

Datum: 05. prosinca 2017.
Broj: 1050/2017

U 2018. godini dajem ovlast za binacije i trinacije svima koji su tu ovlast imali u 2017. godini.

Važno je držati se uputa objavljenih u *Vrhbosni* br. 4/98, str. 680. i *Vrhbosni* br. 4/99, str. 485, a posebno pravila o binacijama i trinacijama *Vrhbosna* br. 2/2011, str. 172-173 (Izvadak iz *Direktorija za pastoral sakramenata u župnoj zajednici*, BK BiH 2008., str. 73-75) u vezi takse za binacije i trinacije. Ovim još jednom potičem na savjesno i odgovorno postupanje s misnim nakanama.

Sažeto iznosim:

Svećenik smije uzeti samo jednu stipendiju (prilog) za slavljenje Mise u jednom danu osim na Božić.

Župnik je dužan nedjeljom i svetkovinom slaviti Misu „pro populo“. Po novom Crkvenom zakonu ako nedjeljom slavi još jednu Misu smije uzeti stipendij (prilog) za slavljenje te Mise.

Ukoliko ima nedjeljom i svetkovinom trinaciju dužan je – ako primi stipendij za Misu – prijaviti u Ordinarijat i predati prilog. Ukoliko nema naručene nakane, onda slavi NA NAKANU ORDINARIJATA. Tada prijavi koliko je Misa slavio na nakanu Ordinarijata.

Ukoliko slavi radnim danom (ili blagdanom) binaciju – ako je dobio dopuštenje ili kako mu Crkva daje mogućnost radi sprovednih Misa – tada je dužan tu nakanu – binaciju predati u Ordinarijat.

Ukoliko je slavio već sv. Misu za određenu nakanu i za nju primio stipendij, te isti dan koncelebrira (iz opravdanih razloga kako Crkva dopušta ili preporuča) tada ne smije uzeti prilog za tu Misu nego je slavi na privatnu nakanu ili u „blago Crkve“.

Svaki svećenik u pastoralu dužan je ovo obdržavati. Samo oni svećenici koji žive izvan pastoralu u samostanu - oni imaju personalnog Ordinarija i dužni su se držati propisa svoga Ordinarija u skladu s propisima Opće Crkve.

Podsjećam još jednom da su zbirne mise u Vrhbosanskoj nadbiskupiji zabranjene.

Za kvadrinaciju nitko nema dopuštenje u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Na sve misnike zazivam obilje Božjeg blagoslova i iskreno pozdravljam.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Međunarodni molitveni dan mira

Ponedjeljak, 1. siječnja 2018.

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1052/2017

Na samu Novu godinu Crkva slavi svetkovinu **Svete Marije Bogorodice**, a po odredbi Svetog Oca taj dan molimo s cijelom Crkvom za **mir u svijetu**. Već tradicionalno Papa za taj dan uputi svoju poruku. Potrebno je Papinu poruku prenijeti vjernicima, a redovničke zajednice će naći načina da se njezini članovi upoznaju sa sadržajem te poruke i da se na taj način svi uključimo u vjernički lanac molitve za mir u svijetu.

Neka se i naša Nadbiskupija u svim svojim župama i redovničkim zajednicama pridruži pozivu molitve za mir. Molimo zdušno za mir u našim srcima i dušama, našim obiteljima, našem hrvatskom narodu i cijelom svijetu.

Neka BDM Kraljica mira prinese naše molitve svome Sinu, koji je rekao da su blaženi mirotvorci i da će se sinovima Božjim zvati (usp. Mt 5,9), kako bismo i mi gradili mirniji i blaženiji svijet u kojem živimo.

Uz iskrenu želju da Božji mir prebiva u vašim dušama srdačno vas pozdravljam.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Bogojavljenje – Tri kralja

Papinsko misijsko Djelo svetog Djetinjstva

Subota, 6. siječnja 2018. godine

Datum: 05. prosinca 2017.
Broj: 1053/2017

Odlukom biskupa BK BiH, na zasjedanju u Mostaru od 17. do 18. ožujka 2004., svetkovina Bogojavljenja-Tri kralja postala je Danom svetog djetinjstva u BiH ili Svjetski misijski dan djece. Materijale (brošuru, misijski kalendar i kartu) koji vam mogu pomoći u katehizaciji i upoznavanju vjernika sa ovim Djelom već ste dobili početkom Došašća iz središnjice PMD BiH. Preporučuje se da se na sam dan na svetkovinu Bogojavljenja u homiliju ugrade misli o Papinskom misijskom Djelu svetog Djetinjstva, a u molitvu vjernika unesu zazivi za djecu diljem svijeta.

Prikupljena misijska kolekta u cijelosti se dostavlja Ekonomatu nadbiskupije najkasnije do **31. siječnja 2018.** kako bismo je predali Misijskoj središnjici koja će prikupljena sredstva prosljediti Kongregaciji.

Crkva je u svojoj naravi misijska i ovo je način razvijanja misijskog duha i senzibiliziranja za najpotrebnije.

Zahvaljujući na dosadašnjoj suradnji i pomoći iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana

18. - 25. siječnja 2018.

Datum: 05. prosinca 2017.
Broj: 1054/2017

Isusov vapaj Ocu Nebeskom „da svi budu jedno“ je trajni poziv i obveza svih kršćana raditi na jedinstvu Crkve. Cijela Crkva kroz osam dana, od 18. do 25. siječnja, moli za jedinstvo kršćana. I mi ćemo se u našim župnim i drugim zajednicama uključiti u taj Gospodinov vapaj *da svi budu jedno.*

Potičem svećenike i druge pastoralne djelatnike da ulože napor i trud kako bi se zajedno s drugim kršćanskim zajednicama napose s Pravoslavnom crkvom okupili u ovom tjednu i zajedno molili za jedinstvo Crkve. Kao pastiri pomozimo ljudima da odbace sumnjičavost i nepovjerenje jedni prema drugima. Neka nas Duh Sveti učini ljubaznima i otvorenima prema onima koji su drugačiji od nas i pomogne nam prevladati stavove koji isključuju druge i povrjeđuju njihovo dostojanstvo.

Molitvena osmina završava blagdanom Obraćanja sv. Pavla apostola. Dok ispovijedamo vjeru u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu, želimo to svojim životom posvjedočiti.

Neka Gospodin ujedini naša srca, neka bude s nama i neka nas blagoslovi.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Molitveni dan za mir u BiH

Nedjelja, 28. siječnja 2018.

Datum: 05. prosinca 2017.
Broj: 1055/2017

Na prijedlog Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije prihvaćeno je da zadnja nedjelja u siječnju bude molitveni dan za mir u BiH.

Predlažemo da se uoči tog dana u subotu, 27. siječnja, organiziraju klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom u našim crkvama te pozove vjernike na dobrovoljnu pokoru ili post za mir u srcima svih ljudi i za pravedni mir u BiH.

Naš narod u svojoj povijesti na ovim prostorima, a tako je i danas osjeća težinu nepravde na vlastitoj koži koja koči izgradnju pravog mira i koja naše ljude obeshrabruje i potiče na odlazak iz svojih domova. Zato potaknimo svoje župne zajednice da se ljudskim nepravdama odupremo pokorom i molitvom Bogu koji će nam dati snagu za nastavak života i nadu u pravedniju budućnost.

Želeći mir svakom srcu, svim obiteljima kao i svim narodima ove zemlje iskreno sve pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova.

Mladen Kalfić, kancelar

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Dan posvećenog života

Prikazanje Gospodinovo u hramu - Svijećnica

Petak, 2. veljače 2018. godine

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1056/2017

Već je postalo uobičajeno da na blagdan Prikazanja Gospodinova zajedno slavimo Dan posvećenog života u našoj Nadbiskupiji. Također je već ustaljen program slavljenja tog dana.

Zajednička sv. Misa u Katedrali ostaje u 10:30 sati, a uhodani popodnevni program bi trebao biti prožet sadržajima koji će obogatiti osobe posvećenog života i sve nas. Detaljniji program dostavit ćemo vam naknadno.

U svijetu u kojem sve više vlada mržnja, nasilje, egoizam, konzumizam, materijalizam, nepravda i bezobzirnost prema drugima, posvećeni život je dokaz i svjedočanstvo kako postoji drugačiji način života i odnosa prema drugima. Time Bogu posvećene osobe postaju živo evanđelje vjernicima i cijelom svijetu.

Želeći što bolju pripravu Dana posvećenog života, iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova na sve, a posebno na osobe posvećena života.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Dan života

Nedjelja, 4. veljače 2018. godine

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1057/2017

Prema odluci Biskupa BK BiH, a na prijedlog Svetog Oca, svake godine prva nedjelja veljače posvećena je razmišljanju i molitvi za dar života. Naši biskupi pozivaju na odgajanje svijesti i savjesti da se život istinski voli, prihvaća, njeguje i poštuje.

Obično za ovaj dan, pročelnik Vijeća za obitelj BK BiH, upućuje poruku koja se treba na adekvatan način prenijeti vjernicima.

Potrebno je stalno ponavljati da je život Božji dar koji nema pravo nitko oduzimati i ugnjetavati. Ovaj dan nas poziva na razmišljanje koliko cijenimo vlastiti i tuđi život te kako da što bolje i kvalitetnije živimo. Sv. Majka Terezija je za Svjetski dan života 1996. godine izrekla jednu od najljepših himni životu u kojoj nam objašnjava što je život i daje smjernice kako ga živjeti:

Život je dar Božji.

Život je prilika, iskoristi je. Život je ljepota, divi se.

Život je blaženstvo, okusi ga. Život je san, ostvari ga. Život je izazov, prihvati ga.

Život je dužnost, obavi je. Život je igra, igranj je. Život je dragocjen, njeguj ga.

Život je bogatstvo, čuvaj ga. Život je ljubav, uživaj je. Život je tajna, otkrij je.

Život je obećanje, ispuni ga. Život je tuga, nadvoladaj je. Život je pjesma, pjevaj je.

*Život je borba, prihvati je. Život je tragedija, suprostavi se. Život je pustolovina, usudi se.
Život je sreća, zasluži je. Život je život, brani ga!*

U obiteljima se najviše uči ljubiti život. Opredjeljenjem za život uvijek se opredjeljujemo za Boga i ostvarujemo se u Ljubavi koja je otvorena, raspoložena u davanju drugome i za drugog.

Dan života je prigoda vratiti vjeru u život koji je priprava za život vječni.

S tom sigurnošću i molitvom iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Međunarodni dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika

Nedjelja, 11. veljače 2018. godine

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1058/2017

Međunarodni dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika ustanovio je sveti papa Ivan Pavao II. 1992. godine jer je želio senzibilizirati javnost za potrebe bolesnika i za što bolju skrb o njima.

Ovim pozivam svećenike i sve pastoralne djelatnike da taj dan organiziraju u svojim župama molitveni dan i animiraju vjernike i javnost za posebno vrednovanje skrbi za bolesnike. Tamo gdje postoje medicinski centri i bolnice, neka se organizira animacija i pastoralni program obilježavanja ovog molitvenog dana.

Uobičajeno je i da za ovaj dan Sveti otac uputi i svoju poruku koju ćete moći naći i pročitati na katoličkim stranicama i portalima (*kta ili nedjelja.ba*). U svojoj prošlogodišnjoj poruci papa Franjo nas je potaknuo: *Neka na ovaj Svjetski dan bolesnika uzmognemo naći novi poticaj u pružanju vlastitog doprinosa širenju kulture u kojoj se poštuje život, zdravlje i okoliš. Neka ovaj Dan također potakne nove napore u obrani integriteta i dostojanstva osobe, također kroz ispravan pristup bioetičkim pitanjima, zaštiti najranjivijih i brizi za okoliš.*

Koristim prigodu zahvaliti svim zdravstvenim djelatnicima za njihov požrtvovni rad i potaknuti.

Uz iskrene zahvale srdačno pozdravljam sve pastoralne i zdravstvene djelatnike te bolesne. Neka Vam Blažena Djeвица Marija Gospa Lurdska izmoli obilje Božjeg blagoslova.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Post i nemrs u 2018. godini

Datum: 05. prosinca 2017.
Broj: 1059/2017

Dani posta i nemrsa u 2018. godini su: Pepelnica (Čista srijeda) 14. veljače i Veliki petak, 30. ožujka.

Post i nemrs obvezuje sve one koji su punoljetni do započete šezdesete godine (usp. kan. 1249-1253 i KKC br. 1430, 1434-1439; 2043).

Nemrs je ujedno propisan u sve petke u godini, ali se izvan korizme može zamijeniti *djelima dobrotvornosti i vježbama pobožnosti* (usp. kan. 1253). Nemrs obvezuje sve koji su navršili četrnaest godina do kraja života.

Svjedoci smo da post među našim vjernicima, posebno mlađim i srednjim generacijama, gubi svoj smisao i značenje. U eri konzumizma sve se manje govori i propovijeda o višestrukim učincima posta i nemrsa. Potrebno je da pastiri duša i roditelji poučavaju o pravom smislu pokore i posta čak i maloljetne koji nisu obvezni na post i nemrs.

Potićući na post i nemrs iskreno vas pozdravljam i blagoslivljam.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Kvatre u 2018. godini

Datum: 05. prosinca 2017.
Broj: 1060/2017

Kvatre su osobiti dani kada Crkva poziva vjernike na molitvu, djela pokore i ljubavi na određenu nakanu. U kvatrenu subotu slavi se misa koja će odgovarati duhovnom usmjerenju kvatri, velike nakane Crkve (*v. Red euharistijskih procesija, kvatri i prosnih dana*, str. 33-51).

Proljetne kvatre: u prvom tjednu Korizme (18. – 24. veljače):

POKORA I OBRAĆENJE

Ljetne kvatre: u prvom tjednu po Duhovima (20. - 26. svibnja):

POSVEĆENJE LJUDSKOG RADA I UROD ZEMLJE

Jesenske kvatre: nakon blagdana Uzvišenja sv. Križa (16. - 22. rujna):

SVEĆENIČKA I REDOVNIČKA ZVANJA I DUHOVNA IZGRADNJA MLADEŽI

Zimske kvatre: iza druge nedjelje Došašća (9. – 15. prosinca):

ZAHVALA I DJELOTVORNA LJUBAV

Vjernici, redovnice, redovnici i svećenici se pozivaju da kvatrene dane posvete intenzivnijoj molitvi, djelima pokore i ljubavi na određenu nakanu uz slavljenje sv. Mise. Neka nas prati milost obraćenja i rasta u vjeri, ljubavi i nadi kroz ove milosne dane.

U tom duhu sve vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg milosrđa.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Duhovne vježbe za svećenike u 2018. godini

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1061/2017

Redoviti termin duhovnih vježbi za svećenike u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu svake godine je u veljači. Duhovne vježbe ove godine su od **5.–8. veljače 2018.** Započinju petog u 19:00 sati zajedničkom večerom i prvim razmatranjem, a završavaju osmog ručkom. Voditelj ovih duhovnih vježbi je mons. mr. Zdenko Križić, gospićko-senjski biskup. Potrebno je najaviti svoj dolazak ekonomu Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa vlč. Goranu Kosiću na tel. 033/584 067 ili na mail: ekonomat.vbs@gmail.com ili preko porte 033/584 060.

I ove godine se nudi drugi termin duhovnih vježbi u sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku od **20.–23. kolovoza 2018.** Započinju dvadesetog večerom i prvim razmatranjem, a završavaju dvadeset trećeg ručkom. I ovdje se potrebno najaviti ekonomu Nadbiskupskog sjemeništa *Petra Barbarić* vlč. Damjanu Soldi na tel. 063/682 310 ili na mail: dam.soldo@gmail.com ili preko porte Sjemeništa 030/518 823.

Razumljivo je da svaki svećenik treba dati svoj doprinos za troškove boravka u Bogosloviji i Sjemeništu.

Crkva obvezuje svećenike da nađu vremena za duhovne vježbe jednom godišnje. Duhovne vježbe su ozbiljna inventura duhovnog života svakog svećenika. Bez intenzivnog duhovnog života svećenik pada u osrednjost koja vodi gubljenju svećeničkog identiteta i prepoznatljivosti.

Svećenici koji planiraju sudjelovati i obaviti duhovne vježbe na nekom drugom mjestu neka Ordinarijatu dostave potvrdu o obavljenim duhovnim vježbama za 2018. godinu.

Iskreni pozdrav i blagoslov želi

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Nedjelja solidarnosti

Nedjelja, 4. ožujka 2018.

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1062/2017

Na 65. redovitom zasjedanju Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine 4. i 5. studenog 2015. u Sarajevu odlučeno je da treća korizmena nedjelja bude Nedjelja solidarnosti u svim župama u Bosni i Hercegovini.

Dopisom broj 101/2016 od 01. veljače 2016. godine obavijestili smo sve župe Vrhbosanske nadbiskupije da skupljenu kolektu treba predat isključivo Ekonomatu nadbiskupije. U dopisu je jasno rečeno da i župe koje su imale partnerske župe trebaju predati novac Ekonomatu, a ne izravno partnerskoj župi kako je bila mogućnost do sada, jer će se raditi nova lista i novi način dijeljenja pomoći, te da **prestaje vrijediti partnerstvo između župa Vrhbosanske nadbiskupije objavljeno u Vrhbosni, br. 1/2003, str. 32-33.**

I ove godine na treću korizmenu nedjelju, Nedjelju solidarnosti, prikupljati ćemo sredstva kolektu za trenutno potrebnije svećenike i župe. **Ponavljam da se prikupljena sredstva dostavljaju isključivo ekonomatu Nadbiskupije i to najkasnije do 28. ožujka 2018. kad je Mise posvete ulja kako bi se što prije prosljedilo najpotrebnijima.** Ako sami ne možete doći na Misu posvete ulja i obnove svećeničkih obećanja zamolite dekana ili kojeg svećenika da dostave kolektu koju ste prikupili.

Zahvaljujući na dosadašnjoj solidarnosti, na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova i iskreno pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Obnova svećeničkih obećanja i posveta ulja

Velika Srijeda, 28. ožujka 2018. u 10:30 sati

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1063/2017

Ustaljena je praksa da svećenici naše Nadbiskupije na Veliku Srijedu slave sv. Misu posvete ulja sa svojim Ordinarijem u kojoj obnavljaju svoja svećenička obećanja. Pozivam sve svećenike u pastoralu i izvan pastoralu da se priključe ovom zajedničkom misnom slavlju. Dekane molim da nakon mise preuzmu posvećena ulja za svoje dekanate.

Ova sv. Misa u kojoj obnavljamo svoja svećenička obećanja na poseban način učvršćuje naše zajedništvo, potiče na solidarnost među svećenicima i vraća na naše početke kada je svaki Bogu osobno izrekao – „**evo me**“.

Na ovaj dan u Vrhbosanskoj nadbiskupiji svećenici iskazuju i svoju solidarnost (*Dan Djela sv. Petra apostola*) dajući svoje priloge za odgoj novih svećeničkih i redovničkih zvanja diljem svijeta. Svoje priloge možete predati osobno u ekonomatu Nadbiskupije ili kod dekana.

Zahvaljujući na svećeničkom zajedništvu i razumijevanju iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

XXIV. Sabor svećenika vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, srijeda 11. travnja 2018.

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1064/2017

Već je ustaljen termin susreta svih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, redovničkih i dijecezanskih, u srijedu nakon druge uskrсне nedjelje. Praksa je da se na ovom susretu obradi novi crkveni dokument bilo da ga je izdala Sveta Stolica ili naša Mjesna crkva. Takva praksa se nastavlja jer se naši susreti shvaćaju kao permanentno obrazovanje svih svećenika.

Dnevni red i ostale pojedinosti susreta dostavit će vam se naknadno.

Koristim prigodu i na ovaj način zahvaliti svim svećenicima naše Nadbiskupije koji hrabro i nesebično žive i naviještaju Riječ Božju.

Podsjećam svećenike koji eventualno ne mogu doći na naš godišnji susret neka svoju pisanu ispričnicu dostave kancelariji Ordinarijata.

Uz izrečene zahvale iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

XXI. susret ministranata

Sarajevo, subota 21. travnja 2018.

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1065/2017

Susret ministranata u 2018. godini održat će se 21. travnja u Sarajevu. Potičemo vas da ubilježite ovaj datum i u pratnji svojih ministranata napravite jedan duhovni izlet u Sarajevo. Oduvijek je najviše duhovnih zvanja dolazilo iz kruga onih koji su blizu oltaru. Zato ovaj pastoralni program podržite sa još više volje.

U ožujku poslat ćemo još jedan dopis u kojem ćemo napisati konkretnije informacije o samom programu, dolasku, natjecanju iz vjeronauka, sporta i drugim potrebnim informacijama. Susret ima svoj uhodan program tako da bitnih promjene neće biti.

Zahvaljujući na dosadašnjem pastoralnom zalaganju iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Susret animatora liturgijskog pjevanja

Subota, 24. veljače 2018.

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1066/2017

U subotu, 24. veljače 2018., u dvorani Pavla VI. u Vrhbosanskoj katoličkoj bogosloviji, održat će se susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije s početkom u 9:30 sati.

Potičem voditelje i animatore liturgijskog pjevanja na dolazak na ovaj susret koji vas može obogatiti novim saznanjima, ali ponajviše druženjem i potenciranjem te rješavanjem zajedničkih problema s kojima se susrećete u svom radu.

Koristim prigodu zahvaliti voditeljima liturgijskih zborova i svim pjevačima, koji i na taj način iskazuju svoju privrženost Crkvi i obogaćuju liturgiju u svojim zajednicama.

Uz zahvalu iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Papin dan

Nedjelja, 1. srpnja 2018.

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1067/2017

Današnji Petrov nasljednik, papa Franjo, izabran je za Papu 13. ožujka 2013.. Na prijedlog apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini, nadbiskupa Luigia Pezzuta biskupi Biskupske konferencije BiH prihvatili su da se proslava Papinog dana proslavlja u prvu nedjelju nakon svetkovine sv. Petra i Pavla sa središnjom svečanošću sv. Misom u sarajevskoj katedrali Presvetoga Srca Isusova.

Zato ćemo Papin dan proslaviti u nedjelju, 1. srpnja 2018.. Prigoda je te nedjelje potaknuti sve vjernike na jedinstvo sa Svetim Ocem kroz molitvu za Njega i njegove nakane. Katolici cijeloga svijeta uvijek iznova trebaju zahvaljivati Bogu za dar Svetoga Oca Crkvi.

Pozivajući na molitvu za Svetoga Oca i za naš narod iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Prijepis matica i crkvenih računa za 2017. godinu

Datum: 05. prosinca 2017.
Broj: 1068/2017

Dužnost je svakoga župnika dostaviti u Ordinarijat prijepise matica i crkvenih računa. **Zato pozivam sve župnike da i za 2017. godinu donesu uredno prepisane i zaključene matice najkasnije do 31. siječnja 2018. godine.** Podsjećam da je potrebno dostaviti prijepise matice krštenih, vjenčanih i umrlih, te kopije knjige crkvenih računa (blagajničkog dnevnika) i knjige gradnje.

Podsjećam također da je obveza sve neizmirene račune prema Ekonomatu iz 2017. godine i sve pristigle kolekte/obveze u 2017. godini donijeti do **31. siječnja 2018. godine.** Trebalo bi zbog lakšeg funkcioniranja naših središnjih institucija barem kvartalno dostavljati redovnu dijecezansku kolektu, a prolazne (misijska, solidarnost, Caritas i dr.) što je prije moguće.

Ukoliko neka župa nije imala krštenja, vjenčanja ili umrlih u 2017. godini, onda u matici naznačiti prema Uputama u Vrhbosni br. 1/2009 str. 54 – 55.

Knjiga gradnje i Blagajnički dnevnik crkvenih računa mogu biti kopirani, ovjereni pečatom i potpisani od strane župnika i trojice članova ŽEV-a, ali vidljivi za čitanje. Također, ukoliko neka župa nije imala gradnje, dužna je dostaviti obavijest o tome.

Molim župnike da ovu obvezu shvate odgovorno i ozbiljno, te je na vrijeme izvrše. **Prijepise matica predati u kancelariju, a prijepise računa u ekonomat.**

Svima najiskrenije zahvaljujem na trudu i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova te iskreno pozdravljam.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Prve subote u mjesecu molitveni dan za duhovna zvanja

Datum: 05. prosinca 2017.
Broj: 1069/2017

Žetva je velika, a radnika malo. Molite zato gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju. (Mt 9, 37b-38). Uistinu molitva za nova duhovna zvanja, svećenička i redovnička stalna je zapovijed koju nam je dao naš Spasitelj Isus Krist. Zato, moleći se za duhovna zvanja utječemo se providnosti Božjoj da pozove i pošalje u svoju Crkvu što više onih koji će nesebično raditi za dobrobit naroda Božjega. Našu Nadbiskupiju i sve župe u 2017. godini posvetili smo Bezgrješnom srcu Marijinu. Tu pobožnost prvim subotama moramo nastaviti i s nakanom molitve za duhovna zvanja. Nažalost, u nekim župama, u nedjeljnim oglasima i na samu prvu subotu, se ni ne spomene molitva za duhovna zvanja.

Zato u duhu gore rečenog uvjerenja potičem župnike i pastoralne djelatnike da se u svim župama i zajednicama organiziraju molitve na prvu subotu u mjesecu s posebnom nakanom za duhovna zvanja. Još jedanput napominjemo da su Uprave i gojenci naših Sjemeništa otvoreni za svjedočenje, suradnju i animiranje vjernika u molitvenom lancu za nova, ali i postojeća svećenička i redovnička zvanja. Zato potičem župnike na jaču i otvoreniju suradnju s našim odgojnim zavodima.

Zahvalni Gospodinu za sva duhovna zvanja i u nadi da će ovaj poticaj naići na odaziv iskreno vas pozdravljam i blagoslivljam.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Pontifikali u vrhbosanskoj prvostolnici u 2018. godini

Datum: 05. prosinca 2017.

Broj: 1071/2017

1. P. – 1. siječnja – u 10:30 s	–	Nova Godina – Marija Bogorodica – Dan mira;
2. S. – 6. siječnja – u 10:30 s	–	Bogojavljenje;
3. P. – 2. veljače – u 10:30 s.	–	Prikazanje Gospodinovo – Svijećnica
Dan posvećenog života;
4. N. – 4. ožujka – u 18:00 s.	–	Zajednička Misa s biskupima BK Austrije
5. U. – 13. ožujka – 18:00 s.	–	Zajedničko zasjedanje biskupa BK BiH i HBK
6. N. – 25. ožujka – u 10:30 s.	–	Cvjetnica – Nedjelja Muke
7. S. – 28. ožujka – u 10:30 s.	–	Posveta ulja i obnova svećeničkih obećanja;
8. Č. – 29. ožujka – u 18:00 s.	–	Misa večere Gospodnje;
9. P. – 30. ožujka – u 18:00 s.	–	Obredi Velikog Petka;
10. S. – 31. ožujka – u 21:00 s.	–	Vazmeno bdijenje;
11. N. – 1. travnja – u 10:30 s.	–	U S K R S
12. S. – 21. travnja – u 10:30 s.	–	Ministrantsko zborovanje
13. N. – 20. svibnja – u 10:30 s.	–	Duhovi – Pedesetnica (Krizma)
14. N. – 10. lipnja – u 10:30.s.	–	Proslava Srca Isusova –
Naslovnik katedrale i nadbiskupije;
15. P. – 29. lipnja – 10:30.s.	–	Sv. Petar i Pavao - Svećeničko ređenje u Katedrali
16. N. – 01. srpnja – 10:30.s.	–	Papin dan
17. P. – 10. kolovoza – 18:00.s.	–	Misa za +Marka Jozinović
18. S. – 15. kolovoza – 10:30.s.	–	Velika Gospa – Zavjeti SMI
19. Č. – 1. studenoga – u 10:30.s.	–	Svi Sveti;
20. P. – 2. studenoga – u 18:00.s.	–	Zadušnica za pokojne nadbiskupe,
svećenike i redovnike/ce;
21. N. – 4. studenog – u 18:00.s.	–	BK BiH
22. N. – 25. studenoga – u 10:30 s.	–	Krist Kralj
23. N. – 02. prosinca – u 10:30 s.	–	Đakonsko ređenje;
24. S. – 8. prosinca - u 10:30.s.	–	Bezgrješno začće BDM
25. P. – 24. prosinca – u 24:00.s.	–	Božićna polnočka;
26. U. – 25. prosinca – u 10:30.s.	–	B O Ž I Ć;
27. P. – 31. prosinca – u 18:00.s.	–	Zahvalnica

Kada je u Katedrali pontifikalna Misa onda se na području katedralne župe ne slavi u to vrijeme ni jedna sv. Misa. Iznimka je Božićna polnočka, jer tada Katedrala ne može sve primiti. **Ujedno se očekuje izraz crkvene komunitarnosti s mjesnim biskupom** tj. koncelebracija svećenika koji mogu sudjelovati s područja grada Sarajeva i dijecezanskih i redovničkih. Očekuje se sudjelovanje u prvom redu kanonika, članova ordinarijata, svećeničkog doma, Bogoslovije. Prikladno je da se uključe barem predstavnici samostan s Bistrika, Provincijalata, Bogoslovije na Neđarićima.

Ovi su predviđeni Pontifikali. Također u pojedinim izvanrednim zgodama slavljenja Pontifikalnih Misa u katedrali, naknadno će se javiti.

Uz iskreni pozdrav, neka vam je blagoslovljena 2018. godina.

Mladen Kalfić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Dostavlja se svim župskim uredima, redovničkim zajednicama i crkvenim institucijama u Sarajevu

Popis Krizmi u 2018. godini

Datum:	Vinko kard. Puljić	mons. Pero Sudar	mons. Tomo Vukšić
07.04.'18.	Zovik -11h Teslić -17h		Osova - 11h
08.04.'18.	Vareš - 11h Breza 16 h		Busovača - 11h
14.04.'18.	Domaljevac - 11h Grebnice - 17h		N.Selo - Balegovac - 11h Pos.Mahala - 17h
15.04.'18.	Tolisa - 11h		G. Dubica - 11h
21.04.'18.	Morančani - 17h		Potočani - 17h
22.04.'18.	Lukavac - 11h		Svilaj - 11h
28.04.'18.	Odžak - 11h Prud - 17h	Rankovići - 11h Kraljeva Sutjeska 17h	
29.04.'18.	Tuzla - 11h	N. Travnik - 11h	
05.05.'18.		Travnik - 11h G. Gora - 16h Dolac - 11h	Breške - 11h Kopanice - 17h Šikara - 11h
06.05.'18.	G. Tramošnica 11h (delegat)		
12.05.'18.	Dragunja- 11h Husino -17h (delegat)	Vitez - 11h Brajkovići - 16h	

Datum:	Vinko kard. Puljić	mons. Pero Sudar	mons. Tomo Vukšić
13.05.'18.	Živinice - 11h Par Selo - 16h (delegat)	N.Bila - 11h	
19.05.'18.	Žepče - 11h N.Šeher - 17h		
20.05.'18.	Katedrala/Marijin Dvor - 11h		
26.05.'18.	Lug-Brankovići - 17h		
02.06.'18.	Radunice - 11h Crkvice - 17h		
03.06.'18.	Orašje - 11h Macelj - popodne		
09.06.'18.	Dubrave - 11h Poljaci - 17h		
16.06.'18.	Brčko - 11h Boće - 17h	Ovčarevo - 11h Turbe - 16h	
17.06.'18.	Ulice - 11h Vogošća - 17h	Podkraj - 11h	
23.06.'18.		Bučići - 11h N.Travnik PTR - 16h	
29.07.'18.	Pećine - 11h		

Imenovanja i premještaji

Vlč. gosp. Anto Stjepanović razriješen službe župnika u župi Presvetog Srca Isusova u Novom Selu i imenovan pastoralnim suradnikom u župi Sv. Ante Padovanskog u Rastičevu (Dekret br. 769/2017 od 6. rujna 2017.).

Vlč. gosp. p. Mato Anić razriješen službe pastoralnog suradnika u župi Presvetog Srca Isusova u Novom Selu i imenovan pastoralnim suradnikom u župi Sv. Ante Padovanskog u Rastičevu (Dekret br. 770/2017 od 6. rujna 2017.).

Vlč. gosp. Slaviša Stavnjak razriješen svih važećih dekreta i imenovan župnikom župe Presvetog Srca Isusova u Novom Selu (Dekret br. 771/2017 od 6. rujna 2017.).

Vlč. gosp. Mato Vincetić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Tolisi i imenovan župnim vikarom u župi Sv. Marka Evanđeliste u Potočanima (Dekret br. 811/2017 od 19. rujna 2017.).

Vlč. gosp. Kazimir Rehlicki, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ante Padovanskog u Sivši (Dekret br. 812/2017 od 19. rujna 2017.).

Vlč. gosp. Luka Marković, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Tolisi (Dekret br. 813/2017 od 19. rujna 2017.).

Vlč. gosp. Mato Marijić razriješen službe upravitelja župe Sv. Ante Padovanskog u Bukovici (Dekret br. 816/2017 od 19. rujna 2017.).

Preč. gosp. Mato Drljo stavljen na raspolaganje Šibenskoj biskupiji (Dekret br. 851/2017 od 26. rujna 2017.).

Vlč. gosp. Marijan Lindić razriješen službe vicerektora u NMMS Redemptoris Mater u Vogošći i stavljen na raspolaganje Neokatekumenskom putu (Dekret br. 867/2017 od 3. listopada 2017.).

Vlč. gosp. Jošt Mezeg imenovan vicerektorom NMMS Redemptoris Mater u Vogošći (Dekret br. 874/2017 od 10. listopada 2017.).

Vlč. gosp. Marko Zubak imenovan upraviteljem župe Sv. Ane u Par Selu (Dekret br. 891/2017 od 17. listopada 2017.).

Vlč. gosp. dr. Ivan Lovrić stavljen na raspolaganje nadbiskupiji New York u mandatu od 5 godina (Dekret br. 906/2017 od 19. listopada 2017.).

Preč. gosp. Željko Čuturić razriješen službe župnika župe Sv. Ivana Krstitelja u Tarčinu (Dekret br. 952/2017 od 6. studenog 2017.).

Vlč. gosp. Ivan Mandić imenovan upraviteljem župe Sv. Ivana Krstitelja u Tarčinu (Dekret br. 953/2017 od 6. studenog 2017.).

Vlč. gosp. mr. Slavko Rajić stavljen na raspolaganje Vojnom ordinarijatu u RH na mandat od 3 godine (Dekret br. 1048/2017 od 4. prosinca 2017.).

Dozvole

Dopis broj 786/2017 od 22. rujna 2017.: dozvola obnove krova na župnoj kući u župi Kraljice Krunice u Krepšiću.

Dopis broj 841/2017 od 22. rujna 2017.: dozvola sestri Graciji Žabić za izlaganja Presvetog Oltarskog Sakramenta u samostanskoj kapelici Školskih sestara franjevki Krista Kralja bosansko-hrvatske provincije u provincijalnoj kući u Sarajevu.

Dopis broj 885/2017 od 11. listopada 2017.: dozvola vanjskog uređenja župnog pastoralnog centra u župi Rođenja BDM u Brusnici.

Dopis broj 886/2017 od 11. listopada 2017.: dozvola uređenja dvorane u podrumskim prostorijama župne kuće župe Presvetog Srca Isusova-Katedrala Sarajevo.

Dopis broj 898/2017 od 18. listopada 2017.: dozvola gradnje nove kapele na groblju Podgrađe u župi Uznesenja BDM u Uskoplju.

Dopis broj 944/2017 od 30. listopada 2017.: dozvologradnje nove župne dvorane u župi Sv. Ivana Krstitelja u Jelahu.

Kronika Vinka kardinala Puljića

Od 1. rujna do 30. studenog 2017.

01. rujna 2017.

U jutarnjim satima nadbiskup je primio mr. Olivera Jurišića, župnika na Marindvoru, mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK;

Po podne je primio mons. Dr. Franju Komaricu, banjalučkog biskupa; Tomislava Mlakića, pročelnika katehetskog ureda i župnika na Kupresu.

U 17,30 je pošao na čestitanje kurban-bajrama kod reis-u-leme ef. Kavazovića Huseina.

02. rujna 2017.

Nadbiskup je u jutarnjim satima pošao u

župu Deževice gdje se održava Katehetski dan. Susret je započeo u 10:30h programom u crkvi. Nakon toga krenula je procesija do vrela sv. Jakova gdje je nadbiskup predslavio Misu u 12:30h pod kojom je podijelio kanonska poslanja nekim katehetama, te se u procesiji vratili u župsku crkvu.

03. rujna 2017.

U jutarnjim satima kardinal je pošao u Sabornu pravoslavnu crkvu na ustoličenje novog mitropolite Hrizostoma.

U 12:30 predslavio je sv. Misu na konvenci-

ji neokatekumena, kojih je bilo oko 400.

04. rujna 2017.

Nadbiskup je predslavio sv. Misu u crkvi sv. Ćirila i Metodija sa svećenicima koji su sudjelovali na redovnom seminaru za jurisdikciju.

U popodnevnim satima nadbiskup je primio vlč. Andreja Lukanovića, župnika iz Bijeljine i gospodina Hrvoja Vranješa djelatnika u Caritasu BiH.

05. rujna 2017.

U 10:00h nadbiskup je primio gradonačelnika grada Sarajeva g. Abdulaha Skaku.

U 11:30h nadbiskup je slavio sv. Misu sa svećenicima koji su sudjelovali na seminaru za jurisdikciju u crkvi sv. Ćirila i Metodija. U 14,30 je primio vlč. Jošta Mezega, koji se vratio iz pastorala u Makedoniji te je na oporavku.

U 16:00h nadbiskup je primio tajnika nuncijature mons. J. Trentadue, a u 17:00h je primio vlč. Antu Vrhovca koji se sprema na povratak u Rim na studije.

06. rujna 2017.

U 16:00h nadbiskup je pohodio župu Novo sarajevo i susreo se sa župnikom vlč. Marinkom Filipovićem. Nakon toga je pohodio vlč. Fabijana Stanušića i pregledao radove koje vodi vlč. Fabijan.

07. rujna 2017.

U 12:00h Nadbiskup je primio vlč. Pavu Šekeriju koji je poslan u Skopsku biskupiju za pastoral u Bitolji.

U 12:30 su ukućani pripremili kardinalu rođendanski ručak jer na sam rođendan neće biti doma.

U 15:00h je bila redovna sjednica Ordinarijata kojoj je kardinal predsjedao.

U 16:30h je primio mr. Josipa Kneževića, rektora bogoslovije.

U 17:15h je primio mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK BiH.

08. rujna 2017.

Nadbiskup je predvodio sv. Misu na patron župe u Husinu i blagoslovio je oltarnu sliku Male Gospe. Poslije Mise je primio gradonačelnika Tuzle gosp. Jasmina Imamovića.

Uputio se u Sl. Brod gdje je u 17:30h predvodio sv. Misu i procesiju u župi Gospe Brze Pomoći. Nakon večere se vratio doma.

09. rujna 2017.

U 7:30h nadbiskup je u crkvi sv. Ćirila i

Metodija predvodio sv. Misu zajedno s odgojiteljima hrvatskog govornog područja koji su imali svoj godišnji susret u Sarajevu. Taj dan je sudjelovao s njima na seminaru odgojitelja i održao predavanje.

10. rujna 2017.

U 11:00h Nadbiskup je predvodio sv. Misu na Palama sa odgojiteljima sudionicima na seminaru. U 15:30h u Medijskom Centru otvorio portal „Nedjelja.ba“.

11. rujna 2017.

U 9:00h Nadbiskup je primio s. Katu Karadža, provincijalnu glavaricu sestara Franjevki.

U 10:00h primio dr. Šimu Maršića, profesora i ravnatelja Centra za mlade.

U 18. sati susret s Nuncijem mons. Liggiem Pezzuto.

12. rujna 2017.

U 9:30h Nadbiskup je primio vlč. Marinka Filipovića, župnika u Novom Sarajevu.

U 10:30h je primio novoustoličenog mitropolitu u Sarajevu SPC gospodina Hrizostoma.

U 15:00h je primio bogoslova Josipa Markovića, u 16:00h je primio fra Ivu Tadića dušobrižnika u Wollogongu-Australija.

U 17:00h je primio mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK BiH.

13. rujna 2017.

U popodnevnim satima nadbiskup je se s rektorom bogoslovije mr. Josipom Kneževićem i ekonomom vlč. Goranom Kosićem uputio u Mostar na proslavu 25. obljetnice biskupskog ređenja mons. Dr. Ratka Perića.

U 18:00h sudjelovali su na prijemu u Mostaru kojeg je priredio biskup Perić a u 19-21h sudjelovali na svečanoj akademiji.

14. rujna 2017.

U 10:00h Nadbiskup je koncelebrirao na svečanoj Misi slavlja srebrnog jubileja biskupa Ratka Perića na kojoj je propovijedao. Nakon slavlja Mise sudjelovao je na svečanom ručku u hotelu Mostar. U povratku u Sarajevo svratili su se u Središnjicu Caritasu VN gdje je blagoslovio dograđenu dvoranu uz dječji vrtić.

15. rujna 2017.

U 16:30h nadbiskup je primio rumunjske svećenike koji su u pohodu Caritasu BiH u organizaciji CRS. Nakon toga je primio dr. Sandu Smoljo D.

U 20. sati je primio i zajedno su blagovali gosti iz Njemačke: četiri svećenika te dr. Storz
16. rujna 2017.

Nadbiskup je dan posvetio gostima: pohodili su Vrelo Bosne, tunel spasa, Centar za mlade te su na Palama ručali. U popodnevrim satima su pohodili bogosloviju, svećenički dom.

17. rujna 2017.

U 10:30h Nadbiskup je predvodio sv. Misu u katedrali pod kojom je s. Jelena – franjevka položila doživotne zavjete, a na kraju Mise kardinal je predao odlikovanje dr. Storzu od Svete Stolice. Poslije podne su pohodili Stadlerov dom u Egiptu, te su pogledali prikaz stanja katoličke Crkve u BiH.

18. rujna 2017.

U 9:00h su se gosti i nadbiskup uputili prema Travniku. Zaustavili su se na kavi kod sestara SMI. Obišli su sjemenište i KŠC i tamo ručali. U povratku su stali na groblju Bare da pohode svećeničku grobnicu. U 17. sati su pohodili Apostolsku Nuncijaturu gdje ih je primio mons. Trentadue. Dan su završili s večerom u Caritasu VN.

19. rujna 2017.

U jutarnjim satima kardinal je ispratio goste.

U 9:45h nadbiskup je primio salezijanca don Ivana Ivankovića iz KŠC "Don Bosco" u Žepču.

U 15:00h je primio vlč. Antu Jelića župnika u Novom Gradu, u 18:00h preč. Mr. Josipa Kneževića, rektora bogoslovije.

20. rujna 2017.

Nadbiskup je predvodio 22. susret dijecezanskih svećenika.

U 9:30h slavio s njima svetu Misu u crkvi sv. Ćirila i Metodija, a poslije toga radni sastanak u dvorani svećeničkog doma. U 15h je primio vlč. mr. Miodraga Brkana, u 15:30h animatore duhovnih zvanja iz RH.

U 17h je primio vlč. Ivu Kopića, župnika u Derventi.

21. rujna 2017.

Nadbiskup se uputio s rektorom mr. Josipom Kneževićem i ekonom bogoslovije vlč. Goranom Kosićem u Travničko sjemenište na posvetu crkve sv. Alojzija- u 11:00h posveta crkve. Nakon ručka povratak doma u Sarajevo. U 16:45h nadbiskup je pozdravio sudionike na

međunarodnom simpoziju koje je organizirao KBF. U večernjim satima je primio provincijala DUI u Hrvatskoj p. Dalibora renića i p. Krešo Dijaković, župnik na Grbavici.

22. rujna 2017.

U 9:30h Nadbiskup je primio mons. Dr. Franju Topića, u 10:30 Josipa Vajdnara.

U 11:00h nadbiskup je primio predstavnika OSCE u BiH ambasadora Brucea G. Bertona.

U 14:30h Nadbiskup je primio s. Katu Karadža, provincijalku sestara franjevki, mons. Ivu Tomaševića.

U 20:00h primio je preč. Jakova Filipovića, župnika i dekana u Odžaku.

23. rujna 2017.

Od 9,30-12,30h sjednica Pastoralnog vijeća VN. U 15:00h Nadbiskup je primio na razgovor vlč. Marka Škrabu, studenta na postdiplomskom studiju u Rimu koji je kardinala vozio u Požegu na proslavu 20. obljetnice biskupije.

U 19:30h u su Požegi sudjelovali na svečanoj akademiji.

24. rujna 2017.

Nadbiskup je sudjelovao u koncelebraciji u Požegi na proslavi 20.god. biskupije i Euharistijski Kongres u 10-12,30h. Nakon ručka u povratku se kardinal navratio u Derventu kod vlč. Ive Kopića.

25. rujna 2017.

Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića gen. tajnika BK BiH za pripremu na zasjedanje CCEE u Minsku. U 14:30h susreo se s odgojiteljima u bogosloviji.

U 15:50h vlč. Goran Kosić je odvezao kardinala u Busovaču gdje je predvodio sv. Misu za branitelje.

26. rujna 2017.

U 9:30h Nadbiskup je primio s. Mariju-Anu, provincijalku SMI u Sarajevu.

U 10:00h preč. mr. Josipa Kneževića, rektora u bogosloviji koji je doveo nove bogoslove na susret s kardinalom.

27. rujna 2017.

U 5:30h Nadbiskup je otputovao u Minsk, Bjelorusiju, na plenarno zasjedanje Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) koje je trajalo u razdoblju od 27. rujna - 01. listopada 2017. S kardinalom je otputovao mons. Ivo Tomašević, generalni tajnik BKBiH. U Minsku su u popodnevrim satima obišli Biblioteku i

vidjeli prvu otisnutu Bibliju. U 18,30 sati je predvodio svetu Misu u katedrali u Minsku.

28. rujna 2017.

U jutarnjim satima svi sudionici CCEE su pošli kod predsjednika Bjelorusije, N.E. g. Alexandra Lukašenka koji ih je primio u 10 sati. Pohodili su sjedište Mitropolije i u gradskoj dvorani u 16 sati otvorili rad CCEE. Slavili su svetu Misu u Minsku u crvenoj crkvi u 19. sati.

29. rujna 2017.

Redovno zasjedanje CCEE. Navečer smo slavili svetu Misu u jednoj župi u Minsku.

30. rujna 2017.

Dopodnevni redovni rad CCEE. Popodne obilazak, posebno spomen pravoslavne crkve mučenicima za vrijeme komunističkog režima. Slavili Misu i Nuncij u Bjelorusiji ih je primio na večeru. U toj Nuncijaturi djeluje naš svećenik dr. Marinko Antolović.

01. listopada 2017.

Kardinal je slavio svetu Misu u katedrali za djecu, te je nakon toga zajedno s mon. Ivom Tomaševićem vratio se doma u Sarajevo.

02. listopada 2017.

U 9:30h Nadbiskup je primio na razgovor mons. Michele Cappassa i vlč. Marijana ..., rektora i vicerektora Bogoslovnog sjemeništa "Redemptoris Mater" u Vogošći.

U 10:10h Nadbiskup je primio na razgovor bogoslova Josipa Turaliju.

U 11:45h Nadbiskup se uputio prema Bogosloviji gdje će slaviti svetu Misu zaziva Duha svetoga povodom početka nove akademske godine.

U 12:00h Nadbiskup je predslavio svetu Misu u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda povodom početka nove akademske godine, na svetoj Misi koncelebriralo je 20ak svećenika te djelatnici i studenti KBF-a.

U 15:00h Nadbiskup je primio na razgovor mons. Tomu Kneževića, ravnatelja Caritasa VN-e te gosp. Jacobom Winterom, izvršnim ravnateljem Međunarodnog Caritasa "Caritas Internationale" koji je u službenom posjetu Caritasu BiH.

03. listopada 2017.

U 9:00h Nadbiskup je otvorio radnu sjednicu Caritasu BiH i međunarodnog Caritasu uz prisutnost gosp. Jacoba Wintera, izvršnog ravnatelja Međunarodnog Caritasu "Caritas

Internationale" te mons. Tome Kneževića, ravnatelja Caritasu BiH.

U 17:00h primio je Igora Pejića

04. listopada 2017.

U 6:00h Nadbiskup se uputio prema aerodromu gdje je u 7:35h imao let za Rim, s njim su putovali preč. Josipa Kneževića, rektora VBS-a, preč. Michele Capasso, rektor bogoslovnog sjemeništa "Redemptoris Mater" u Vogošći te fra Danijel Nikolić, magistar bogoslova FP Bosne Srebrene. Bili su na međunarodnom kongresu za formaciju svećenika koji je trajao od 4. - 8. listopada 2017. U večernjim satima slavili su sudionici susreta sv. Misu u Castel Gandolfu – Mariapoli.

05. listopada 2017.

U jutarnjim satima kardinal je predvodio Misu na ovom zasjedanju, njih oko 300 osoba. Rad na temeljnom dokumentu za odgoj svećenika od 9,30-19 h.

06. listopada 2017.

Rad na temeljnom dokumentu za odgoj klera od 9.30-19. sati

07. listopada 2017.

Kardinal Stella je predslavio sv. Koncelebriranu Misu u Bazilici sv. Petra u 9,30.

U 12:00h papa Franjo je primio i nakon nagovora rukovao se osobno sa svakim članom skupine.

U 14:00h nadbiskup je imao susret s premijerom Plenkovićem u zavodu sv. Jeronima, gdje je odsjeo.

U 17:30h susreo se s veleposlanicom pri svetoj Stolici iz BiH Slavicom Karačić. U večernjim satima kardinal je imao susret sa svećenicima studentima u Rimu.

08. listopada 2017.

Nadbiskup je slavio svetu Misu u crkvi sv. Jeronima. Nakon svete Mise susreo se s gospodinom Perettijem. Poslije ručka je krenuo na zračnu luku za povratak doma.

09. listopada 2017.

Nadbiskup je u prijepodnevnim satima primio vlč. Miodraga Brkana.

U 15:00h primio je rektora mr. Josipa Kneževića, poslije njega bogoslove Kristijana Krištu, te Juru Juroša.

10. listopada 2017.

U 9:00h Nadbiskup je primio na razgovor časnu sestru Anamariju Antolović, Klanjateljicu

Krvi Kristove u Zagrebu te Fr. Andrzej Owca, člana Misijske Družbe Duha svetoga te predstavnika udruženja VIVAT u Genevi koji djeluje pri UN-u.

U 15:00h Nadbiskup je imao sjednicu vijeća konzultora u auli Vrhbosanskog Ordinarijata.

11. listopada 2017.

U 9:00h Nadbiskup je otvorio radnu sjednicu svećeničkog vijeća VN.

U 15:35h Nadbiskup je se uputio u službenu posjetu predsjedatelju Predsjedništva BiH dr. Draganu Čoviću.

U 16:00h Nadbiskup je započeo sastanak sa g. Draganom Čovićem. Tema sastanka bio je položaj Hrvata – katolika u Bosni i Hercegovini, kako na pastoralnom - vjerskom, tako i na političkom planu. Dr. Čović je informirao kardinala Puljića o političkim aktivnostima na unapređenju pozicije Hrvata u BiH, te istaknuo nužnost jačanja zajedništva između Hrvata - katolika, kao i suradnje između svih vjerskih, društvenih, političkih i intelektualnih sastavnica. Zajednički je konstatirano da svi konstitutivni narodi u BiH nisu podjednako zaštićeni, te su nužne promjene koje promiču pravičan ustroj, institucijsku arhitekturu i odnose temeljene na jednakosti građana i ravnopravnosti konstitutivnih naroda. Bilo je riječi je i o promjeni Izbornoga zakona pri čemu je istaknuto da promjene potrebne kako bi se zakonski onemogućile manipulacije u procesu izbora političkih predstavnika Hrvata, a potom i u procesu formiranja vlasti na svim razinama. Na kraju susreta sugovornici su pozvali sve relevantne aktere u zemlji na dobronamjerno i proaktivno uključivanje u rješavanje ove problematike, kako bi se konačno osigurali preduvjeti za izgradnju uspješnije i bolje BiH.

U 17:00h Nadbiskup se uputio prema Gromiljaku.

U 18:30h Nadbiskup je predslavio svetu Misu u Gromiljaku povodom završetka sabora časnih sestara SMI. Nakon svete Mise bila je svečana večera nakon koje je se kardinal uputio prema Sarajevu.

12. listopada 2017.

U 9:00h Nadbiskup je primio na razgovor preč. Josipa Kneževića, rektora VBS-a, mons. Stefana Dombaja te prof. Franciszeka

Kwasniaka koji su došli istražiti arhiv Nadbiskupijskog Ordinarijata, Bogoslovnog Sjemeništa te Nadbiskupijskog dječakog Sjemeništa u Travniku, arhiv je vezan za svećenika Banjolučke biskupije vlč. Antu Dujlovića koji je ubijen "in odium fidei" 1943. godine.

U 10:00 h Nadbiskup je primio na razgovor don Peju Orkića, provincijala Hrvatske salezijanske provincije, don Tihomira Šutala, ekonoma Hrvatske salezijanske provincije te don Milana Ivančevića, ravnatelja KŠC "Don Bosco" u Žepču.

U 16:00h Nadbiskup je primio na razgovor g. Vedrana Đidu, profesora na fakultetu zdravstvenih studija u Sarajevu.

U 17:45h Nadbiskup se uputio prema Bogosloviji gdje počinju duhovne vježbe bogoslovima.

U 18:00h Nadbiskup je predslavio svetu Misu u bogoslovskoj kapelici te imao zaziv Duha Svetoga za početak duhovnih vježbi bogoslova koje vodi p. Stipo Balatinac, magistar DUI u Splitu.

U 19:30h Nadbiskup se uputio prema Centru mladih VN gdje su trenutno mladi iz biskupije Limburg, nakon kratkog susreta nadbiskup se uputio prema kući.

13. listopada 2017.

U 7:00h Nadbiskup je slavio svetu Misu u kapelici ordinarijata te se nakon doručka uputio prema Zagrebu.

U 19:30h Nadbiskup je sudjelovao na manifestaciji *Deževička večer* koja je održana u dvorani Vijenac na Kaptolu.

19. listopada 2017.

U 10:00h Nadbiskup je primio mons. Guissepea Trentadue, tajnika apsoltskog nuncija u BiH mons. Luigia Pezzuta, te njegovo roditelje.

U 10:45h Nadbiskup je kratko primio vlč. Marinka Perkovića, profesora moralne teologije na KBF-u u Sarajevu.

U 11:00h Nadbiskup je primio na razgovor vlč. Miroslava Čavara, župnika na Stupu i ravnatelja medijskog centra VN.

U 11:15h Nadbiskup je primio na razgovor preč.dr. Darka Tomaševića, dekana KBF-a u Sarajevu.

U 16:30h Nadbiskup je primio preč.

Mladena Kalfića, kancelara VN.

20. listopada 2017.

U 10:00h Nadbiskup je primio na kratki razgovor vlč. Jakova Pavlovića, kapelana župe Imena Marijina u Gromiljaku.

U 11:00h Nadbiskup je na razgovor primio gosp. Josipa Markovića, bogoslova VN.

U 15:40h Nadbiskup se uputio prema Centru mladih "Ivan Pavao II." na vijeće mladih.

U 16:00h Nadbiskup je otvorio radni sastanak vijeća mladih gdje je domaćin bio ravnatelj centra preč. Šimo Maršić.

U 17:45h Nadbiskup je predslavio svetu Misu nakon sastanka vijeća mladih. Nakon svete Mise bila je večera.

U 20:00h Nadbiskup je primio na razgovor vlč. Davora Topića, župnika u Skopju te vlč. Tomaša, župnika u Kumanovu.

21. listopada 2017.

U 7:30h Nadbiskup se uputio prema Bobovcu, gdje će slaviti svetu Misu.

U 11:00h Nadbiskup je predvodio svetu Misu na Bobovcu povodom XVI. molitvenog dana za Domovinu uz koncelebraciju mons. Tome Vukšića, vojnog ordinarija BiH, mons. Jure Bogdan, vojnog ordinarija RH te oko 30-ak svećenika. Nakon svete Mise bio je ručak, nakon kojeg se Nadbiskup uputio prema Petrinji.

U 19:15h Nadbiskup je pohodio gradsku upravu grada Petrinje, gdje je domaćin bio gosp. Darinko Dubović, gradonačelnik Petrinje i njegovi suradnici.

22. listopada 2017.

U 10:00h Nadbiskup je predslavio svetu Misu povodom blagdana svetog Ivana Pavla II., u istoimenoj novoosnovanoj župi u Petrinji. Župnik tamošnje župe je fra Ante Barišić koji je zahvalio nadbiskupu za dolazak i ohrabrujuće riječi.

Nakon svete Mise bio je svečani ručak, te je nadbiskup posjetio svoju rodbinu u Petrinji i uputio se prema doma te je stigao u večernjim satima u Sarajevo.

23. listopada 2017.

U 8:30h Nadbiskup je primio na razgovor S.M. Maria-Anu Kusturu, provincijalku SMI sarajevske provincije te S.M.

U 9:20h Nadbiskup je primio na razgovor vlč. Ivana Mandića, svećenika VN.

U 10:00h Nadbiskup je primio na razgovor

gđu Emilu Bijedić, djelatnicu u javnoj ustanovi "Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece "Mjedenica" Sarajevo.

U 10:45h Nadbiskup se uputio prema prostorijama Međureligijskog vijeća.

U 11:00h otvoren je radni sastanak Međureligijskog dijaloga.

U 13:30h Nadbiskup je se uputio prema Zagrebu.

24. listopada 2017.

U 10:00h zajednička sjednica Hrvatskog Caritasa i Caritasa BiH u Varaždinu pod predsjedanjem dvojice predsjednika mons. Josipa Mrzljaka, biskupa varaždinskog i Vinka kardinala Puljića, nadbiskupa i metropolite vrhbosanskog

25. listopada 2017.

U 8:30h Nadbiskup se uputio prema Vitezu.

U 10:00h Nadbiskup je imao duhovnu obnovu za fratre Gučogoranskoga samostana. Duhovna obnova započela je molitvom Srednjeg časa, nakon kojeg je uslijedilo predavanje o zajedništvu. Nadbiskup je govorio kako zajedništvo treba graditi za jedno. Nakon duhovne obnove nadbiskup je predslavio svetu Misu u 11:30h u župnoj crkvi. Nakon svete Mise bio je ručak.

U 13:30h Nadbiskup se uputio prema Sarajevu.

U 17:00h Nadbiskup je primio na razgovor prof. Franju Marića.

26. listopada 2017.

U 9:30h Nadbiskup je otvorio radnu sjednicu povjerenstva biskupske sinode.

U 11:45h Nadbiskup se uputio prema Tužiteljstvu Federacije BiH.

U 15:30h održana je sjednica ordinarijata kojoj su sudjelovali: nadbiskup Vinko kardinal Puljić, mons. Pavo Jurišić, mons. Ante Meštrović, preč. Franjo Tomić, preč. Mladen Kalfić, preč. Josip Knežević te vlč. Anto Zubak.

U 18:30h Nadbiskup je se uputio prema Bistriku.

U 19:00h održan je Duh Asiza na Bistriku gdje su se okupili svi predstavnici crkava i vjerskih zajednica. Nadbiskup je bio počasni gost te održao prigodni govor okupljenima.

27. listopada 2017.

U 8:30h nadbiskup je primio gđu Marinu Knežević, novinarku FTV-a te dao intervju o

100. godišnjici ukazanja Gospe Fatimske.

U 9:30h Nadbiskup je primio p. Krešimira Djakovića, župnika Sv. Ignacija Loyolskoga na Grbavici.

U 10:00h Nadbiskup je primio članove općinskog vijeća, općine Jajce na čelu sa gosp. Ivom Šimunovićem, predsjednikom općinskog vijeća općine Jajce.

U 11:00h Nadbiskup je primio gosp. Anthonya Baileya, generalnoga tajnika, magistralnog delegata za međureligijske odnose, izaslanika za Veliku Britaniju i Irsku.

U 11:45h Nadbiskup je primio na razgovor gosp. veleposlanika **Dr. Klaus Wölfera**, direktora za Zapadni Balkan pri Saveznom ministarstvu za Europu, integraciju i vanjske poslove te Dr. Wolfganga Thilla, izaslanog savjetnika u Austrijskom veleposlanstvu u Sarajevu, u svojstvu zamjenika Veleposlanika Mag. Martina Pammera, Enisa Suljagić, službenica Veleposlanstva, u svojstvu prevoditeljice za njemački jezik.

U 14:45h Nadbiskup se uputio prema Gromiljaku gdje je slavio svetu Misu u 17:00h zajedno sa bogoslovima koji su bili na drugom edukacijskom seminaru za formaciju.

U 18:00h Nadbiskup se uputio prema Komušini.

28. listopada 2017.

U 11:00h Nadbiskup je predslavio svetu Misu na Kondžilu povodom završetka listopadskih pobožnosti te posvetio Vrhosansku nadbiskupiju Bezgrešno Srcu Marijinu. Nakon svete Mise bio je ručak nakon kojeg se nadbiskup uputio ponovno prema Gromiljaku.

U 18:00h Nadbiskup je slavio svetu Misu bogoslovima u kapeli samostana Navještenja Gospodoinova u Gromiljaku.

29. listopada 2017.

U 12:00h Nadbiskup je predvodio svetu Misu u samostanskoj kapeli u zajedništvu sa bogoslovima, u popodnevnim satima nastavljen je seminar gdje je i nadbiskup bio sudionikom.

U 18:30h Nadbiskup je se uputio prema Sarajevu.

30. listopada 2017.

U 9:15h Nadbiskup je primio na razgovor fra Šimu Ivelja, crkvenoga pravnika i profesora na Teologiji na Neđarićima.

U 10:45h Nadbiskup se uputio kod reis-

uleme Islamske zajednice u BiH, g. Huseina Kavazovića, gdje su zajedno popili kavu i popričali o aktualnostima u BiH.

U 14:30h Nadbiskup je primio na razgovor preč. Šimu Maršića, ravnatelja centra mladih te profesora na KBF-u.

U 16:00h Nadbiskup je primio na razgovor vlč. Željka Čuturića, vojnog kapelana i župnika u Tarčinu.

01. studenoga 2017.

U 10:00h Nadbiskup se uputio prema katedrali, gdje je u 10:30h predslavio svetu Misu povodom blagdana Svi Sveti.

U 14:15h Nadbiskup se uputio prema groblju Sv. Josipa gdje je u 15:00h predslavio svetu Misu također povodom blagdana Svi svetih.

02. studenoga 2017.

U 10:00h Nadbiskup se uputio prema groblju Bare gdje je u 11:00h predslavio svetu Misu za sve pokojne na tom groblju.

U 15:00h Nadbiskup je primio članove SDP-a na čelu sa predsjednikom stranke gosp. Nedimom Nikšićem.

U 17:30h Nadbiskup se uputio prema katedrali gdje je u 18:00h predslavio svetu Misu za sve pokojne svećenike i biskupe VN nadbiskupije.

03. studenoga 2017.

U 9:00h Nadbiskup je u prostorijama ordinarijata započeo 71. redovno zasjedanje BK BiH uz mons. Luigia Pezzuta, apostolskog nuncija u BiH, mons. Tomu Vukšića, vojnog biskupa BiH, mons. Franju Komarica, banjolučkoga biskupa, mons. Marka Semrena, pomoćnog banjalučkog biskupa, mons. Ratka Perića, mostarsko-duvanjskog i trebinjsko-mrkanjskog biskupa, mons. Tomislava Rogića, šibenskoga biskupa te mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK BiH.

U 17:30h Nadbiskup se uputio prema katedrali gdje je u 18:00h predslavio sv. Misu na kojoj je propovijedao mons. Tomo Vukšić uz koncelebraciju svih ostalih članova koji su sudjelovali na zasjedanju BK.

04. studenoga 2017.

U 6:40h Nadbiskup se uputio prema VBS-u gdje je u 7:00h predslavio sv. Misu uz koncelebraciju svih sudionika sjednice BK. Na svetoj Misi propovijedao je mons. Tomislav Rogić,

šibenski biskup.

U 9:00h Nadbiskup je sudjelovao u nastavku 71. zasjedanja BK.

U 12:00h bila je konferencija za tisak povodom zasjedanja BK. Nakon toga bio je ručak.

U 14:00h Nadbiskup je se uputio prema Gromiljaku, na gradilište staračkoga doma kojeg gradi Caritas VN.

05. studenoga 2017.

U 8:30h Nadbiskup se uputio prema Zenici, u župu Sv.Ilije Proroka gdje je blagoslovio filijalnu crkvu Sv.Barbare u Stranjanima, domaćin je bio fra Zdravko Andžić.

U 15:00h Nadbiskup je održao rekolekciju kandidaticama SMI.

06. studenoga 2017.

U 8:00h Nadbiskup se uputio prema Derventi gdje ima tjednu kanonsku vizitaciju derventskog dekanata.

07. studenog 2017.

U 10:15h Nadbiskup se uputio u kan. vizitaciju župe Plehan gdje je u 11:00h imao sv.Misu a nakon sv.Mise imao susret s ljudima te pregled župne administracije.

U 15:45h Nadbiskup je imao susret u općini Derventa sa gosp. Marijanom Kljajićem, predsjednikom OV Derventa. Načelnik g. Simić nije nazočio radi zdravstvenih poteškoća.

08. studenog 2017.

U 8:00h Nadbiskup se iz Dervente uputio prema župi Bijelo Brdo, obavio pregled župnih i crkvenih knjiga te imao misu u 10:00h, nakon čega se sastao sa vjernicima.

U 14:00 Nadbiskup je u župi Lug Branković na groblju svetog Mihovila predvodio misu zadužnicu za pokojnog Niku Jukića, oca - svećenika Maraka Jukića koji djeluje u Peru.

U 18:00 Nadbiskup je u župi Presvetog Trojstva Novo Sarajevo predslavio svetu misu te blagoslovio novi kip Gospe Brze Pomoći.

09. studenog 2017.

U 11:30 Nadbiskup je krenuo u kanonsku vizitaciju u župu Kulina, u 17 sati nakon pregleda knjiga imao je svetu misu, nakon svete mise sastao se sa vjernicima.

10. studenog 2017.

U 9:00 Nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušić.

U 10:04 Nadbiskup je dao intervju za Al Jazeera televiziju, koji je vodio gospodin

Goran Milić.

U 11:00 Nadbiskup je primio pader Krešimira Djakovića.

U 15:12 Nadbiskup primio vlč. Marka Jukića.

U 18:45 Nadbiskup gostovao na Face televiziji.

11. studenog 2017.

U 9:00 Nadbiskup nazočan na seminaru za odgojitelje u Nadbiskupiji.

12. studenog 2017.

U 11:00 Nadbiskup se zaputio u Prozor, gdje je imao svetu misu i krstio šesto dijete obitelji Ivančević.

13. listopada 2017.

U 7:00h Nadbiskup se uputio prema Bosanskom Brodu gdje je imao svetu misu i kanonsku vizitaciju u župi sv.Ilije Proroka.

14. listopada 2017.

U 9:30h Nadbiskup je otvorio radni sastanak na dekanskoj konferenciji VN.

U 15:00h Nadbiskup se susreo sa S.M. Maria-Anom Kusturom, provincijalkom SMI Sarajevske provincije.

U 16:00h Nadbiskup se susreo sa N.E. Martinom Pammerom, austrijskim ambasadorom u BiH.

U 19:15h Nadbiskup se uputio prema FTV-u gdje je sudjelovao u emisiji "Odgovorite ljudima" koja je počela u 20:10h.

16. studenoga 2017.

U 8:00h Nadbiskup se uputio prema župi Presvetog Srca Isusova u Novom Selu kod Bos.Broda u kanonsku vizitaciju gdje je domaćin bio vlč. Slaviša Stavnjak.

U 14:30h Nadbiskup se uputio prema Sarajevu.

U 18:00h Nadbiskup je primio vlč. Josipa Vajdnara, glavnog urednika Katoličkog Tjednika koji je imao intervju sa nadbiskupom.

17. studenoga 2017.

U 5:00h Nadbiskup se uputio prema aerodromu gdje je otputovao u Skopje, u pastoralni pohod Skopskoj biskupiji, gdje je boravio do 20. studenoga.

21. studenoga 2017.

U 7:30h Nadbiskup se uputio prema župi Rođenja BDM Brusnica kod Bos.Broda povodom kanonske vizitacije gdje je u 11:00h imao sv. Misu, nakon toga susret sa vjernicima te ručak, domaćin je bio vlč. Juro Babić.

U 15:00h Nadbiskup se uputio prema župi Kolibe gdje je imao kratki susret sa župnikom vlč. Antoniom Čuturom, sv. Misu u 17:00h te nakon sv. Mise bila je večera. Potom se Nadbiskup uputio prema Sarajevu.

22. studenoga 2017.

U 9:15h Nadbiskup se uputio prema Bogosloviji gdje je održan sastanak župnika bogoslova te je slavio sv. Misu u 12:00h.

U 15:30h Nadbiskup je primio na razgovor Nj.E. gđu. Andreu Rauber Saxer, ambasadoricu republike Švicarske u BiH.

U 16:45h Nadbiskup je primio na razgovor gđu. Ljiljanu Ljubičić iz Kiseljaka.

U 17:30h Nadbiskup se uputio prema katedrali, gdje je u 18:00h predslavio sv. Misu povodom sv. Cecilije, zaštitnice liturgijskog pjevanja i pjevača. Nakon sv. Mise bila je svečana večera u nadbiskupiji zajedno sa članovima katedralnog zbora.

23. studenoga 2017.

U 8:00h nadbiskup se uputio prema Foči kod Doboja u kanonsku vizitaciju župe gdje je u 11h predslavio sv. Misu uz koncelebraciju trojice svećenika te 50-ak ljudi.

U 16:30h Nadbiskup se uputio prema Derventi te je kratko navratio kod vlč. Josipa Batinića, župnika na Ceru.

24. studenoga 2017.

U 9:00h Nadbiskup se uputio prema Ceru u redovnu kanonsku vizitaciju župe gdje je u 11:00h predslavio sv. Misu uz koncelebraciju četvorice svećenika te 50-ak ljudi.

U 14:00h Nadbiskup se uputio prema Velikom Prnjavoru-Maloj Sočanici u kanonsku vizitaciju gdje je u 15:00h predslavio sv. Misu. Ovom župom također upravlja vlč. Josip Batinić, župnik sa Cera.

U 16:30h Nadbiskup se uputio prema Derventi.

25. studenoga 2017.

U 11:15h Nadbiskup se uputio prema župi sv. Ante Padovanskog u Sijekovcu u kanonsku vizitaciju župe, gdje ga je dočekaio župnik vlč. Ivan Tolj te je nadbiskup predslavio sv. Misu u 12:00h.

U 15:00h Nadbiskup se uputio prema Sarajevu

26. studenoga 2017.

U 10:00h Nadbiskup se uputio prema katedrali.

U 11:00h Nadbiskup je predslavio sv. Misu povodom Svetkovine Krista Kralja uz koncelebraciju četvorice svećenika te 200-tinjak ljudi.

27. studenoga 2017.

U 8:00h Nadbiskup se uputio prema župi Sv. Franje Asiškog u Žeravcu, povodom kanonske vizitacije župe. Po dolasku u župu nadbiskupa je dočekaio župnik fra Mirko Filipović te je nadbiskup predslavio sv. Misu u 11:00h uz koncelebraciju petorice svećenika te 20-ak ljudi. Ovim pohodom župi završena je kanonska vizitacija u derventske dekanatu.

28. studenoga 2017.

U 8:45h Nadbiskup je primio na razgovor gosp. Dražena i gđu Marinu iz udruge "Milosrdno srce" iz Novog Travnika.

U 12:00h Nadbiskup je otvorio svečanu sjednicu *Katoličkog tjednika* povodom 15. obljetnice obnove i ponovnog štampanja *Katoličkog tjednika*. Sjednici su nazočili: vlč. Miroslav Čavar, direktor MC i KT-a; vlč. Josip Vajdner, glavni urednik KT-a; preč. Mladen Kalfić, kancelar VN; preč. Šimo Maršić, ravnatelj NCM; vlč. Vlatko Rosić, ravnatelj KŠC u Zenici te g. Brane Vrbić. Nakon sjednice bio je svečani ručak sa svim članovima *Katoličkog tjednika*.

U 15:00h Nadbiskup je primio na razgovor vlč. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa VN.

U 16:30h Nadbiskup je primio na razgovor preč. Darka Tomaševića, dekana KBF-a.

U 18:00h Nadbiskup je primio na razgovor Nj.e. mons. Luigia Pezzuta, apostolskog nuncija u BiH u pratnji sa njegovim tajnikom mons. Guiseppeom Trentaduum.

29. studenoga 2017.

U 15:00h Nadbiskup je primio na razgovor gosp. Srećka Matića, direktora Doma zdravlja u Ljubuškom.

U 17:40h Nadbiskup se uputio prema svećeničkom domu gdje je u 18h održan humanitarni koncert i priredba u pripremi sestara SMI te nakon toga prodajna izložba i domjenak u bogosloviji.

30. studenoga 2017.

U 10:00h Nadbiskup je primio na razgovor članove HDZ 1990 na čelu sa predsjednikom stranke gosp. Ilijom Cvitanovićem. U pratnji predsjednika bilo je još petero njegovih suradnika. U tekućem razgovoru govorilo se o zakonu vjerskih blagdana, ali nije izostalo ni

osvrnuti se na jučerašnju hašku presudu tzv. "BH šestorci". Prisutni su zaključali da nisu zadovoljni presudom, treba imati osjećaj prema žrtvama i ne braniti zločin ali zaključak suda nije pravedan, jer se osudilo one koji su branili svoj teritorij a druge se nagradilo.

U 12:00h Nadbiskup je primio vlč. Pavu Šeke-

riju, svećenika VN koji djeluje u Makedoniji.

U 15:00h održana je VIII. sjednica Ordinarijata koju je vodio nadbiskup.

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
VRHBOSANSKO BOGOSLOVNO
SJEMENIŠTE
Sarajevo

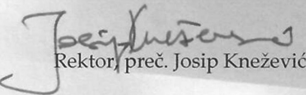

POVELJA

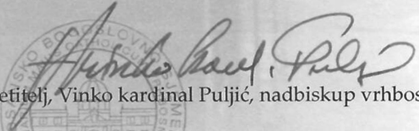
*U ime Presvetog Trojstva, Oca, Sina i Duha Svetoga,
za vrijeme pontifikata pape Franje,
nadbiskupa vrhbosanskog Vinka kardinala Puljića,
rektora Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa
preč. Josipa Kneževića,*

*posveti novi oltar u kapelici
Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa*

*Vinko kardinal Puljić, nadbiskup i metropolita vrhbosanski
9. prosinca godine Gospodnje 2017.
U oltarnu ploču pohranjene su moći bl. Ivana Merza.*

Rektor, preč. Josip Knežević

Posvećitelj, Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski

Posveta oltara kapelice VBS-a, 9. prosinca 2017.

Prot. br.: 284 / 2017.

Hodočašće u Mariju Bisticu

Subota, 14. listopada 2017.

**Dragi brate u biskupstvu!
Draga braćo misnici!
Draga braćo i sestre, štovatelji
Gospe bistričke!**

U ovome susretu jedan od vas hodočasnika reče hvala ti kardinale što si nam napravio, ovu mogućnost da mi koji smo prognani u razne krajeve imamo prilike susresti se ne samo na sprovodu nego i ovako u lijepome ozračju. Raduje me da se prvo mi susretnemo međusobno kao ljudi, katolici i kao Hrvati. Na poseban način svi smo se ovdje okupili, kako prvo čitanje govori, da nađemo utjehu. Marija je Gospa Božjeg promisla i to je danas u obrascu mise. Mi svi trebamo Božju promisao jer često stojimo u neizvjesnosti, a i pritisnuti poteškoćama bilo osobnim slabostima kojih se teško odričemo ili bilo da se radi o slabosti međusobnih odnosa, ali i ove javnosti koja nas pritišće i na neki način dokida i naše dostojanstvo i naša prava. Zato s pravom smo došli ovdje da nađemo tu utjehu. Doći u kuću roditeljsku, tamo gdje nas majka dočeka, tu se čovjek prepozna, prepozna svoje korijenje, prepozna svoje ime jer nam je ona dala to ime na krštenju. A onda na poseban način dolazeći majci Božjoj želimo se prepoznati u katoličkom identitetu, jer ona nam je dala ime rađajući Isusa da se mi zovemo kršćani. Želimo se prepoznati i postati svjesni sebe da znamo iz čega ćemo živjeti, da znamo ono što smo i tko smo i da nismo izgubljeni i nema ni jednoga od nas koji ne nosi svoje rane koje nam treba izliječiti i utješiti.

Sjećam se jedne zgrade kada sam saslušao jednu staricu i ništa joj nisam rekao, samo sam je saslušao, ona je jade svoje izrekla, a onda ustala i zagrlila me riječima hvala ti olakšao si mi srce i idem sada kući laganije. Razumijem je, važno je doći biću koje nas je sposobno čuti s poštovanjem i utješiti nas. Mi to imamo u našoj nebeskoj Majci kojoj govorimo svoje jade i poteškoće da bi doživjeli da nas ona grli, tješi. Nama je ta utjeha potrebna da ne klonemo, da možemo hrabro naprijed ići. Kako nam neće trebati ta utjeha kada su nam

oduzeli naše kuće, naša ognjišta spalili, protjerali nas, a sada donose zakon da nemamo pravo na tu svoju imovinu. Kako onda gledati na tu demokraciju, kakva je to demokracija koja nam ruši dostojanstvo, naša prava i to se ozakonjuje u međunarodnom zakonu? Onda je jasno da čovjek mora ne protiv nekoga, nego protiv nepravde dići svoj glas. Ali da bi imali hrabrosti boriti se za prava treba nam smjelosti vjere, dostojanstvo čovjeka da ne klonemo i da se ne obeshrabrimo nego da hrabro u tu javnost dignemo glas da postojimo, da nas nije nestalo.

Koliko god oni vikali da nas nema, ima nas i želimo biti, želimo opstati, želimo biti ono što jesmo ali ne protiv drugih i na račun drugih nego ono što nama pripada kao ljudima, kao Hrvatima i kao katolicima. Jednog novinara pitam pa bolan kako ćeš takav članak napisati kada znaš da je polovica tvog članka laž a on kaže što me briga ja sam dobre pare dobio za to.

To je današnja demokracija, plati a nije važno što je laž. Za prijašnjeg sustava je bilo *laži, laži nešto će ostati*, a danas nažalost je taj sustav ostao u mnogim glavama a od laži se nitko nije udavio. Potrebno je na neki način hrabrosti ne da se razljutimo nego hrabrost da zauzimamo stav vjernika. Zato vjeru treba obnoviti, stavove čovjeka koji ima korijenje, koji nije uništen da se ne boji kada počnu preko medija elektronskih ili pisanih nijekati naš opstanak, nijekati naše ime, naš identitet. To što se mi borimo za naša prava nismo ni na koga usmjereni nego to želimo da kažemo da smo živi, želimo živjeti i želimo biti prepoznatljivi onakvi kakvi jesmo. Zato smo došli Majci da sebe prepoznamo, da budemo svjesni i hrabri u svojoj vjeri i da tu hrabrost utkamo u javnost. Mi kada počnemo govoriti svoja katolička načela prozivaju nas da smo fašisti.

Pitam se da li bar možemo jednakopravno zastupati načela? Ako ti zastupaš načela da smiješ Isusa vrijeđati, vjeru ponižavati, kršćane nijekati daj i nama da smijemo priznati da postojimo i da imamo pravo zastupati

svoje svetinje, njih živjeti i njih svjedočiti. Dolazi neki vrli iz svjetske javnosti, namjerno mu izbjegavam i ime i zemlju, a glavna mu je briga u Bosni i Hercegovini kad će biti gay parada, kada će se donijeti zakon o istospolnim brakovima. Čovječe, što si učinio da ovi ljudi rade, da od rada žive to je prva briga? Ne vrijeđamo mi druge ljude i njihova uvjerenja, nego tražimo da čovjek bude čovjek! Kakva li je to Zemlja u kojoj čovjek ne može biti čovjek.

Zato želim da mi kao jedan narod i kao jedna Crkva budemo hrabri i da se ne damo pokolebati i tu javnost izgrađivati vjerničkim načelima i da se ne prepadnemo ni natpisa, ni govornika nego izmoliti smjelost. Pa gdje nam je ona hrabrost naših očeva i djedova koji su toliko trpjeli za svoj identitet bilo u turska vremena ili u komunistička vremena a da ne govorim poslije i za vrijeme Drugog svjetskog rata? Neki dan sam to iznio u javnost, razgovarao sam sa djedom koji ima preko devedeset godina i svježe je pameti, plače kao dijete i pitam ga što te to tako pogodilo a on kaže kako neće, ja unučadima htio ispričati, nisam smio do sada a sada kada smijem im pričati što sam prošao kroz križni put u Bleiburgu oni mi kažu djede to nas ne zanima. Pogodilo ga je to u srce.

Mi odgajamo generaciju bez pamćenja da ne znaju korijenje, da njih ne zanima žrtva na kojima su oni nikli. Mi ne smijemo zaboraviti naše velikane duha počevši od blaženog Alojzija Stepinca koji je bio simbol u onim teškim vremenima do onih drugih velikana koji su hrabro svjedočili, narod poučavali i vodili. I mi moramo tu našu vjeru prenijeti

budućim pokoljenjima i generacijama koje su iza nas da znaju na čemu su nikli, da se ne stide korijena i da istinski budu vjerodostojni nasljednici i potomci tih hrabrih heroja vjere. Zato braćo i sestre na početku sam rekao da došli smo ovdje da se prepoznamo ono što jesmo, ono što trebamo živjeti kako bi tom hrabrom vjerom sutra svoju zemlju gradili, svoju domovinu volili. Nisu ljudi uzalud ginuli za tu grudu. Tko je pamet okrenuo našem čovjeku da za što je život dao da sada bježi iz toga? Jest teško, ali ima li na ovoj zemlji išta što se postiglo bez žrtve. Niko nije uspio tko se nije napatilo i zato trebamo odgajati generaciju koja je spremna na žrtvu. Mi smo odgajali generaciju da uživa a ako ne može uživati onda bježi, tako je danas. Mi moramo stvoriti uvjete da naš narod opstane počevši od nihanja kolijevke do onoga da svatko može od te grude živjeti jer ona nije ničija prčija, ona je od našeg naroda. Zato na toj grudni valja moći živjeti i preživjeti.

Zato vas želim ovdje ohrabriti i da svi nađemo utjehu od naše nebeske Majke. Znajte što je poručila na svadbi, što god vam kaže činite. Marija uvijek vodi Isusu, i lijek za naše rane je njegova riječ koja nas tješi, koja nas hrabri, ona nam daje nadu. Ne smijemo zaboraviti tu Marijinu riječ da poslušamo Isusa. Ako Isusa poslušamo nitko nas slomiti neće, možda ćemo se napatiti ali neće nas pobijediti jer Božja je zadnja. Mogu ljudi kako hoće ali neće dokle hoće. Božja je zadnja i nje se držimo i pouzdano s Kristom naprijed u budućnost idimo.

Amen!

Misa u Petrinji za blagdan Ivana Pavla II.

22. listopada 2017.

Draga braćo misnici!
Draga braćo i sestre!

Danas u ovoj besjedi, mogu je nazvati kao jedna torta, a znate da torta ima više katova, tako i ja u ovoj besjedi imam puno poruka pa

ću nekako u više katova složiti ovu svoju besjedu. Drago mi je da većina sjedi i da neće pratiti stojeći a oni koji stoje bit će biti strpljivi i kada budem drugi puta dolazio oni će zaboraviti što sam ja pričao. Evo, danas možemo reći ova župna zajednica začinje

župnu crkvu. Znete da svatko dijete prima krštenje a čak i prije krštenja redovno roditelji dogovaraju se ako bude muško dat ćemo to ime a ako bude žensko dat ćemo to ime.

Međutim, danas nije potrebno čekati jer prije nego se rodi zna se da li je muško ili žensko, i već je unaprijed određeno ime. Tako i ova župa je već dobila ime po imenu Svetog Ivana Pavla II. i zato bih htio kratko samo reći prvi sloj torte o samom Ivanu Pavlu II. koji nas je tako volio. Nikada nećemo zaboraviti onu njegovu besjedu kada je prvi puta na hrvatskom progovorio papa vas voli, papa vas grli i toliko puta smo to ponovili, tu njegovu riječ prema nama Hrvatima. Vi znate da je on rođen u Poljskoj i to još 18. svibnja 1920. godine a umro je upravo 2. travnja 2005. godine u Rimu. Rano je ostao bez majke ali je otac bio i otac i majka i on ga je odhranio. U svojim zapisima piše da nikada neće zaboraviti slike koju je doživio gledajući oca prije spavanja kako kleći pokraj kreveta i moli. I to mu je bila najveća propovijed, to je njega odgajalo vjera njegovog oca. Iz te vjere je i on rastao i postao svećenik 1. studenoga 1947. godine. U rujnu 1958. zaređen je za biskupa a postao je kardinalom 26. lipnja 1967. godine. Za papu je izabran 16. listopada 1978. godine i njegovo papinstvo je bilo najduže papinstvo. Dvadeset i šest godina je bio papa. Vodio je Crkvi i kroz tih 26 godina obišao je 129 država i bio je najveći misionar. Nemojte zaboraviti ovo što sam rekao misionar a danas je misijska nedjelja. Onda je u Rimu obišao 301 rimsku župu. Blaženim je proglasio 1338 blaženika a svetima je proglasio 482 svetca. Napisao je 14 okružnica i svojih nekoliko knjiga. Pokrenuo je razne dane kao što je dan mladih i na svoj način osvojio je mladost cijeloga svijeta. Na poseban način znamo da je ima osjećaj prema bolesnicima pa tako uspostavio dan bolesnika, dan redovnika i tako dalje da ne nabrajam cijelu njegovu povijest. Nikada nećemo zaboraviti onaj momenat kada je s prozora htio progovoriti i nije mogao progovoriti. Tada smo svi skoro zaplakali ali tadašnja njegova šutnja bila je jača od svih govora i mi smo ponosni što smo živjeli u vrijeme jednoga svetca. Ja posebno moram biti zahvalan jer on me je zaredio za biskupa i s njim sam toliko

puta sjedio i uvijek sam se divio njegovoj pronicavosti i njegovoj misli kojom ga je Bog obdario a kojom je on vodio Crkvu. Eto tim svetcem, tim imenom zvat će se vaša župa koju vi danas na svoj način blagoslivljate.

Znete, sada ću ispričati jednu nezgodu kada smo gradili jednu crkvu i ja kao župnik sastavim svoje vijećnike i ne možeš dobiti dozvole, a kamo li para. Onda jedan moj vijećnik kaže bit će vražjeg posla. Nije slagao, zaista kada se Božja gradi onda i vrag želi zaraditi. Nemojte to zaboraviti, imat ćete i vi s tim problema, vrag uplete svoje prste, napadat će vas razni novinari i tako dalje. Nemojte to zaboraviti! Gradite Dom Božji ali nije cilj zgradu napraviti, danas je to lako nego cilj je da se gradi župska zajednica uz tu zgradu i da svatko od vas osjeti da je dio njega ugrađen u tu crkvu. Nikada neću zaboraviti jednu baku, kada sam bio u jednoj župi, koja je svaki mjesec, a bila je sirotinja, donosila jedno malo parče mesa i ja joj kažem nemoj bona trebaš i ti živjeti, a ona će neka kada umrem znat ću da sam se u toj crkvi molila i molili i vi za mene. Taj osjećaj da će dio nje ostati u toj crkvi! Nije smisao napraviti zgradu nego napraviti dom Božji gdje ćemo se svi osjećati kod kuće, svi smo mi tu braća i sestre.

Ima nas ovdje različitih godina, sposobnosti, znanja ali i iz različitih krajeva ali kada se ta crkva napravi svi ćemo biti braća i sestre. Ovaj blagoslov gradilišta je blagoslov vas koji ćete postati svjesni da gradite dom Božji, dom molitve gdje ćete biti kod kuće. Svi smo u toj crkvi kod kuće i zato hrabrim vas da ne posustanete jer vrag će crvati i on će htjeti zaraditi nego pokušajte biti složni, zauzeti jer kakvi smo takvi smo Božji smo. U Bosni ima jedna uzrečica da ako smo grešnici nismo odmetnici. Nema nas da nismo grešni ali ne smijemo biti odmetnici, nego takvi kakvi smo ugradimo se u Crkvu. Zato učinite da vašem svećeniku bude drago da je svećenik a to će mu biti drago da vidi da nije sam, da ga svi podupiru, da mu pomognu i da ga guraju naprijed.

Današnjim blagoslovom i svojom prisutnošću želim vas potaknuti u tome ali kako rekoh slijedeći sloj torte jest današnja nedjelja koju Crkva slavi kao Misijsku nedjelju. Crkva je u svojoj biti misijska a to znači

poslana. Svi smo mi poslani naviještati, svjedočiti. Ne moramo svi otići u Afriku i te zemlje gdje Isusa ne poznaju ali ne znaju ga ni ovdje. Pričamo da Afrika ne zna Isusa a i ovdje se živi kao da Isus nikada nije došao ne zemlju. Često puta i mi sami živimo kao da se Isus nije rodio, umro i uskrsnuo a on je ušao u naš život. Biti čovjek misionar znači svjedočiti za Krista. Kada sam u Podmilačju imao krizmu i postavim krizmanicima što mislite djeco koja je najvažnije istina vjere za nas katolike a jedan mali s pika odgovori Kristovo uskrsnuće je temelj vjere. Da sam imao pri ruci kakav dar dao bih mu jer sam se iznenadio takvoj jasnoći. Kristovo uskrsnuće je temelj naše nade i hrabrosti naše i taj temelj ugrađujemo i u našu crkvu. Ti si misionar kao otac, kao mati, ti si misionar kao radnik, ti si misionar na svakom mjestu što svjedočiš svoj identitet. Danas smo zaboravili da mi kršćani imamo osobnu kartu identiteta po čemu se prepoznamo. Kada sam bio u jednoj župi u vizitaciji i u jednoj školi gdje su različita djeca i katolička i muslimanska i pravoslavna, pitao sam kako znaju tko je katolik a jedna mala muslimanka odgovori zna se oni koji idu u crkvu ti su katolici. Dakle, to je naš identitet, pripadnost Crkvi i ići u tu crkvu slaviti Misu to je naš identitet. Po tome trebaju nas prepoznati da mi jesmo ono što jesmo u svojim korijenima.

Da ne bih previše dužio, onda me slijedeći put nećete htjeti pozvati, preći ću na slijedeći sloj. Slijedeći sloj htio bih današnju Riječ protumačiti. Možda ste već i zaboravili, prvo čitanje posebno na kraju Izajija spominje da je samo jedan Bog. Među prvim stvarima što smo učili na vjeronauku, a mi iza Drugog svjetskog rata nismo imali vjeronauk na župama nego su nas u kućama podučavali, a onda smo išli prastru polagati vjeronauk da nas pusti na pričest ili krizmu, bilo je 10 Božjih zapovijedi. Onda se i u crkvi znalo nakon mise da se izredaju djeca i da se mole te zapovijedi i druge zapovijedi da narod ne zaboravi. Danas su to ljudi zaboravili. Vidim da brojni imaju svoje bogove a pravog Boga su napustili. Ja sam Gospodin Bog tvoj i nemaj druge bogove osim mene! Pitam ja djecu na Krizmi da li ima ljudi koji vjeruju u više bogova a jedan odgovara i kaže ima, njemu je važno auto od boga i da ne nabrajam što je

dalje rekla. Ima različitih mnogoboštava jer čovjek Boga gurne u stranu a sve mu je drugo važnije i zato nam tako i ide jer ne može biti blagoslova za čovjeka kada je Bog odgurnut i drugo stavljeno na njegovo mjesto. Nema sreće bez Boga a to nas i evanđelje uči.

Prvo bih htio protumačiti zašto su oni zlobnici htjeli Isusa uhvatiti u riječi. Rimljani su zarobili Izraelce. Izraelci su Božji narod i nisu voljeli Rimljane a morali su plaćati porez. Sada su htjeli uhvatiti Isusa da li je on za Rimljane ili protiv Rimljana i pitaju ga je li potrebno plaćati porez a Isus je uzeo novčić od njih i pita ih čija je to slika a oni kažu careva. Ako ne voliš Rimljane zašto njihov novac nosaš a Isus neće tako jer on želi podučiti i odgajati i zato je rekao dajte caru carevo a Bogu Božju. Sad ću ja ispričati jednu zgodu kada je počela ta demokracija. Neću spominjati ime jer većina vas zna gostionicu o kojoj pričam. Kako su tamo bili moji prijatelji i ja sam se našao na kavi i oni su se vratili sa prvog demokratskog glasanja. I pita sin ćaće hoćemo li morati i u ovoj novoj državi plaćati porez a kaže ćaća pa od čega bi država živjela a kaže onda mali đaba sam je birao. Jasno da i društvo mora živjeti od nečega a sada je samo pitanje da li je to pravedno ili nepravedno i tu sada ne bi ulazio i da ne ispadne da ja državu napadam. Vama je lako jer vi imate državu a mi se još borimo. Novčanica ima carevu sliku a koja je novčanica koja ima Božju sliku. Vi dobro znate na početku Biblije da stoji da je Bog stvorio čovjeka na svoju sliku i priliku i to je ta novčanica koju treba dati Bogu, znači svoje srce dati Bogu a nedat ga zatrovati, da bude sebično, oholo, gramzljivo nego Božje.

Malo prije sam govorio o Božjim zapovijedima a s tugom moram reći obilazeći brojne krajeve a znate da je to moja služba i naiđem u sela gdje su sami starci koji sjede kraj prozora i čekaju ne bi li njihovo dijete navratilo da vide kako su. Ne daju oni i neće na svoju djecu i govore da su morali otići. Neće otac i mati napadati dijete ali pate i ne daju se iskorijeniti. Oni žele ostati na korijenu. Ovdje bih vam htio reći da nije četvrta zapovijed ukinuta, poštuju oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji. Trebamo znati i grobove svojih predaka cijeniti. Brojna groblja su zapuštena i djeca su zaboravila gdje su a i

unučad su zaboravila. Ovih dana često propovijedam o tom korijenu a vi znate dobro da ako biljku iščupaš i korijenje će se osušiti. Htio bih vam dati do znanja da čuvate korijenje svoga zavičaja, kraja, vjere i svoga naroda da bi mogli stasati i buduća pokoljenja odgajati. To nas uči Božja zapovijed i zato vi koji ste morali poći iz svog rodnog zavičaja i naći ovdje mir ponesite ono s korijenjima vjernost Bogu, vjernost Crkvi, vjernost obitelji, dostojanstvo i poštenje i to je najbolja karta identiteta. Nemojte sada bježati dalje. Reći ćete da je teško a gdje je na zemlji lako. Dva su se raka na istoj vatri pekla a jedan drugom nisu vjerovali. Koja su vremena bila laka, svako vrijeme ima svoje breme a ovo je naše vrijeme i zato vas hrabrim u tom pouzdanju u Boga da unatoč svim poteškoćama ne smijete klonuti nego s tim pouzdanje i s vjerom u Boga suočiti se sa svim izazovima i sada ako

ste tu zasadili pustite korijenje i ne dajte se iskorijeniti i sačuvajte prepoznatljivost identiteta. Nije to prazna riječ. za nju se ginulo.

Jučer sam na Bobovcu slavio Misu moleći za domovinu tamo gdje je posljednja kraljica bosanska bila Katarina Kosača koja je umrla u Rimu. Bilo je 2000 ljudi i rekao sam da je to povijesno mjesto i da su tu brojni živote ostavili i ne smijemo zaboraviti grobove onih koji su umirali da bi mi mogli živjeti. Zato želim dok ugrađujete sebe u ovu crkvu da ugradite i tu živu vjeru da bude budućnost i naroda i crkve. Sveti Ivane Pavle kao što si nas volio dok si ovom zemljom hodio, sada nas grli s neba i čuvaj nas vjernima Bogu, Crkvi i svome hrvatskom narodu.

Amen!

Posveta Nadbiskupije Bezgrešnom Srcu Marijinu

Sv. Misa na Kondžilu

subota, 28. listopada 2017.

Draga braćo misnici!

Draga braćo i sestre, hodočasnici na brdo Kondžilo!

Braćo i sestre koji nas pratite preko elektronskih medija!

Ovdje smo na ovom brdu da obavimo zavjet, ali i da obavimo jedan sveti čin, predanje, posvećenje ali ne samo sebe jer nitko od nas nije dovoljan sam sebi. Mi živimo s ljudima i pripadamo jednoj zajednici koja se zove nadbiskupija i tu cijelu nadbiskupiju donosimo danas da predamo majčinom srcu i da ona majčinski preda svome sinu Isusu Kristu.

Prije 100 godina u Fatimi maloj djeci Gospa se ukazala 1917. godine i bile su to teške godine nakon Prvog svjetskog rata i ona je pozvala svijet da moli za mir i to posebno molitvom krunice. Da bi stekao čovjek mir u srcu potrebno je učiniti korak, odvratiti se od grijeha a to je obraćenje. To znači vratiti se Bogu, vratiti se

i otvoriti se Božjoj milosti, Božjoj riječi. To je Gospa preko djece preporučila i Crkva je tu poruku prihvatila.

I mi u našoj biskupiji smo tu poruku prihvatili i zato smo njezin lik proveli kroz sve župe naše nadbiskupije. Brojne župe su tako dirljivo prihvatile Gospu i molile, i posvetile se svaka župa a i osobe koje su to htjele. Upravo kao što u to doba pri kraju Prvog svjetskog rata svijet je bio ranjen i trebalo je te rane liječiti, iako je naš domovinski rat poodavno završio, barem ne puca se, a on nije završio jer nastavlja se politički, medijski klima mržnje širiti i nastavlja se nemir među ljudima stvarati. Ne stvara se samo na lokalnoj razini nego i na svjetskoj razini. Vidimo da zveckaju oružjem po cijelom svijetu i tako se čudna klima stvara i politički se sustavno protjeruje jer neki žele svoje ciljeve postići. Baš radi toga, mi povodom 100 - te obljetnice Marijina ukazanja želimo čuti njezin glas, molimo za mir u

ovoj našoj domovini Bosni i Hercegovini ali i za mir u cijelom svijetu.

Ne napadamo one koji su odgovorni jer time nećemo ništa promijeniti, oni će isti ostati, nego molimo za njih koji su odgovorni i na svjetskoj razini i na lokalnoj razini da budu odgovorni kod donošenja odluka, kod zauzimanja izgradnje pravednog mira u zaštitu čovjeka i njegovog prava i dostojanstva. Zbog toga smo došli na ovo brdo da nam Majka izliječi naše rane. Mi ne kukamo jer od kukanja se nećemo izliječiti, nego iz predanja u majčine ruke da nam ona izmoli lijek našoj duši i našem srcu, mir u našim obiteljima i u našem narodu i u narodima s kojima živimo ali želimo i tako žarko moliti za tolake koji trpe kao što smo mi pretrpjeli da su nam kuće porušene, da smo protjerani i da smo još krivi što smo protjerani. Toliki trpe da moraju poći sa svog ognjišta i onda se oni koji su to pokrenuli, stvorili rat sada se pitaju trebali im pružiti pomoć ili ne.

Hvala Bogu da običan svijet još sve ne zna kako se prljavo radi, kako se igra s ljudima, s običnom rajom kako bi se u našem narodu reklo. Ali zato možemo moliti i sačuvati ono zdravo srce koje sjeća za čovjeka da nam ne otupi pamet, ne otupi srce od tih strašnih informacija, ubijanja, stradanja ali ne samo to, nego da nam izliječi srce i da izmolimo mir. Često puta kažemo da smo mi te ljude izabrali. Izabrali jesmo, i Hitler je bio izabran pa su kasnije kukali. Ne znači ako se nekoga izabere da ima pravo raditi što on hoće. Izbor je odgovornost, izbor itekako traži da oni vode računa o ljudima, o čovjeku i njegovom dostojanstvu, pravo na život, pravo na rad, pravo na njegovu grud. Zato želim da u današnjem posvećenju Gospi za taj mir molimo, za to da se čovjek prepozna u svom dostojanstvu. Možda ćete me pitati što to znači posvetiti se Mariji i njezinom Bezgrešnom Srcu? I mnoge pape su to činile posvećujući cijeli svijet. Mi danas tu posvetu činimo za našu biskupiju ali time to želimo prenijeti na cijelu zemlju i svijet.

Što to znači posvetiti se? To znači biti prepoznatljiv da smo Marijina djeca, biti prepoznatljiv da smo Isusa prihvatili u svoj život. Marijina uloga je bila donijeti Isusa i to je molila s prvom crkvom. Čuli ste u prvom čita-

nju da je crkva sagrađena na apostolima i ona je molila s prvom crkvom, i ne samo s njima nego ona je Majka Crkve i s nama moli. Danas ne samo da je njezin lik s nama, i njezina osoba je s nama ovdje i s nama moli. To je naše posvećenje, biti prepoznatljiv da smo Marijina djeca i Isusova braća. Biti Isusov znači prihvatiti Isusovu poruku i njegov navještaj kako živjeti zapovijed i evanđelje. To trebamo ponijeti danas sa ovog brda Kondžila predajući se Mariji da se vidi da smo djeca Božja i da smo vjernici koji do Božje drži.

Najljepša molitva koju je ona nama ostavila to je molitva krunice. Što je zapravo krunica. To je evanđelje u malome, cijelo evanđelje je u njoj sadržano, radosna vijest da se Sin Božji rodio, utjelovio, da je za nas trpio, umro, uskrsnuo i da nam je poslao Duha Svetoga i da je Mariju na nebo uznio i da ćemo i mi tamo doći. To je evanđelje u malome. Prebirati krunicu to znači prebirati u svome srcu najljepše događaje povijesti da je Bog postao nama tako blizu i da očituje svoju ljubav. Često puta ti kao čovjek umoran si, brige te more i ne možeš spavati. Mjesto da uzmeš tablete za spavanje uzmi krunicu i nemoj se bojati ležeći moliti, prebiri krunicu i mislima prati otajstva i utjelovljenja i rođenja, i muke i uskrsnuća i postat ćeš onaj koji se otvara djelu spasenja, postat ćeš dionik spasenja a to jest smisao, postići spasenje. Zato danas na svoj način, kao što je Gospa u Fatimi poručila da se moli krunica želio bih da u nama postane, ali ne da ja naređujem nego da svatko od vas stvori sebi zavjet moliti krunicu. Možda nećeš uspjeti cijelu moliti, ali bar jednu desetinu izmoli za nakane na koje je Gospa poručila za obraćenje, za zadovoljštinu a onda za mir u svijetu, ali prvo da se stvori mir u našim srcima. Vidite kako đavao uspijeva unijeti crv nemira, nesloge, svađe prvo među nama a onda u Svijetu. Kada čovjek sluša te vijesti vidi se kako ta mržnja pršti prema drugim i drugačijim. Mi zato moramo iskorijeniti tu mržnju. A ono što bih danas htio od vas zamoliti da mi s ovog brda počemo s jednim zavjetom da iskorijenimo psovku iz našeg naroda, da ono što je sveto da ne pljujemo. Čim prije čistimo srce jer Bog razumije našu slabost ali traži borbu za dobro, za ono što je Božje i da u nama zasja

prepoznatljivost da smo Kristova braća.

Zato, nije ovo uobičajeno hodočašće, ovo je na poseban način sveto hodočašće i zavjet nije kada smo došli, nego kada pođemo da poneseemo ljubav Marijinu koju je ona dala preko Sina da nosimo po Svijetu. I u našoj sinodalnom geslu rekli smo sve obnoviti u Kristu pa neka i ovaj zavjet bude taj hod da sve obnovimo u Kristu, da istinski ono krštenje kojim smo ukorijenjeni u Krista živimo, da bude prepoznatljivo. A onda trebamo utjecati na javnost da ljudi ne mogu o nama misliti bez nas, da se ne bojimo govoriti za istinu, da se ne bojimo govoriti o svojim pravima, da se ne bojimo tražiti ono što nam pripada, ne da drugima otimamo jer to ne želimo, oteto prokleta, nego samo ono što pripada vjerniku, kršćaninu. Isus je kada ga je onaj ošamario reko da ako sam što krivo rekao dokaži a ako nisam

zašto me udaraš. Njima bi sada bilo krivo da mi tražimo ono što nam pripada kao ljudima i kao vjernicima i kao sinovima svoga naroda.

Zato vas hrabrim da ne smijemo biti kuka vice, nego hrabri ljudi iz vjere ne iz prkosa, ne iz inata nego iz vjere i ljubavi jer volim Boga, Crkvu, svoj narod, svoju zemlju i iz te ljubavi želim biti hrabar i zastupati ono što mi pripada. Zato želim doživjeti radost vjere da smo se obnovili i da se želimo odreći zla, da kada i posrnem da se dignem. Ne smijemo se bojati priznati da smo grešnici ali nećemo biti odmetnici. Grešnik se kaje i odriče se grijeha, odmetnik brani se i smatra da je to normalno. Zato neka naš zavjet danas učini da pođemo kući sa snagom i radosnom vjerom i spremni i prepoznatljivi da smo Kristovi.

Amen!

Popis sjemeništara 2017./2018.

R.	Br.	RAZRED / IME I PREZIME
I.	1.	Petar Kolak, SA
II.	1.	Zvonimir Bešker, SA
	2.	Tomislav Čarapina, MO
	3.	Stjepan Puljić, MO
III.	1.	Mate Galić, Vinjani, MO
	2.	Marin Petrović, Prozor, SA
IV.	1.	Andrej Džajić, Humac, MO
	2.	Antonio Jurič, Kupres, SA
	3.	Toni Kolakušić, Uzdoļ, SA
	4.	Marko Ljubić, Uzdoļ, SA
	5.	Leo Vidović, Glamoč, BL

Travnik, 3.9.2017.

Popis bogoslova

ak. 2017/2018. godine

PRILOZI

Tečaj prvi (1)

Brekalo Dragan (VB)
Endrich Darko (VB)
Kukrić Stefan (VB)
Šuker Zvonimir (BL)

Blažević Ivica (VB)
Ćosić Vedran (VB)
Dedić Josip (VB)
Jurešić Sandro (VB)
Krišto Kristijan (VB)
Kurt Jadranko (VB)
Tunjić Marcel (VB)

Tečaj prvi (2)

Ćališ Ante (VB)
Ćosić Valentin (VB)
Grubeša Ante (VB)
Jurčević Matej (VB)
Jurić Ilija (VB)
Papak Josip (VB)
Pejčinović Davor (VB)
Popović Ivan (VB)
Puljić Mato (MO - DU)
Skender Sven (MO - DU)

Tečaj četvrti (5)

Čeliković Filip (SU)
Dominović Leon (VB)
Dragičević Ivan (VB)
Skenderović Dražen (SU)
Stipić Nebojša (SU)

Tečaj drugi (3)

Bevanda Branimir (MO - DU)
Matijević Domagoj (VB)
Matijević Ivan (VB)
Mijać Ivan (VB)
Rajič Tomislav (MO - DU)
Turalija Josip (VB)

Tečaj peti (6)

Jašarević Adnan Petar Mihael (VB) – na Marijindvoru
Juroš Juro (VB)
Lešić Stipica (VB) – u Centru za pastoral mladih
Pasković Željko (KO)

Marković Josip (VB) – na pauzi
Turalija Josip (VB) – prelazi iz Italije od monfortanaca

Tečaj treći (4)

Antukić Josip (VB)
Babić Marin (VB)

Sarajevo, 04. 10. 2017. godine

Vlč. Marko Mikić, vicerektor VBS-a

Popis bogoslova

Nadbiskupijsko misijsko međunarodno sjemenište „Redemptoris mater“

Akademski godina 2017./2018.

Sarajevo, 13.12.2017.

Propedeutska godina

1. RAMIREZ ROSAS Luis Manuel (VB)

Tečaj prvi (1) (Prva godina na KBF-u)

2. PETRIĆ Miroslav (VB)

3. KIRINČIĆ Daniel (VB)

Ove godine vrši itineranciju – misijsku praksu

Tečaj drugi (2) (Druga godina na KBF-u)

4. TUNJIĆ Marko (VB)

Tečaj treći (3) (Treća godina na KBF-u)

5. ANDRADE IBARRA Nilson (VB)

6. CARRENO SUAREZ Nelson (VB)

7. BOTICA Mislav Anton (VB)

Tečaj četvrti (4) (Četvrta godina na KBF-u)

8. ARELLANO Juan Ignacio (VB)

9. GAZQUEZ Jesus Antonio (VB)

Tečaj peti (5) (Peta godina na KBF-u)

10. MUSTAFI Dino (VB)

11. ZANINOVIĆ Hrvoje (VB)

(Studira na VTŠ u HR)

Apsolvent na KBF-u

12. DOS SANTOS Paulo Henrique (VB)

Ove godine vrši itineranciju – misijsku praksu

13. PETRAŠIĆ Matej (VB)

Ove godine vrši itineranciju – misijsku praksu

Diplomirali na KBF-u u godini 2017.

14. LJULJ Ante (VB)

Ove godine vrši itineranciju – misijsku praksu

15. ŠTEDUL Fabijan (VB)

Ove godine vrši itineranciju – misijsku praksu

Diplomirao na KBF-u u godini 2016.

16. MARKOVIĆ Štefan (VB)

Ove godine vrši itineranciju – misijsku praksu

Dakle, ukupno 16 bogoslova, ali trenutno prisutnih u kući: 9 bogoslova.

S poštovanjem uz pozdrav u Kristu,
dr.sc. don Michele Capasso
rektor

Stadlerov put

U siječnju 1995. godine došao sam u Sarajevo iz našega ratnog utočišta u Bolu na Braču. Tom me prigodom primio nadbiskup i u razgovoru spomenuo da već duže vremena uprava sestara Služavki Maloga Isusa traže od njega da se pokrene postupak za kanonizaciju nadbiskupa Josipa Stadlera. Budući sam tijekom izrade svoje doktorske radnje pretraživao arhivske dokumente koji su bili vezani uz djelovanje ovoga Božjega sluga, priupitao me da li sam naišao na nešto što bi se na samom

početku moglo protiviti ovakvom crkvenom postupku? Odgovorio sam da je Stadler veliki čovjek Crkve a i našega naroda, te da je njegov rad bio blagoslov ne samo za ovu nadbiskupiju, nego i za ovu zemlju i Crkvu. Bio je vjeran Svetoj Stolici i u potpunosti je nastojao izvršiti svoju pastirsku zadaću koju mu je povjerila Sveta Stolica. Napomenuo sam kako bi svako trebalo detaljno istražiti svu arhivsku građu, jer sam se ja bavio više pastoralnim i religiozno-pedagoškim djelovanjem Katoličke

Crkve na ovom područje u vrijeme njegova pastirskog djelovanja u našoj nadbiskupiji.

Nadbiskup me je priupitao da li bih bio spreman prihvatiti se toga posla, jer u tadašnjim prilikama nije imao nikoga drugoga kome bi to povjerio. Naravno, odmah sam dobio papir (dekret) u ruke gdje mi povjerava da se posvetim prikupljanju arhivske građe. Tako je krenulo, a do ostvarenja se ipak moralo mukotrpno kaskati i čekati da se situacija u zemlji smiri kako bismo se mogli posvetiti tome.

S dekretom u ruci i povratka u izbjegličku Bogosloviju pisao sam vrhovnoj upravi sestara u Zagreb kakvog sam se posla prihvatio, te im rekao da u tom zajedničkom radu očekujem od sestara pomoć i potporu. Sestre su, naravno, radosno pozdravile ovu Kardinalovu odluku, a mi smo se polako dali na posao. Najprije smo molitvom zazvali Božju pomoć u ovom poslu, a sestre Splitske provincije su te godine zamolile me da čitav turnus duhovnih vježbi koje bi prošle sve sestre njihove Provincije bude u skladu upoznavanja duhovne baštine njihova Utemeljitelja. I to smo odradili uz Božju pomoć, a sve su sestre prošle kroz ove duhovne vježbe.

Sljedeće smo godine razradili plan rada, pa smo odlučili skupljati arhivsku građu, a i održati jedan simpozij, na koji ćemo pozvati različite stručnjake da progovore o liku i djelu nadbiskupa Stadlera. I to smo ostvarili. Simpozij je bio održan u jesen 1998., u Sarajevu tri dana, i u Zagrebu 1 dan.

Nakon toga dolazi u Sarajevo u pomoć ovom radu sestra Splitske provincije s. Anemarie Radan koja je odradila veliki posao na prikupljanju građe, a uspjela je naći mnoge dobre ljude koje joj je Bog poslao i pomogao da smo na jednom mjestu skupljali sve što smo pronašli po arhivima, uredno napravili kopije s potpisima i pečatima arhivskih djelatnika pohranili u ured koji smo osnovali i nazvali „Centar za prikupljanje građe o prvom vrhbosanskom nadbiskupu Josipu Stadleru“. Taj će Centar mojim imenovanjem za postulatora krajem 2000. godine prerasti u „Postulaturu Sluge Božjega Josipa Stadlera“, a ured se još uvijek nalazi u ovoj kući u potkrovlju zgrade.

No još je 1997. godine jedan životopis koje-

ga je krajem 1942. napisao Josip Koprivčević, a koji je kao i sluga Božji Josip Stadler rodom iz Slavenskog Broda; ovaj Stadlerov životopis nastao je povodom stote obljetnice rođenja sluge Božjega Josipa Stadlera (1843.-1943.). Kako smo ustanovili da ima dosta takvih neobjavljenih životopisa iz pera ljudi koji su poznavali slugu Božjega, živjeli s njim i promatrali njegov rad, zaključili smo na jednom sastanku da ćemo usput objavljivati te uratke dok radimo na prikupljanju arhivske građe o sluzi Božjemu. Na tom sastanku smo donijeli odluku da te objavljenje knjige prozovemo „Biblioteka – Stadlerov put“. Pod „Stadlerovim putem“ mislili smo na ostvarenost života nadbiskupa Stadlera koji je živio među nama i ostavio vidljiv pečat svoga života i rada među nama ovdje na zemlji. Zaključili smo da ta biblioteka ima dva pravca.

U jednom obliku izdanja objavljivati ćemo ono što je netko napisao o nadbiskupu Stadleru (životopise i duhovna promišljanja). Ta izdanja imaju ovaj oblik kao i knjiga koju ovdje predstavljamo.

U drugom obliku ćemo objavljivati Stadlerove pisane dokumente. Do sada smo objavili njegove pastoralne poslanice koje smo pokupili iz službenih glasnika naše Nadbiskupije „Srce Isusovo“ i „Vrhbosna“, prepisali i objavili u velikoj knjizi koja nosi naslov „Josip Stadler. Pod zastavom Srca Isusova“, a niz se zove „Stadlerov put – dokumenti“. Za ovaj niz bila su pripremljena i Stadlerova pisma svojim bivšim poglavarima u zavod Germanikum-Hungarikum, no zbog početka postupka i zbog važnosti tih pisama za kauzu i proučavanje njegova krjeposna života, to smo odgodili kada se odradi posao oko dokumenata koji se prilažu za sam postupak.

U biblioteci „Stadlerov put“ ovo je jedina naesta knjiga u nizu. Dosadašnja izdanja su:

Josip Koprivčević, *Život i rad dr. Josipa Stadlera, Prvog nadbiskupa vrhbosanskog 1843. - 1918.*, Zagreb, 1997.

Pavo Jurišić (prir.), *Sveti budite! Crtice iz života nadbiskupa Josipa Stadlera*, Zagreb - Sarajevo, 1997.

Utemeljiteljeva pisma sestrama, Zagreb -

Sarajevo, 2000.

S. M. Krescencija, Marija Zwiefelhofer, *Povijest družbe sestara služavaka Maloga Isusa*, Zagreb - Sarajevo, 2000.

Josip Stadler u središtu Božanske ljubavi, Zagreb - Sarajevo, 2004.

Ivo Balukčić - Anemarie Radan (prir.), *Josip Stadler. Euharistija - Bog s nama, Euharistijska duhovnost sluge Božjega dr. Josipa Stadlera, vrhbosanskoga nadbiskupa*, Zagreb - Sarajevo, 2005.

Cvjetko Rubetić, *Dr. Josip Stadler, prvi nadbiskup u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo - Zagreb, 2010.

Agneza Szabo, *Josip Stadler, prvi vrhbosanski nadbiskup i utemeljitelj Družbe sestara Služavki Maloga Isusa*, Zagreb, 2015.

Pavo Jurišić, *Moja je snaga u Gospodinu*.

Razmatranja uz Stadlerove dane 1, Sarajevo 2016.

Pavo Jurišić, *Vjerni Kristov sluga. Razmatranja uz Stadlerove dane 2*, Sarajevo 2016.

Marko Tvrtković, *Josip Stadler, prvi vrhbosanski nadbiskup. Iz mojih zapamćenja*, Zagreb, 2017.

Sve ove naslove imate na popisu ove zadnje (ali ne i posljednje) knjige koja se nalazi pred Vama i koju večeras predstavljamo.

Što reći na kraju? Čestitke i zahvala svima koji su radili i objavili nam ovaj neobjavljeni životopis. A svima ugodno čitanje. Nadam se da ćemo naći ponešto za sebe što će nam biti nadahnuće u ostvarivanju svoga vlastitog života, poziva i dara Duha.

Dr. sc. mons. Pavo Jurišić, postulator

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
Nadbiskupsko sjemenište "Petar Barbarić" – Travnik
EKONOMAT

Školska 1, 72270 Travnik, BiH
Tel/Fax: ++387 30 511 845
E-mail: ekonom.travnik@gmail.com

Damjan Soldo, ekonom
Mobil: +387 (0)63 68 23 10
E-mail: dam.soldo@gmail.com

Br. 51/2017

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT VRHBOSANSKI
Kaptol 7
BiH- 71 000 Sarajevo

PREDMET: Izvješće o skupljanju po župama za NADBISKUPIJSKO SJEMENIŠTE „Petar Barbarić“ Travnik

Poštovani,

U školskoj 2017./2018. godini odgojitelji Sjemeništa zajedno sa sjemeništarcima, posjetili su šesnaest župa VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE i jednu župu BANJOLUČKE BISKUPIJE. U tim prigodama skupljala se milostinja i hrana za Sjemenište. Ukupno je skupljeno **14.890,70 KM** u novcu i znatna količina hrane.

Ovdje donosim tabelarni prikaz skupljanja po župama:

ŽUPA	ŽUPNIK	IZNOS
Solakova Kula	Jozo Majić	610,50 KM
Podkraj	Viktor Šošić	571,50 KM
Turbe	Nikola Lovrić	356,00 KM
N.T. Uzašašće Gospodinovo	Marinko Grubešić	678,50 KM
Kandija	Pavo Nikolić	431,00 KM
Glavice	Josip Lubar	344,10 KM
Uzdol	Ivo Tomić	705,00 KM
Prud	Hrvoje Kalem	767,50 KM
Rankovići	Miljenko Đalto	1.295,00 KM
Pećine	Donald Marković	205,80 KM
Vidovice	Josip Senjak	2.187,50 KM
Oštra Luka-Bok	Zlatko Ivkić	1.455,40 KM
Kopanice	Đuro Živković	927,80 KM
Kupres	Tomo Mlakić	2.400,00 KM
Skopaljska Gračanica	Tadija Ivoš	501,60 KM
Bistrica kod Uskoplja	Mato Križanac	652,40 KM
Glamoč	Marko Crnjak	801,10 KM

Osim novčanih priloga skupljena je i veća količina hrane koja nije iskazana u tabelarnom prikazu, uglavnom povrće i žitarice u količini od nekoliko tona.

U ime odgojitelja i sjemeništaraca zahvaljujem svim župnicima na ukazanoj podršci i pomoći prilikom dolaska u župe.

S poštovanjem,

Damjan Soldo, ekonom

Održan XVI. Molitveni dan za Domovinu i XIV. Hodočašće Oružanih i redarstvenih snaga BiH

Šesnaesti Molitveni dan za Domovinu Vrhbosanske nadbiskupije i Četrnaesto Hodočašće na Bobovac katolika pripadnika Ministarstva obrane, Oružanih snaga BiH i redarstvenih snaga organiziran je u subotu, 21. listopada 2017. na ostacima drevnog grada Bobovca pored crkve sv. Mihovila arkandela nedaleko od Kraljeve Sutjeske, šezdesetak kilometara sjeverno od Sarajeva. U spomenu-toj crkvi nalaze posmrtni ostaci nekoliko bosanskih kraljeva.

Molitveni pohod započeo je procesijom i moljenjem krunice od rijeke Bukovice do Bobovca, a predvodili su je pripadnici oružanih i redarstvenih snaga kojima su se pridružili brojni vjernici.

Svečano Euharistijsko slavlje na Bobovcu predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s mons. Tomom Vukšićem, vojnim biskupom u Bosni i Hercegovini, i mons. Jurom Bogdanom, vojnim biskupom u Republici Hrvatskoj te uz koncelebraciju 32 svećenika među kojima su bili i vojni kapelani. Misno slavlje uživo je prenosio Hrvatski radio Bobovac, a preuzimali su Radio Marija i Radio Herceg-Bosna.

„Kao što Vam je poznato, ovom molitvenom skupu vjernika i svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, koje srdačno pozdravljamo, tradicionalno se i s velikom radošću pridružuju također vjernici Vojnog ordinarijata, djelatnici Ministarstva obrane i pripadnici Oružanih snaga. Oni su danas predvođeni svojim kapelanima, predsjedateljem Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koje je njihov vrhovni kolektivni zapovjednik, ministricom obrane i generalom načelnikom zajedničkog stožera Oružanih snaga. Ovdje su također pripadnici redarstvenih i sigurnosnih snaga raznih razina, koji se vrlo rado, sa svima nama, ujedinjuju u zajedničkoj molitvi da Gospodar nebeskih vojska i Tvorac svakoga reda i mira učini kako bi zavladao pravedan mir među svim Njegovim stvorenjima“, kazao je biskup Vukšić te poseban pozdrav uputio službenoj delegaciji Vojnog ordinarijata u Republici

Hrvatskoj u kojoj je pet vojnih kapelana, koje predvodi vojni biskup mons. Jure Bogdan, a s njima je i Počasna zaštitna bojna, u vrlo prepoznatljivim povijesnim odorama, kao službena delegacija Oružanih snaga Republike Hrvatske te vojni izaslanik Republike Hrvatske u BiH“ „Jednako srdačno pozdravljam i mons. Mateja Jakopiča, načelnika Vojaškoga vikarijata u Republici Sloveniji, kao i slovenskoga vojnog izaslanika u BiH. S nama su danas i pripadnici međunarodnih vojnih snaga s nakanom da nam se pridruže u molitvi, a predvodi ih general Anton Waldner, zapovjednik snaga EUFORA. Radujemo se svakom njihovu dolasku i molitvi i svima njima iskreno zahvaljujemo, što zajedno s nama mole za slogu i sreću te što svojim dolaskom izravno doprinose našem nastojanju, da se ovaj molitveni pohod za Domovinu i mir iz godine u godinu sve više internacionalizira. Raduje nas također što nam se ovdje na Bobovcu u sve većem broju pridružuju vjernici iz drugih biskupija, članovi različitih udruga, kulturnih društava, zajednica i povijesnih postrojba. Pozdravljamo također predstavnike svih ostalih razina civilne vlasti, a danas posebice one iz općine Vareš, na čijem se području nalazimo. I dopustite mi da, u ime svih nas, zahvalim župnom zboru iz Vareša, koji će predvoditi pjevanje za vrijeme ove svete Mise, i posebice svim vojnicima koji su, kroz proteklih nekoliko dana, u ne baš ugodnim uvjetima, doslovce danju i noću radili ili bdjeli, da sve ovo bude pripremljeno i da molitveni pohod prođe u najboljem redu. Bog ih blagoslovio“, poželio je biskup Vukšić u svom pozdravu.

„Draga braćo i sestre! Znademo da je Isus rekao: 'Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!' (Mt 5,9). Kao vjernici znademo također, da se mir tvori na različite načine, a naročito molitvom, i da se tako postaje čak sinovima Božjim. Pa, hajdemo moliti, da postojeći nesavršen mir postane pravedan! Da dragi Bog prosvijetli pameti svim protivnicima mira i molitve te da blagoslovi sve mirot-

vorce, kako se nikada ne bi umorili u svojim plemenitim nastojanjima izgradnje društvene sloge, poštivanja ljudskih prava i razumijevanja među ljudima i narodima“, kazao je biskup Vukšić u pozdravnoj riječi.

Čitanje i molitvu vjernika čitali su pripadnici Oružanih snaga i policije.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić podsjetio je da su se okupili na molitvu za Domovinu ističući da čovjek redovito moli za ono što mu je važno i vrijedno. „Došli smo ovdje da ne zaboravimo svoje korijene i shvatimo kako je to korijenje tako važno da za njega treba moliti“, kazao je kardinal Puljić dodajući da je važno gdje se čovjek rodio i rastao. Podsjetio je da se Isus rodio u Betlehemu te rastao u Nazaretu koji je bio njegov zavičaj pa ga je to obilježilo i umro je pod nazivom Nazarećanin. „Rastući u određenom kraju čovjek je obilježen tim zavičajem, kulturom, mentalitetom, običajima...“, rekao je kardinal Puljić te spomenuo da, uz čovjekovo ime i prezime, u dokumentima piše čovjekovo rodno mjesto i to ga prati dok je živ. Istaknuo je da je upravo to čovjekovo korijenje i čovjekova domovina. Dodao je da čovjek, moleći za zemlju u kojoj je nikao i obikao, čini ono što je Isus činio dok je hodio po svojoj domovini i po njoj propovijedao radosnu vijest, ali ne samo za svoju domovinu nego za cijeli svijet. Podsjetivši na narodnu poslovicu da je košulja bliža od kabanice, rekao je da je Isus propovijedao najprije svom narodu i potom ustanovio Crkvu da sve sinove Abrahamove privede zajedništvu. Kardinal Puljić potom je ukazao na nastojanje da se izbriše pamćenje „kako bi zaboravili svoje korijenje“ te podsjetio na veliki broj osoba koji su dali svoj život „za tu grud u kojoj smo nikli i kojom hodimo“. „Valja vrijednovati te naše pretke koji su ginuli na toj grud i za tu grud. Moleći za Domovinu, danas molimo za sve koji su svoje živote dali i u toj zemlji ostavili svoje kosti čekajući uskrsnuće mrtvih“, riječi su kardinala Puljića koji je podsjetio da je u tijeku Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije kada upravo razmišljaju o svom identitetu. „U moj identitet spada i moje korijenje; da se nikada ne stidim svoga kraja, svoga zavičaja u kojem sam niknuo. Ovo hodočašće želi u nama pobuditi

ponos, svijest i istinsku odgovornost“, kazao je kardinal Puljić ističući da je čovjek spreman umrijeti za ono što vrijeduje odnosno: za slobodu, svoj dom, obitelj... Potaknuo je okupljene da budu svjesni odgovornosti za tu grud u potrebe zauzetosti za domovinu u kojoj su „naši preci živjeli i ginuli te nama u baštinu ostavili“. „Na ovom povijesnom mjestu molimo da postanemo svjesni sebe i vlastite odgovornosti za odgoj i učenje mladih generacija... Ne smijemo zaboraviti svoju povijest i to ne zato da bi je koristili kao huškački materijal protiv drugih nego da ne izbrišemo svoju pamet i da poučimo generacije kako će živjeti i umirati za ono što je sveto i drago i što je i našim precima bilo vrijedno. Zato ovaj skup ovdje na Bobovcu jest molitveni, ali i skup koji će u nama probuditi svijest, odgovornost, hrabrost i zauzetost“, kazao je kardinal Puljić ističući da su preci bili vjerni i svojoj grud odani. Ukazao je i na postojanje nesloge i u Crkvi i u narodu te istaknuo da je upravo zato odlučio pokrenuo molitveni pohod na Bobovac. Pojasnio je da je to učinio zato što su „nam htjeli reći da ovo nije naša grud“. „Neću odstati od te ljubavi svome kraju, zavičaju, narodu i vjeri naših otaca koji su je i u najtežim vremenima sačuvali i nama u batinu predali“, kazao je kardinal Puljić ističući da je „vjera naših otaca najveća vrijednost“ i da je trebaju dalje predati. Zaključio je da ta vjera treba prožeti cijelo čovjekovo biće te zahvalio svima što su došli na hodočašće i tako pokazali da nisu zaboravili svoje pretke.

Na kraju Svete mise generalni vikar Vojnog ordinarijata mons. Željko Čutura zahvalio je svima koji poduzeli sve što je potrebno da mogu dostojanstveno proslaviti Svetu misu i potom nastaviti zajedništvo nakon Mise. Zamjenik Kazneno-popravnog doma Zenica Ivica Dujmović darovao je biskupu Vukšiću sliku koji su naslikali zatvorenici u spomenutom domu.

Prije blagoslova svi su zajedno izmolili sljedeću Molitvu za Domovinu sastavljenu iz Molitve Velikog Zavjeta:

„Gospo naša, Majko milosti puna, daj da po Tvom zagovoru oživi Crkva i Domovina. Daj da se skupi sve što je rasuto, da se osvijesti sve što je zaboravljeno, da iz vjerne i teške prošlosti izraste vjerna i svijetla budućnost. Bila si

nam utočište u krvavim vremenima kada smo izdisali pod udarcima; bila si stijeg naših pobjeda i stalni poticaj naših obnova. U zajedništvu Općinstva svetih danas molimo sasvim vjerničkim pokoljenjima našega naroda. Nebo i zemlja neka budu svjedoci naše skrušenosti, našeg predanja i naše molitve. 'Blažena Ti što povjerala!' Umnoži nam vjeru, učvrsti nadu, ojačaj našu ljubav da prolazimo zemljom čineći dobro, da ustrajemo u pradjedovskoj vjernosti Petrovu Nasljedniku u zajedništvu Katoličke Crkve. Primi u svoje Srce naše vjerničko, ljudsko i narodno postojanje. Najvjernija odvjetnice, velika Zagovornice sinova ljudskih, Majke naše prošlosti, budi Majkom i naše sadašnjosti i budućnosti! Amen!

Oružane snage pobrinule su se za druženje nakon Svete mise pored rijeke Bukovice gdje je dijeljen vojnički grah.

Molitveni pohod Bobovcu pokrenuo je kardinal Puljić u znak sjećanja na dan smrti bosanske kraljice Katarine Kosača 25. listopada 1478. s ciljem ujedinjenja u molitvi za osobne potrebe, za vlastiti narod i domovinu Bosnu i

Hercegovinu ali i za sve ljude i narode koji u njoj žive. U listopadu 2002. godine kardinal Puljić je uputio dopis župnim uredima i crkvenim institucijama u kojem, između ostalog, stoji: „Nekoliko zadnjih godina na obljetnicu smrti bosanske kraljice Katarine Kotromanić-Kosača redovito sam slavio Svetu misu na njezinom grobu u Rimu. Posavjetovavši se sa svojim suradnicima, odlučio sam da ubuduće na obljetnicu smrti kraljice Katarine molimo za ovu Zemlju – našu Domovinu u svim crkvama, a posebno ćemo to činiti na Bobovcu. U tom duhu određujem da dana 25. listopada u svim župnim zajednicama bude uzet obrazac Mise za Domovinu“, napisao je tom prigodom kardinal Puljić pozvavši svećenike, redovnike, redovnice i ostale vjernike da dođu na Bobovac te mole za domovinu Bosnu i Hercegovinu. Također je zamolio sve predstavnike vlasti i medija da ovom činu ne bude davana nikakva politička konotacija ističući kako želi da to bude isključivo vjernička molitva.

(kta)

U Kondžilskom svetištu Vrhbosanska nadbiskupija posvećena Bezgrješnom Srcu Marijinu

U posljednju subotu u mjesecu listopadu, koji je posvećen Majci Božjoj, 28. listopada 2017. u Gospinom svetištu na Kondžilu u župi Komušina pokraj Teslića cijela Vrhbosanska nadbiskupija posvećena je Bezgrješnom Srcu Marijinu. Pošto je u svečanoj procesiji, uz pjevanje popijevki u čast Blaženoj Djevici Mariji i uz molitvu krunice, od župne crkve Uznesenja BDM u Komušni donesena na četiri kilometra udaljeno brdo Kondžilo čudotvorna Gospina slika i kip Gospe Lurdske, nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić predvodio je svečano Euharistijsko slavlje uz koncelebraciju 23 svećenika i asistenciju jednog đakona. Sudjelovali su hodočasnici iz raznih župa usorskog i žepačkog dekanata te drugih župa Vrhbosanske nadbiskupije, a malobrojnim

domaćim župljanima povratnicima pridružio se i nemali broj onih koji su u vremenu progonstva pronašli novo mjesto življenja u Republici Hrvatskoj ili u drugim zemljama. Budući da su pojedini prognani Komušanci novo boravište pronašli u župi Vladislavci pokraj Osijeka, pričali su kako je lijepo hodočastiti na Kondžilo pa je župnik preč. Petar Čorluka ovom prigodom doveo veću grupu svojih župljana Gospi Kondžilskoj.

Komušanski župnik i usorski dekan preč. Boris Salapić uputio je riječi pozdrava i dobrodošlice na zavjetno brdo Kondžilo kardinalu Puljiću, svećenicima, časnim sestrama, predstavnicima svih udruga i društava te svim hodočasniciima kao i svim slušateljima Radio Posavine, Radio Marije i drugih medija te gledateljima Federalne televizije. Podsjetio je da

danas slave „posvetu Vrhbosanske nadbiskupije Bezgrješnom Srcu Marijinu u povodu 100-te obljetnice ukazanja Blažene Djevice Marije u Fatimi, čija je poruka, među ostalim, bila posvećenje njezinom Prečistom Srcu za spasenje duša i obraćenje naroda“. „Blagoslovljeni kip Gospe Fatimske kojeg smo danas u procesiji nosili zajedno sa slikom naše Gospe Kondžilske je počevši od Gospinog svetišta u Olovu 1. svibnja prošao kroz sve župe nadbiskupije i stigao 21. rujna u župu Komušina gdje se nalazio do današnjeg slavlja posvete. Ovom posvetom želimo se staviti pod zaštitu i zagovor Blažene Djevice Marije, moliti za njezinu blagu ljubav i majčinsko srce koje uvijek prepoznaje potrebe i brige svojih štovatelja, te nastojati svojim životom svjedočiti onu radost koju jedino možemo iskusiti u Gospodinu i njegovoj Majci. Nećemo zaboraviti da je Gospa Fatimska pozivala na obraćenje, više puta na molitvu krunice svaki dan za mir u svijetu, prikazanje trpljenja za grešnike i ustanovu pobožnosti njezinom Prečistom Srcu. Učiniti posvetu Prečistom Srcu Marijinu također znači prihvatiti i zaživjeti ove poticaje i poruke, odricati se grijeha i otvoriti ljubavi koji dolazi iz njezina srca“, kazao je župnik Salapić. Pozdravio je i članove Katedralnog mješovitog zbora „Josip Stadler“ iz Sarajeva „pod ravnanjem prof. Marka Stanušića koji liturgijskim pjevanjem umnažaju molitve i otvaraju srca vjernika za zdušno zajedništvo kod oltara Gospodnjega“.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić istaknuo je da su došli na brdo Kondžilo „obaviti zavjet, sveti čin, predanje i posvećenje i to ne samo sebe nego cijele Vrhbosanske nadbiskupije koju žele predati Srcu nebeske Majke kako bi je ona predala svome Sinu Isusu Kristu“. Podsjetio je da se Gospa ukazala prije sto godina odnosno 1917. godine maloj dječici u Fatimi u Portugalu. Kazao je da su to bile teške godine nakon prvog svjetskog rata te dodao da je Gospa pozvala svijet na molitvu za mir, a posebno na molitvu krunice. Pojasnio je da je, za postizanje mira u srcu, potrebno odvratiti se od grijeha odnosno obratiti se Bogu i otvoriti se Božjoj milosti i Božjoj riječi. „Crkva je prihvatila tu poruku, a mi smo u našoj mjesnoj Crkvi također prih-

vatili tu poruku. Zato smo pronijeli kip Gospe Fatimske kroz sve župe naše nadbiskupije. Brojne župe prihvatile su i dirljivo dočekale Gospin kip te molile pred njim, a župe su se posvetile Gospi kao i osobe koje su to htjele“, kazao je kardinal Puljić podsjećajući da se Gospa u Fatimi ukazala pred kraj prvog svjetskog rata. „Iako je ovaj domovinski rat poodavno završio – barem ne puca – taj rat zapravo nije završio nego je politički i medijski nastavljeno širenje ozračje mržnje i stvaranje nemira među ljudima i to ne samo na lokalnoj nego i na svjetskoj razini“, kazao je kardinal Puljić dodajući da se nastavlja zveckati oružjem i širiti ozračje netrpeljivosti i isključivosti: Dodao je da se i danas događaju sustavni progoni ljudi radi postizanja raznih ciljeva. „Baš radi toga želimo čuti Marijin glas i moliti za mir u ovoj našoj domovini Bosni i Hercegovini i u cijelom svijetu“, istaknuo kardinal Puljić dodajući da ne žele napadati one koji to čine jer time ništa neće promijeniti nego žele moliti za one koji su odgovorni na razini BiH i na svjetskoj razini. Potaknuo je da mole za njih kako bi bili „odgovorni kod donošenja odluka, u zauzimanju za izgradnju mira i zaštitu čovjeka i njegovih prava i njegovoga dostojanstva. „Došli smo na ovo brdo Kondžilo da nam Majka naša izliječi naše rane koje ne krijemo, ali radi kojih i ne kukamo jer se nećemo izliječiti kukanjem nego predanjem u Majčine ruke da ona izmoli lijek našoj duši i srcu te mir u našim obiteljima i našem narodu i u narodima s kojima živimo. Želimo žarko moliti i za tolike koji trpe kao što smo mi nekada trpjeli kada su nam kuće uništene, a mi protjerani pa čak proglašeni krivima što smo morali otići“, rekao je kardinal Puljić. Kazao je da oni koji su ih prognali sada pitaju, treba li im pružiti pomoć za povratak ili ne treba? „Unatoč svemu, možemo moliti i sačuvati zdravo srce koje osjeća za čovjeka da nam ne otupi pamet i srce od tih strašnih informacija, stradanja, ginjenja, ubijanja nego da nam izliječi srce i izmoli mir“, rekao je kardinal Puljić. „Često kažemo: mi smo te ljude izabrali. Izabrali jesmo. I Hitler je bio izabran pa su kasnije kukali. Ne znači da je izborom dano pravo raditi što hoće. Izbor je odgovornost. Izbor itekako traži da oni vode

računa o ljudima, o čovjeku, njegovu dostojanstvu, pravu na život, na rad, na svoju grudu... Zato želimo danas ovim posvećenjem moliti Gospu za taj mir, da se čovjek prepozna u svom dostojanstvu"; kazao je kardinal Puljić te pojasnio što znači posvetiti se Srcu Marijinu. „Posvetiti se znači biti prepoznatljiv da smo djeca Marijina, vjernici koji su Isusa prihvatili u svom životu. Cijela Marijina uloga bila je: donijeti Isusa“, istaknuo je kardinal Puljić dodajući da je Gospa molila s prvom Crkvom te da je Majka Crkve koja „s nama moli“. „S nama nije samo Gospin lik nego i njezina osoba iz neba s nama moli. Naše posvećenje jest biti prepoznatljiv da smo Marijina djeca i Isusova braća. A biti Isusov znači prihvatiti njegovu poruku i njegov navještaj te živjeti prema evanđelju i Božjim zapovijedima“, rekao je kardinal Puljić koji je potom progovorio o važnosti krunice koja je evanđelje u malom. Pozvao je sve da mole za iskorjenjenje psovke u hrvatskom narodu. „Bog razumije našu slabost, ali traži borbu za dobro, za ono što je Božje da u nama istinski zasja prepoznatljivost da smo Kristova braća i sestre“, rekao je kardinal Puljić potičući vjernike da u svojim srcima ponesu Marijinu ljubav kako bi, u skladu s geslom Sinode Vrhbosanske nadbiskupije, „sve obnovili u Kristu“.

Na kraju Svete mise svi zajedno su, klečeći pred kipom Gospe Fatimske, obavili posvetu Vrhbosanske nadbiskupije Prečistom Srcu Marijinu. Nakon blagoslova, svi su se u procesiji vratili do župne crkve u Komušini te hodočašće završili zajedničkom molitvom.

Molitva posvete Nadbiskupije vrhbosanske Bezgrješnom Srcu Marijinu povodom 100-te obljetnice fatimskih ukazanja

Bezgrešna Djevice Marijo, Majko Isusova i Majko naša, slaveći Tvoje slavno uznesenje dušom i tijelom na nebo, te Tvoje ukazanje u Fatimi prije sto godina. Posvećujemo Ti svakog pojedinog i cijelu nadbiskupiju vrhbosansku: nadbiskupa, pomoćnog biskupa, svećenike, redovnike, redovnice, bogoslove i sjemeništarce, redovničke kandidate i kandidatice, očeve i majke, našu mladež i djecu, stare i bolesne, naše vojnike i policajce, sve ranjenike

i bolesnike, izbjeglice i prognanike, političare i sve djelatnike u raznim staležima, medicinsko osoblje i humanitarne djelatnike, sve dobročinitelje i sve ljude dobre volje s kojim dijelimo ovo podneblje. Ti si Majka naše prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Po Tebi zahvaljujemo dobrom Bogu za sve što proživjesmo i preživjesmo i što si svojim zagovorom očuvala naš opstanak na ovoj grudi. Prikazujemo Ti svoju sadašnjost tako teško izranjenu minulim ratom i nemilim poraćem; sadašnjost punu neizvjesnosti i nesigurnosti. Tvoj majčinski zagovor ispunja nas pouzdanjem da ćeš nas i ubuduće okupljati u svojim svetištima na području naše mjesne Crkve, a posebno u ovom nadbiskupijskom svetištu. Tu se okupljaju Tvoja djeca da mole Tvoj zagovor i da slave Tvoga Sina, kojemu si pridružena u nebeskoj slavi.

Izranjeni i raspršeni zakoračili smo u novo tisućljeće. Posreduj kod svoga Sina da nam ulijeva izdržljivost u svim kušnjama, učvršćuje nadu u svjetliju budućnost. Pomozi nam svojim zagovorom da se svi raspršeni vrate svome domu; da se koji su ranjeni mržnjom liječe praštanjem i pomirenjem. Isprosi svima veću spremnost na žrtvu kako bi naš narod opstao tamo gdje je nikao i rastao kroz vjekove i kako bi, hodeći hlabro kroz ova vremena, pun pouzdanja kročio u budućnost.

Prikazujemo Ti sve ljude dobre volje koji istinu traže i navijestaju, za istinu svjedoče i ljubavljaju je provode u djelo. Prikazujemo Ti na poseban način sve koji pokazuju solidarnost i razumijevanje u našim trpljenjima te spremnost na pomoć: Prikazujemo Ti sve dobročinitelje koji su nam pomagali da preživimo, a sada nam pomažu da obnovimo ognjišta i župe. Prikazujemo Ti sve koji su dizali i dižu glas u obranu pravde, istine, slobode i života slabih i obespravljenih.

U Tvoje majčinsko Srce stavljamo sve patnje bolesnika, ranjenika i ožalošćenih te agoniju umirućih. Nadom ispuni sve očajnike, pridigni klonule duhom i sve koji su pritisnuti životnim križevima ili trpe posljedice rata, razne nepravde i obespravljenosti. Prikazujemo Ti i one koji su u krizi vjere ili vjeru izgubiše zbog proživljenih zala ili podlijeganja kušnjama.

Posvećujemo Ti svoju rodnu grudju, krvlju, suzama i znojem natopljenju, koju Domovinom zovemo; posvećujemo Ti sva poharana i opljačkana ognjišta, sva zgarišta, sva opustošena obiteljska gnijezda i razorene župne zajednice. Prikazujemo Ti sve svoje žuljeve i sav znoj; svoj strah i muku. Na osobit način Tvojim majčinskoj skrbi predajemo zaboravljene roditelje i stare osobe, napuštenu djecu i mlade i sve o kojima nadležni ne vode brigu niti za njih pokazuju zanimanje. Isprosi nam snagu Duha Svetoga da izdržimo životna iskušenja, ostanemo vjerni Bogu te ustrajno služimo Crkvi i svom ispaćenom narodu. Dušo duše hrvatske, Isusova Mati, Sunce naših stradanja, ne prestaj nam sjati!

Primi ovu posvetu svih nas ovdje okupljenih i svih naših raspršenih širom svijeta. Izmoli nam kod svog Sina potrebni blagoslov i mir kako bi

se svi vratili na svoja ognjišta i s Kristom gradili zajedničku budućnost. S Kristom koji je naš Put, Istina i Život u vijeke vjekova. Amen.

Osobna posveta Bezgrešnome srcu BDM

Presveta Djevice Marijo, Majko i Kraljice moja, tvojim Bezgrešnome Srcu posvećujem i predajem cijelo svoje biće: svoje misli, riječi i djela; svoj duh, dušu i tijelo. Raspoložim se mnom i sa svime što mi pripada, sada i u vječnosti, na hvalu i slavu Presvetoga Trojstva, za posvećenje Crkve i spasenje svega svijeta. Bezgrešna moja Majko, pomoz mi živjeti dostojno mojega krsnoga posvećenja da neopozivo pripadam svojem Otkupitelju. Daj da poput Tebe slušam poticaje Duha Svetoga! Neka se u meni i po meni uvijek i u svemu ispunja volja Božja! Amen

Kardinal Puljić zaredio dvojicu franjevacu za đakone

Nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, 3. prosinca 2017., na prvu nedjelju došašća u katedrali Presvetog Srca Isusova predvodio je Euharistijsko slavlje tijekom kojeg je zaredio za đakone dvojicu kandidata Franjevačke provincije Bosne Srebrene. Za đakone su zaredeni fra Silvio Zlatarević i fra Mario Dadić.

U koncelebraciji su bili: provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Jozo Marinčić, poglavari i profesori na Franjevačkoj teologiji i veći broj ostalih svećenika. Redovnicama raznih družbi i župljanima katedralne i drugih sarajevskih župa pridružila se rodbina i prijatelji dvojice ređenika iz njihovih rodnih i drugih župa.

Euharistijsko slavlje izravno je prenosila Radio Marija Bosne i Hercegovine.

Pošto je, nakon misnih čitanja, prvi meštar Franjevačke bogoslovije fra Danijel Nikolić kardinalu Puljiću i okupljenoj zajednici predstavio ređenike te ustvrdio da su dostojni za primanje prvog stupnja svetog reda i zamolio

da budu zaredeni za đakone, kardinal Puljić je odgovorio da „s pomoću Gospodina Boga i Spasitelja našega Isusa Krista ovu našu braću izabiremo za red đakonata“, a zajednica je odgovorila „Bogu hvala“ i pljeskom potvrdila svoju suglasnost.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić protumačio je vrijeme Došašća napominjući da je tih dana dobio finu poruku koja otprilike glasi: Kada dođu dani grubi, sjeti se da te Bog ljubi! „Prijatelj pošiljatelj htio mi je poslati poruku ohrabrenja da je, što god proživljavali, Božja ljubav prisutna. Došašće ima radosnu konotaciju jer mi, zapravo, u Došašću idemo u susret Onome koji je očitovao svoju ljubav; utjelovio se, rodio se i darovao nam se. Zato Došašće želimo doživjeti kao vrijeme prepoznavanja Božje ljubavi, da smo voljena bića. Kada je svjestan da je voljen, čovjek ima unutarnju sigurnost i psihičku snagu koja ne dolazi od njegove tjelesnosti i sredine nego je to snaga vjere. Hodočašće u ovom Došašću jest hodočašće vjere. Hodimo kroz to vrijeme jačajući vjeru i u

toj vjeri prepoznamo se kao voljena bića kako bi imali snagu da se istinski ostvarimo i radošno u vjeri živimo“, kazao je kardinal Puljić. „Središnja misao današnjih čitanja jest Isusov poziv koji je sv. Marko zapisao u evanđelju: Bdijte! Čovjek se vrlo lako uljulja, zapusti ili ogugla pred izazovima trajnog kršćanskog življenja. Zato evanđeoska riječ – bdijte – jest poruka Došašća da čovjek bdije nad onim što mu Bog daje, da ne izgubi svoj smjer kako bi sačuval darove Božje. Moja prva riječ jest poticaj da shvatimo: ovo vrijeme želi nas probuditi iz ovozemaljskih težnji, iz kriterija koje nameće javno mnijenje; potiče nas da proniknemo po vjeri u ono po čemu čovjek dobiva dostojanstvo, a to je da ga Bog ljubi. Darovao ti je da budeš dijete Božje; približio nam se da bi se i mi njemu približili. Zornice, na kojima ćemo tijekom Došašća sudjelovati, imaju divni smisao, a to je da iz noći prelazimo u dan... Došašće nas uči da idemo svanuću, zori, danu, idemo Onome koji je obasjao i osmislio naš život. Zato poruka – bdijte – jest izazov i poziv da ne oguglamo na ovo javno mnijenje i da ne mislimo kako je to jedino ispravno mišljenje; da se ne damo zarobiti tim danima grubim nego da prepoznamo to svjetlo koje se pojavilo, među nama udomilo i koje nam obasjava naš život kako bi ga prepoznali kroz molitvu, pokoru i obraćenje i kako bi osjetili da idemo u susret Gospodinu“, poručio je kardinal Puljić. Obraćajući se okupljenim vjernicima, kardinal Puljić je pojasnio da ređenici preuzimaju obvezu biti molitelji Crkve koja im povjerava Časoslov naroda Božjega. „Oni će kao molitelji moliti u ime cijele Crkve. Danas stavljaju u službu svoje srce i usta da Crkva kroz njih moli kako ljudi ne bi izgubili to svjetlo i da ne posustanu u bdijenju i traženju toga svjetla. Iako su kao redovnici već preuzeli trostruki zavjet, danas ponovno obećavaju to opredjeljenje svjedočiti za Isusa Krista. Danas po svetom redu postaju prvi službenici oltara, pomoćnici svećenicima i biskupima; postaju služitelji Krista koji se žrtvovao. Njemu služiti znači i sam biti spreman na žrtvu. Dragi ređenici, ako u životu želite biti sretni, shvatite ljepotu služnja i žrtvovanja jer ćete samo tako otvoriti srce za ovu vjerničku sreću. Danas ćete dobiti posebno poslanje naviještanja Evanđelja koje je

Božja riječ i Božje svjetlo. To naviještanje mora proći kroz vaše srce da bi bili uvjerljivi. Puno je priče, ali iza priče često nema ljudi. Toliko puta osvjedočili smo se o istinitosti one narodne izreke da se od laži nitko nije udavio. Želite li biti vjerodostojni Kristovi svjedoci, živite ono što naviještate pa ćete biti uvjerljivi“, kazao je kardinal Puljić ređenima potičući ih da, tijekom dijeljenja sakramenata, budu svjesni ljepote, dostojanstva i dara davanja Isusa Krista ljudima. Obitelji, rodbinu i prijatelja ređenika posebno je potaknuo da mole za njih, ali i da „mole gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju“.

Potom su fra Silvio i fra Mario izrazili spremnost prihvatiti posvećeno beženstvo, obdržavati bogoslužje časova i poštovanje i poslušnost svom redovničkom poglavaru i dijecezanskom biskupu. Dok su ređenici ležali na tlu, cijela zajednica molila je litanije Svih svetih. Zatim je kardinal Puljić položio ruke na svakog od kandidata te izmolio posvetnu molitvu. Župnici župa ređenika pomogli su novozaređenim đakonima obući službenu liturgijsku odjeću: štolu, koja je znak dostojanstva i vlasti, i dalmatiku, simbol spasenja, radosti i pravednosti. Na kraju su đakoni primili evanđelistar te s kardinalom Puljićem izmijenili poljubac mira i pristupili služnji kod oltara.

Liturgijsko pjevanje animirao je Bogoslovski zbor Franjevačke teologije „Fra Nenad Dujić“ pod ravnanjem fra Emanuela Josića. U asistenciji su bili bogoslovi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa pod ravnanjem mons. Tome Kneževića.

Nakon Svete mise uslijedilo je zajedničko fotografiranje i slavlje za stolom bratškog zajedništva.

Za đakone su zaređeni:

Fra Silvio Zlatarević:

Fra Silvio je sin Pave i Kate r. Dabić, iz mjesta je Lilići, Ugljara, župa Tolisa. Rođen je 24. rujna 1992. u Vinkovcima. Ima još dva starija polubrata. Osnovnu školu završio je u Orašju (1999.-2007.). Kao sjemeništarac pohađao je Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom (2007.-2011.) gdje je i maturirao. Franjevački habit obukao je 10. srpnja 2011. u Gromiljaku.

Godinu novicijata proveo je u samostanu sv. Petra i Pavla na Gorici u Livnu. Prve zavjete položio 1. srpnja 2012. Iste godine upisao se na Franjevačku teologiju u Sarajevu. Primio je službe lektorata i akolitata. Svečane zavjete položio 13. studenog 2016. u Fojnici. Završio je pet godina studija (X semestara).

Fra Mario Dadić:

Fra Mario je sin Slavka i Snježane r. Vujica, iz mjesta je Doci, župa Gromiljak. Rođen je 14. prosinca 1992. u Fojnici. Ima još dva mlađa brata. Osnovnu školu završio je u Gromiljaku

(1999.-2007.). Kao sjemeništarcac pohađao je Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom (2007.-2011.) gdje je i maturirao. Franjevački habit obukao je 10. srpnja 2011. u Gromiljaku. Godinu novicijata proveo je u samostanu sv. Petra i Pavla na Gorici u Livnu. Prve zavjete položio 1. srpnja 2012. Iste godine upisao se na Franjevačku teologiju u Sarajevu. Primio je službe lektorata i akolitata. Svečane zavjete položio 13. studenog 2016. u Fojnici. Završio je pet godina studija (X semestara).

(kta)

Misnim slavljem u sarajevskoj Katedrali otvorena jubilara Stadlerova godina

Na svetkovinu Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije, suzaštitnice Vrhbosanske nadbiskupije, 8. prosinca 2017., svečanim Euharistijskim slavljem, koje je u sarajevskoj katedrali u zajedništvu s apostolskim nuncijem u BiH mons. Luigijem Pezzutom te uz koncelebraciju 21 svećenika, predvodio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, otvorena je jubilara godina nadbiskupa Josipa Stadlera o 100. obljetnici njegove smrti. Ujedno je proslavljen Dan Provincije Bezgrješnog začeca BDM sestara Služavki Maloga Isusa, koje su toga dana proslavile svoju nebesku zaštitnicu i 99. obljetnicu preminuća njihova utemeljitelja sluge Božjega Josipa Stadlera.

Na Svetoj misi sudjelovao je veliki broj sestara Služavki Malog Isusa na čelu s provincijskom glavaricom s. Marija-Anom Kustura i vrhovnom glavaricom Družbe s. Radoslavom Radek, a pridružila se i skupina Prijatelja Malog Isusa iz Prozora. Uz brojne druge vjernike, redovnice i bogoslove na Misi su sudjelovale predsjednica Hrvatske redovničke konferencije s. Ana Marija Antolović i provincijska glavarica Splitske provincije Služavki Malog Isusa s. Anemarie Radan.

Na početku Misnog slavlja postulator kauze Sluge Božjeg nadbiskupa Josipa Stadlera mons. Pavo Jurišić istaknuo je da je predstojeća godi-

na sjećanja na duhovnu baštinu sl. B. Stadlera prigoda za razmišljanje o tome što je on učinio za mjesnu Crkvu vrhbosansku i za hrvatski narod, kao i za hodočašća na njegov grob u sarajevskoj katedrali. Sestrama SMI čestitao je patron, te pozdravio i predvoditelja Misnog slavlja kardinala Puljića kao i nuncija Pezzuta.

Uvodeći u Misu kardinal Puljić je, nakon što je zahvalio postulatoru Jurišiću na uvodnim riječima i pozdravu, i sam pozdravio sve nazočne, osobito nuncija Pezzuta, misnike, bogoslove, časne sestre, druge vjernike okupljene u katedrali kao sve koji su Misu pratili putem radio valova Radio Marije BiH. Osobit pozdrav i čestitku uputio je sestrama SMI, na čelu sa njihovom vrhovnom upravom i provincijalnim upravama uz želju da im bude blagoslovljen dan.

Tumačeći misna čitanja kardinal Puljić je na početku prigodne propovijedi rekao da se ulaskom grijeha u ovaj svijet u čovjeka uvukao strah i potreba da se krije od Boga, ali da Bog traži i čeka izgubljenoga čovjeka. Pojasnio je da je prvom čovjeku, istjerujući ga iz Raja, Bog obećao da će doći žena između koje i Zloga će se uspostaviti neprijateljstvo i čiji će porod satrti zmiji glavu. "Tad je to obećanje nastalo", kazao je kardinal Puljić te dodao da je papa Franjo u svojoj novoj knjizi "Oče naš" veoma

lijepo objasnio što znači kad na ono čovjekovo 'ne' Bog daje milost Marijinim 'da'. Istaknuo je da ovom svetkovinom slavimo upravo to, da je Bog sačuvao Mariju od prvog grijeha u samom začecu, te je tako pripravo za rođenje svoga sina, odnosno kako bi upravo po njoj uzeo "ljudsko tijelo koje će biti žrtva za spas svijeta". "Za nas je jako važno shvatiti da Bog nikad čovjeka ne odbacuje. Kad sagriješimo, čovjek je Bogu okrenuo leđa, ali Bog ga čeka i Bog ga traži. I zapravo to nam daje snagu povjerenja da se vratimo Bogu i da mu kažemo svoje 'da', poput Marije", kazao je kardinal Puljić podsjetivši da je upravo sl. B. Stadler Vrhbosansku nadbiskupiju posvetio prvo Srcu Isusovu, potom Bezgrešnom začecu BDM, a onda i sv. Josipu. "On je dobro shvatio što znači neprijateljstvo koje će Bog staviti između žene i Zloga. Mi ne možemo biti bezgriješni jer nosimo posljedice istočnoga grijeha, iako je on očišćen krštenjem, ali nosimo posljedice. Ta posljedica se očituje u našoj sklonosti na grijeh. Ali možemo vjerom, molitvom i pokorom postići da i mi uspostavimo neprijateljstvo, kao djeca Božja, prema Zlome", riječi su kardinala Puljića koji je ustvrdio da je upravo sl. B. Stadler htio da Vrhbosanska nadbiskupija kroz ostvarenje neprijateljstva protiv Zloga, protiv zala i protiv grijeha spozna svoje poslanje. Potaknuo je stoga sve da, nadahnjujući se upravo primjerom sl. B. Stadlera, postanemo svjesni "korijena na kojim smo nikli, kojim živimo i kojim se danas ostvarujemo". Kazao je i da je ustanovljenjem redovničke družbe, čije je članice uputio da služe upravo Malom Isusu - čovjeku u potrebi, sl. B. Stadler "pokazao da ima srca za čovjeka". Rekao je da, slaveći Mariju, od nje želimo učiti kako biti raspoloživ za Božje djelo, ističući da je to trajna borba jer čovjek u sebi nosi sklonost ka sedam glavnih grijeha. "Ujedno želim da svi mi shvatimo ljepotu spasenja. Mi nismo dovoljno zahvalni Bogu za dar vjere, za to što smo djeca Božja. Ne daj, Bože, one kušnje i krize, bez vjere, jer to su strašne kušnje. Bog nam je darovao da možemo vjerovati, da se u Boga možemo pouzdati i da možemo hrabriti svoju vjeru slaveći Euharistiju i primajući svetu pričest", rekao je kardinal Puljić dodavši da smo upravo pristupajući sakramentu pričesti naj-

sličniji Mariji kada je nosila Isusa iz Nazareta do Betlehema i iz Nazareta u Elizabetino selo Ain Karim. "To smo mi, koji Isusa nosimo u ovu našu stvarnost. Betlehem je svako mjesto, Ain Karim je svako mjesto gdje čovjek treba me... Mene kao čovjeka, kao kršćanina, kao katolika, kao vjernika... I zato želim da u nama ovo slavlje Bezgriješnog začeca probudi to dostojanstvo djeteta Božjega jer ovaj blagdan, kako sv. Anzelmo tumači, je zapravo vratio ne samo čovjeku dostojanstvo, nego i cijeloj prirodi koja je okaljana grijehom", kazao je kardinal Puljić naglasivši da je ovaj blagdan zapravo "početak spasenja", "zora spasenja" ili, kako ga neki nazivaju, "čelo Božića". Na kraju propovijedi kardinal Puljić je potaknuo da u ovoj svetkovini prepoznamo da smo postali dionici Božjeg obećanja prvom čovjeku te da se, iako ne možemo biti bezgriješni, ipak možemo hrabro oduprijeti grijehu i u sebi otvoriti srce Božjoj ljubavi, dozvoliti joj da nas nađe i ispunji svojom milošću.

Na kraju Mise svi su pošli u dno katedrale na grob sluga Božjega Josipa Stadlera i izmolili Molitvu za njegovo proglašenje blaženim koja glasi:

„Oče naš, koji si izvor i počelo svetosti, od Tebe nam dolazi svaki dobar dar. Ti si slugu svojega biskupa Josipa Stadlera postavio za pastira Crkve vrhbosanske u posebno složenim i teškim vremenima. On, otac sirotinje, odano je i vjerno služio Tebi te je revno navješćivao radosnu vijest spasenja. U svakom čovjeku, posebno u malenima, siromašnima i onima kojima je potrebna pomoć, pozorno je gledao svojega brata i sestru u Tvome ljubljenom Sinu Isusu Kristu.

Smjerno Te molimo, udostoj se proslaviti ga čašću oltara kako bi njegov primjer svemu Tvome puku bio snažan poticaj, njegov nauk pouzdan oslonac, a zagovor čvrsta zaštita i sigurna okrijepa. Molimo Te, udijeli nam po njegovim zaslugama milost da Ti u sve dane svojega života vjerno služimo u svetosti duše i tijela napredujući na putu vječnoga spasenja. Po Kristu Gospodinu našem. Amen“.

Euharistijsko slavlje završeno je zajedničkom Molitvom za Sinodu Vrhbosanske nadbiskupije i svećanim blagoslovom.

Tijekom Mise pjevao je Mješoviti zbor pod ravnanjem vlč. Marka Stanušića.

(kta)

Vlč. Anto Stjepić

U utorak, 17. listopada 2017. na mjesnom groblju Samovac-Ljubače u župi sv. Jurja mučenika Morančani pokraj Tuzle sahranjen je svećenik Vrhbosanske nadbiskupije vlč. Anto Stjepić, (1949. - 2017.), župnik susjedne župe Par Selo, koji je preminuo dan ranije u tuzlanskoj bolnici.

Sprovodni obredi započeli su Svetom misom zadušnicom koju je u župnoj crkvi i Morančanima predvodio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s pomoćnim biskupom mons. Perom Sudarom te uz koncelebraciju oko 70 svećenika. Bratu pokojnog svećenika Stjepića Slavku i rodbini pridružilo se nekoliko časnih sestara kao i brojni vjernici župe Morančani i župa Par Selo, Novo Selo pokraj Bosanskog Broda te Čardaka pokraj Modriče u kojima je obavljao župničku službu. Na Svetoj misi sudjelovali su i hrvatski predstavnici vlasti iz Banje Luke na čelu s dopredsjednikom RS Josipom Jerkovićim kao i pojedini predstavnici vlasti iz tuzlanskoga kraja.

Izraze sućuti najbližoj rodbini pokojnog svećenika Ante te riječi dobrodošlice kardinalu Puljiću i svima okupljenima uputio je mjesni župnik vlč. Ivo Paradžik podsjetivši na posljednje dane pokojnoga svećenika Ante.

Na početku prigodne propovijedi kardinal Puljić usporedio je mjesec listopad, u kojem "priroda sazrijeva" i u kojem "beremo plodove", s tijekom čovjekovog života, kazavši da i mi, hođeci ovom zemljom, "sazrijevamo" te nas Bog zove k sebi. "To je Božja tajna - kad će i gdje će koga pozvati. Mi svi znademo da ovaj život, koliko god trajao, ima svoj kraj. Mi ćemo svi pred lice Božje. I zato nam je jako važno da, dok ovom zemljom hodimo, živimo iz te vjere koja nam daje nadu", riječi su kardinala Puljića koji je podsjetio da je Kristovo uskrsnuće izvor naše nade. Posvijestio je stoga da, iako ovozemaljski život ide ususret smrti, smrt nema posljednju riječ već Kristovo uskrsnuće. Okupljene je potaknuo da se u hodu života pripremaju kako bi, kad dođu pred lice Božje, svjedočili da "tada nada prestaje, a ljubav nastaje". Progovorivši o životu pokojnog svećenika Ante, kazao je da Bog zna sve njegove vrijednosti, ali da je njemu osobno uvijek bio "simpatičan svojom jednostavnošću". "Bio je misnik koji je volio svoju Crkvu,

ovu nadbiskupiju vrhbosansku. Bio je spreman u toj Crkvi svećenički živjeti. Volio je svoje svećeničko zvanje. Nije čudo, jer je rastao u obitelji koja se u komunističkom vremenu nije bojala biti uz Crkvu, živjeti s Crkvom. I to mu je dalo, upravo, da za tu Crkvu živi kao svećenik, da izgara kao svećenik. Jasno, i dogorio je kao svećenik, na ovoj zemlji", kazao je kardinal Puljić dodajući da oporuka pokojnoga Ante na neki način oslikava njegov život jer moli oprostjenje ako je ikoga povrijedio, a svima oprašta. S osobitom pažnjom, istaknuo je kardinal Puljić, vlč. Ante je pazio da nikoga ne povrijedi svojim riječima, što je njemu osobno "posebno draga kvaliteta". Zahvalio mu je, ujedno potičući i ostale da iskažu svoju zahvalnost pokojnom Anti, za njegovo svećeničko služenje na svim službama, od kapelanskih do župničkih. "Dok mu izričem hvala, istinski molim - dragi Ante, izmoli nasljednika! Da nekoga Bog takne, da tebe naslijedi jer tvoje mjesto sad je ostalo prazno u našem Vrhbosanskom prezbiteriju. Treba nam novih mladih energija koje će biti tako spremne u Evanđeoskom duhu služiti ovoj mjesnoj Crkvi, služiti spasenju duša, voljeti svoje zvanje, voljeti svoju Crkvu, voljeti svoj narod i zajedno s njime patiti kao što si i ti činio", kazao je kardinal Puljić koji je izrazio nadu da će ispraćaj svećenika Ante u nekome od nazočnih mladića probuditi želju i izazov da i sami postanu svećenici.

Na kraju Svete mise župnik i dekan u Travniku mons. Mato Janjić oprostio se prigodnim riječima od pokojnog kolege Ante u ime svećenika njihove generacije. „Poznajemo se od naših sjemenišnih dana kada je Anto posredovanjem kapelana vlč. Šime Janjića uputio molbu za Antu našoj nadbiskupiji, jer je Anto rekao: Hoću biti parok kao i ti, a ne u nekoj drugoj odori... Za vrijeme progonstva nalazili smo se često i u Zagrebu i Slavonskom Brodu. Anto bijaše samozatajan svećenik tih i nenametljiv ali uvijek simpatičan i privlačan. Crkva i sakramenti su mu bili svetinja, Znam da je za prve petka obilazio mnoge bolesnike u Novom Selu... U poraću radi neko vrijeme u Uredu za izbjeglice iz BiH-a, na Kaptolu a onda, čim su mogućnosti dopuštale, vraća se prema župi Čardak, ali se nastanjuje u župi Gradačac. I tamo zasukuje

rukave i obnavlja crkvu u Gradačcu i kuću. Ubrzo, pošto se otvorili mogućnost laganog povratka na područje Derventske dekanije, biva premješten ili pak vraćen na župu u Novo Selo i ubačen u cjelovitu raščišćavanje terena i cjelovitu obnovu crkvenih objekata, prvo župne kuće a onda i crkve. Jedno vrijeme je stanovao skupa sa mnom u brdu u Marijinom domu, u Slavonskom Brodu... Zbog njegovog predanog rada i izuzetno velike ljubavi prema svoj nadbiskupiji i svome napaćenom narodu on je sve svoje godine svećeništva posvetio Božjem narodu da mu pokaže put spasenja“, kazao je mons. Janjić.

U ime šestorice svećenika i župljana župe Novo Selo pokraj Bosanskog Broda, u kojoj je pokojni svećenik Ante u dva navrata obavljao kapelansku i župničku službu, oprostio se profesor emeritus Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu vlč. Božo Odošić napominjući da je vlč. Stjepić od svojih 43 godine svećeništva 25 godina proveo u župi Novo Selo. „Anto je već kao dječak i sjemeništarcar provodio većinu svoga prazničkog vremena kod svoga strica svećenika i našeg drugog župnika Jakova Kovačevića. Kako je Anto od djetinjstva bio jednostavan, radin, pobožan i društven suživio se s mladima u mjestu i bio prihvaćen i voljen od mladih u župi i cijelom kraju. Sudjelovao je na Misama i u pobožnim slavljinama. Radio je sam i s mladima oko župnih poslova. Igrao je nogomet i u mjesnom klubu Ukrina od prvih dana, a potom i kao mladi svećenik. A znalo se igra parok; ne smije se čuti ružna riječ. Družio se kao sjemeništarcar sa sjemeništarcima i bogoslovima iz župe. Njegova blaga narav, ozbiljnost i uzornost u vršenju župničkih obveza, zauzetost za obnovu crkve i crkvene imovine, groblja, kapelica u župi, ostat će u trajnoj uspomeni svih Novoseljana“, kazao je vlč. Odošić napomenuvši da su izraze sućuti uputili i vlč. Nikica Čabraja iz Australije kao i vlč. Josip Čabraja iz Njemačke.

Generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. Luka Tunjić iznio je biografske podatke i svoj osvrt o životu i djelovanju vlč. Stjepića koji donosimo u cijelosti:

“Pokojni svećenik Anto Stjepić rodio se 25. listopada 1949. godine od oca Stjepana i majke Kaje r. Marković u mjestu i župi Morančani. Osnovnu školu završio je na Husinu, sjemenište i srednju školu u Zagrebu a bogosloviju i filozof-

ske-teološki studij u Sarajevu, gdje 21. travnja 1974. godine zaređen za đakona a 29. lipnja iste godine za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije. Prva svećenička služba, kao župni vikar, bila mu je u Derventi, a 17. rujna 1976. imenovan je, također, župnim vikarom u Novom Selu kod Bosanskog Broda. U toj župi ostaje s pokojnim stricem svećenikom Jakovom punih petnaest godina. Župnikom u Čardaku imenovan je 25. srpnja 1991. godine i već naredne 1992. godine, progнан je sa svojim vjernicima u Hrvatsku. Od tada pa do 1996. godine radi u Uredu za izbjeglice Vrhbosanske nadbiskupije u Zagrebu. Ponovno je 28. rujna 1996. godine imenovan župnikom župe Čardak ali i upraviteljem župe Gradačac. Te dvije župe vodio je nepune četiri godine te je 31. srpnja 2000.- te imenovan župnikom u Novom Selu kod Bosanskog Broda. Kao i u prethodnim župama, i u Novom Selu radio je na obnovi i gradnji crkvenih objekata te povratku prognanih vjernika. U Novom Selu sam bio na primopredaji župe. Žalost i suze vjernika govorili su sami za sebe. Više od žalosti te suze su sadržavale zahvalu i ponos što su imali tako tihog, nenametljivog, radinog, punog poštovanja i nadasve bogobojznog svećenika. Župnikom u Par Selu imenovan je 2009. godine. U ovoj župi ostaje sve do smrti 16. listopada 2017. godine. Okrijepljen svetim sakramentima umro je u bolnici na Gradini u Tuzli u 43. - oj godini svećeništava i 68. - oj godini života.

Pritajeni strah s kojim je živio odiše i njegovom oporukom. Nije to strah od života nego da ne povrijedi Božju ljubav i da ne iznevjeri njegovo milosrđe. Moleći Boga za oprostjenje ovim riječima moli sve nas za oprostjenje: „Nije uvijek bilo veselo. Bilo je trenutaka nepromišljenosti, razmirica, sumnji, nepovjerenja... U svemu tome molim, sve i svakoga, za OPROŠTENJE, a isto tako, iskreno i od srca svima OPRAŠTAM. U svim župama, u kojima sam djelovao, ako sam koji put učinio kakvu nepromišljenost ili nepravilnost, uvredu, molim oprostjenje, a isto tako od sveg srca, ako je kada što bilo, opraštam svima.“

U istom duhu i mi tebi zahvaljujemo za nesebično svećeničko služenje, od srca opraštamo i molimo da ti Božja blizina bude nagrada.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine i svjetlost vječna neka mu svijetli. Počivao u miru Božjem. Amen!“

(kta)

DODATAK

IMENDANSKI KALENDAR 2018.

SIJEČANJ 2018.

DODATAK

1. P	MARIJA BOGORODICA, Nova godina	Svjetski dan mira
2. U	Bazilije Veliki, Grgur Nazijanski, Grgo	
3. S	Ime Isusovo, Genoveva, Danijel, Florencije	
4. Č	Anđela Folinjska, Emanuel, Borislava	
5. P	Eduard, Emilijana, Miljenka, Radoslav	
6. S	BOGOJAVLJENJE: TRI KRALJA	Dan sv. Djetinjstva
Prva subota: molitva za duh. zvanja.
Obljetnica biskupskog ređenja kard.
Vinka Puljića
7. N.	KRŠTENJE GOSPODINOVO	
8. P.	Severin, Teofil, Bogoljub, Apolinar	Stadlerov dan
+ Anto Ćosić 2016.
9. U.	Julijan, Alix de Clere, Hadrijan, Honorat, Živko	
10. S.	Agaton, Dobroslav, Dobrila, Grgur X., papa	+ Alojzije Žagar 1971.
11. Č.	Teodozije, Paulin, Higin, papa	
12. P.	Ernest, Tatjana Rimska, Bernard	+ Franjo Momčinović 1957.
13. S.	Hilarije, Remigije, Radovan, Veronika	+ Ivan Kulier 1937.
14. N.	DAN GOSPODNJI: 2./godinu	Ljubljana 16h-kard.
+ Andrija Kordić 1995.
+ Ljubomir Ivan Roje 1945.
15. P.	Pavao Pustinjak, Mavro, Anastazija	+ Jakov Kovačević Stijepić 1991.
16. U.	Honorat, Časlav; Marcel, papa, Oton, Mislav	Patron: Gorice
+ Petar Krajina 1997.
17. S.	Anto, opat, Antun, Ante, Lucije, Lavoslav	Molitvena osmina za jedin. kršćana.
+ Stjepan Ilić 1964.
+ Smiljan Franjo Čekada 1976.
+ Branko Krilić 2007.
18. Č.	Margareta Ugarska, Biserka, Priska	+ Juraj Heruc 1910.
+ Jozo Tomić st. 2006.
19. P.	Mario, Ljiljana, Marta, Makrije	
20. S.	Fabijan, papa, Fabijana, Sebastijan	
21. N.	DAN GOSPODNJI: 3./godinu	
22. P.	Vinko, đakon, Vinka, Vinko Pallotti, Irena Rimska	+ Ambroz Mijić 1946.
23. U.	Emerencijana, Ema, Vjera	Past. Tjedan u Zagrebu
24. S.	Franjo Saleški, Euzebija/Ksenija Rimska	Završetak molitvene osmine
25. Č.	Obraćanje sv. Pavla	+ Josip Kasić 1996.
26. P.	Timotej i Tit, Paula Rimska	
27. S.	Anđela Merici, Anđelka, Julijan, Vital	Dan sestara Uršulinki
28. N.	DAN GOSPODNJI: 4./godinu	Dan molitve za mir u BiH
29. P.	Valerije Trierski, Konstancije, Zdeslav	
30. U.	Hijacinta, Alan, Martina, Tina	
31. S.	Ivan Bosco, Marcela Rimska, Viktor, Klaudije	Dan KŠC-a Žepče
+ Petar Anić ml. 2002.

VELJAČA 2018.

1. Č.	Brigita Irska, Gita, Miroslav, Sever	+ Anto Vujičić 1990.
+ Dragan Čuturić 2004.
2. P.	PRIKAZANJE GOSPODINOVO: SVIJEĆNICA	Dan posvećenog života
3. S.	Blaž, Vlaho, Tripun, Tripo, Oskar	Prva subota: molitva za duh. zvanja
+ Franjo Bauer 1940.
+ Mato Božić 2009.
4. N.	DAN GOSPODNJI: 5./godinu	Dan života
5. P.	Agata, Dobrila, Modest, Jagoda	Duh. vj. za svećenike
6. U.	Pavao Miki i dr., Doroteja Kapadocijska, Dora	Duh. vj. za svećenike
7. S.	Rikard Engleski, Maksim, Julijana, Držislav	Duh. vj. za svećenike
+ Nikola Đebić 1930.
+ Petar Tunjić 2009.
8. Č.	Jeronim Emilijani, Jozefina Bakhita	Duh. vj. za svećenike
Stadlerov dan
+ Dragutin Alaupović 1967.
9. P.	Skolastika, Apolonija Aleksandrijska, Sabin, Sabina	
10. S.	Alojzije Stepinac , Alojzija, Lojzika, Ina, Vjekoslav	Patron: Orašje
11. N.	DAN GOSPODNJI: 6./godinu	Muenchen-70 HKM
Svjetski dan bolesnika
+ Zvonko Petrović 2004.
12. P.	Eulalija, Zvonimir, Zvonimira, Zvonka	
13. U.	Katarina Ricci, Kristina Spoletska, Božidara	
14. S.	Pepelnica: post i nemrs	+ Josip Matković 1998.
15. Č.	Klaudije Colombière, Vitomir, Vito	
16. P.	Julijana, Julka, Samuel, Daniel, Miljenko	+ Stješpan Prgomet 1956.
17. S.	Sedam sv. utemeljitelja Reda slugu BDM	+ Stjepan Fontana 1972.
18. N.	DAN GOSPODNJI: 1. korizmena	
19. P.	Konrad Pjačentski, Rajko, Blago, Ratko	+ Mato Momčinović 1920.
20. U.	Leon Čudotvorac, Lav, Lea	Umrežavanje struktura
21. S.	Petar Damiani, Damir, Natalija, Zaharija (kvatre)	
22. Č.	Katedra sv. Petra , Petar, Izabela, Tvrtko	+ Ivan Zirdum 1954.
23. P.	Polikarp, Romana, Grozdan (kvatre)	
24. S.	Montan, Goran, Modesto; Sinerot (kvatre)	+ Danijel Franjo Duić 1920.
+ Ivan čondrić 1946.
Susret animatora lit.pjevanja
25. N.	DAN GOSPODNJI: 2. korizmena	
26. P.	Aleksandar, Aleksa, Saša, Branko, Branislav	+ Ivan Stračević 1982.
27. U.	Gabrijel Žalosne Gospe, Donat Zadarski	+ Petar perić 1943.
28. S.	Roman, Bogoljub, Vikica, Teofil	+ Ivan Pavlinac 1970.
+ Stjepan Oršić 1908.
+ Juraj Đuro Majetić 1964.

OŽUJAK 2018.

DODATAK

1. Č.	Albin, Zoran, Zorislav, Zorko	+ Marko Paradžik 1977.
+ Šimo Janjić 2003.
2. P.	Janja Praška, Iskra, Ines, Čedomil, Lucije	+ Stanislav Božić 1987.
+ Josip Mikić 2008.
3. S.	Marin, Marinko, Asterije, Tician, Kamilo	Prva subota: molitva za duh. zvanja
+ Augustin Nikić 1936.
4. N.	DAN GOSPODNJI: 3. korizmena	BK Austrije – 18h kat.
Nedjelja solidarnosti
5. P.	Lucije, papa, Hadrijan, Adrian, Virgil	BK BiH – BK Austrije
+ Zvonimir Blažun 1975.
6. U.	Koleta, Fridolin, Viktor, Ruža, Agneta	
7. S.	Perpetua i Felicita, Eugen, Efrem, Tereza	+ Stjepan Mrković 1961
+ Mato Bičvić 1989.
8. Č.	Ivan od Boga, Boško, Ivša, Poncije	Stadlerov dan
9. P.	Franciska Rimska, Franjka, Fanika	
10. S.	Emilijan/Emil, Makarije, Kajo, Simplicije	Biskupijska vjeronaučna olimpijada
11. N.	DAN GOSPODNJI: 4. korizmena „Laetare“	
12. P.	Maksimilijan, Fina, Bernard, Budislav	
13. U.	Kristina Perzijska, Eufrozina, Rozalija, Ratka	BK BiH i HBK – 18s. Misa
Obljentica izbora pape Franje
BK BiH i HBK
14. S.	Matilda, Milijana, Borka, Paulina, Eva	
15. Č.	Longin, Veljko, Mengin, Zaharija, papa	
16. P.	Hilarije i Tacijan, Julijan, Euzebija, Herbert	+Franjo Kovačević 1940
17. S.	Patrik, Patricija, Gertruda, Konrad, Domagoj	
18. N.	DAN GOSPODNJI: 5. korizmena	
19. P.	JOSIP, zaručnik BDM , Josip, Josipa, Joso	Patron: MO; G. Dubica, Marijin Dvor,
Rankovići, Špionica, Zavidovići,
Zenica sv. Josip,
Teslić, KŠC-SA
+ Miroslav Petrović 1990.
20. U.	Ivan Nepomuk, Klaudija, Niceta, Dionizije	BK BiH – Mostar
21. S.	Serapion, Kristijan, Vesna, Vlasta, Kasijan	BK BiH - Mostar
22. Č.	Lea Rimska, Oktavijan, Leonarda, Jaroslav	
23. P.	Turbije Mongrovejski, Oton, Anuncijata	
24. S.	Katarina Švedska, Latin, Javorka, Simon	
25. N.	CVJETNICA (Blagovijest: 9.4.)	+ Rikard Weis 1945.
26. P.	Emanuel, Eugenija, Montan i Maksima	
27. U.	Ernest, Lidija, Rupert, Lada	
28. S.	Spes, Nada, Sonja, Priska, Guntram	
29. Č.	Veliki četvrtak	Posveta ulja-kat.10,30h
Dan djela sv. Petra
Katedrala 18h
30. P.	Veliki petak: post i nemrs	+ Mirko Perčinlić 1966.
Katedrala 18h
31. S.	Velika subota	+ Franjo Jurić 1948.
Katedrala 21h (bdijenje)

TRAVANJ 2018.

DODATAK

1.	N.	USKRS-VAZAM	Katedrala 10,30h + Julijan Kozinović 2010.
2.	P.	Franjo Paolski, Teodora, Božidara, Leopold	+ Vincencij Ferrerij Paulko 1921.
3.	U.	Rikard iz Chicheстера, Siksto, Svevlad, Radojko	
4.	S.	Izidor Seviljski, Platon; Marija, Maja, Marijan	
5.	Č.	Vinko Ferrer, Irena, Kresencija	
6.	P.	Celestin I., papa, Irenej, Petar Veronski	Klagenfurt
7.	S.	Ivan Krstitelj de la Salle, Herman, Teodor	Prva subota: molitva za duh. zvanja Krizma: Osova 11h T.V. Zovik 11h i Teslić 16 h V.P.; + Franjo Kopic 1929.
8.	N.	DAN GOSPODNJI: 2. uskrsna	Nedjelja Milosrđa Krizma Busovača 11h T.V.; Vareš 11h i Breza 16h V.P.; + Drago Sučić 1988.;
9.	P.	BLAGOVIJEST ; Demetrije, Liberan, Libor, Hugo	Patron Bogoslovije VN; + Božo Markotić 1995.; + Marko kamenjaš 2007.
10.	U.	Ezekijel, Terencije, Makarije, Blaženko	+ Ilija Violoni 1945. + Petar Živković 1985.
11.	S.	Stanislav, Stanko, Stanislava, Filip, Izak	Svećenički Sabor, +Petar Grgić 1982.
12.	Č.	Julije I., papa, Zenon, Saba, Damjan	+ Antun Bogdan 2001.
13.	P.	Martin I., papa, Ida, Hermenegildo	
14.	S.	Valerijan Rimski, Maksim, Zdravko, Lambert	Krizma: N.Selo-Balegovac 11h i Pos. Mahala – T.V Domaljevac 11h i Grebnice 17 h V.P.
15.	N.	DAN GOSPODNJI: 3. uskrsna	Krizma: G.Dubica 11h T.V; Tolisa 11h V.P.; + Miodrag Mišković 2008. KŠC – Petar Brabarić
16.	P.	Benedikt Josip Labre, Bernardica Soubirous	+ Juro Čolić 2014.
17.	U.	Šimun, Inocent, Akacije, Ilija, Robert	+ Marko Alaupović 1979.
18.	S.	Euzebije, Anastazija, Apolonije	Dan Sjemeništa u Travniku
19.	Č.	Ema, Leon IX., papa, Krescencije Padovanski	+ Anto Dujmušić 1943. Dan KŠC u Travniku
20.	P.	Anicet, Marcelin, Agneza Montepulčanska	+ Bernard Batvić 1921.
21.	S.	Anzelmo, Konrad	Ministrantsko zborovanje; Krizma Potočani 17 T.V.; Morančani 17 V.P. Krizma Svilaj 11h T.V.
22.	N.	DAN GOSPODNJI: 4. uskrsna	Lukavac 11h V.P. + Alojzije Budžinski 1983
23.	P.	Juraj, Jure, Đuro, Đurđica, Georg, Adalbert	Patron: Derventa, Morančani, Vitez
24.	U.	Fidel Sigmarigenski, Fidelis, Fides, Vjera	+ Petar Čalić 2010.
25.	S.	Marko, ev. , Marko, Maroje, Ermin	Patron: Gradačac, Ilijaš, Plehan, Potočani BK BiH – KVRPP – Sa
26.	Č.	Montan i Maksima, Marcelin, papa	Susret Dekana BK BiH u Travniku + Augustin Halili 1976.
27.	P.	Ozana Kotorska , Jakov Zadranin	Kongres bogoslova u Đakovu
28.	S.	Petar Chanel, Ljudevit M. Grignon, Vital	BK BiH vjeronaučna olimpijada u Liv- nu; Kongres bogoslova u Đakovu Krizma: Odžak 11h Prud 17. V.P. Rankovići 11h i Kralj. Sutjeska 17h. P.S. + Matej Marko Livajušić 1978.
29.	N.	DAN GOSPODNJI: 5. uskrsna	Kongres bogoslova u Đakovu Krizma: Tuzla 11h V.P. N.Travnik 11h P.S. + Josip Bezić 1893. + Stjepan Jularić 1999.
30.	P.	Pio V., papa, Silvije, Venancije	+ Josip Kalčik 1994.

SVIBANJ 2018.

DODATAK

1. **U.** Josip Radnik, Sigismund Burgundski Patron: Pale, Turbe; Hodočašće u Olovo; + Ivan Mitrović 1912.
2. **S.** Atanazije, Antonin, Boleslav, Boris
3. **Č.** **Filip i Jakov, ap.**, Aleksandar I., papa, Branimir Upravno vijeće Caritasa BiH Klagenfurt-Kardinal; + Ivan Vlašić 1984.
4. **P.** Florijan, Antonina, Cvjetko, Cvijeta Breške 11h i Kopanice 17h T.V.
5. **S.** Anđelko, Irena, Peregrin, Maksim Travnik 11h i G. Gora 17h P.S.
Prva subota: molitva za duh. zvanja Klagenfurt-Kardinal
+ Anto Alaupović 1948.
- 6. N. DAN GOSPODNI: 6. uskrsna** Klagenfurt-Kardinal; G. Tramošnica 11h -delegat; Šikara 11h T.V.
Dolac 11h P.S.
7. **P.** Dujam, Duje, Boris, Gizela (**prosni dani**) + Josip Matišić 1921.
8. **U.** Ida iz Nivellesa; Ulrika Nisch (**prosni dani**) Stadlerov dan; + Marko Nedić 1952.
+ Jozo Perić 2005.; + Marko Josipović 2009
+ Josip Vasilina 1988.
9. **S.** Beato, Blaženko, Blaženka (**prosni dani**) Međunarodni marijanski kongres
10. **Č.** **UZAŠAŠĆE-SPASOVO: KRIŽI** Patron: N. Travnik
Međunarodni Marijanski kongres
11. **P.** Marijan Rimski, Mamerto Krizma: Dragunja 11h i Husino 17h delegat; Vitez 11h i Brajkovići 16h P.S.
12. **S.** **Leopold Bogdan Mandić**, Nerej, Ahil Kardinal u Bugarskoj; Patron: Briješće, Dragunja, Maglaj; Šimunovo – Dubrave; + Anto šarić 2010.
Živinice 11h i Par Selo 16h delgat
Kardinal u Bugarskoj; Nova Bila 11h P.S.
- 13. N. DAN GOSPODNI: 7. uskrsna**
14. **P.** **Matija, ap.**, Mate, Matko, Matea; Justa
15. **U.** Izidor Madridski, Sofija Rimska, Sonja + Jakov Barišić 1942.
16. **S.** Ivan Nepomuk, Nenad, Genadije, Florencije + Milidrag Bujas 1991.
17. **Č.** Paškal Baylon, Paško, Gizela, Heraklije
18. **P.** Ivan I., papa, Venancije, Feliks, Srećko + Ivan Subašić 1945.
19. **S.** Celestin V., papa, Urban, Teofil, Rajko Žepče 11h V.P i N. Šeher 17h
20. **N. DUHOVI** Katedrala 10,30h i Marindvor V.P.
Patron: N. Bila, Fojnica; + Petar Ajvazović 1945. ; + Josip Kresić 2015.
21. **P. BDM Majka Crkve**; Kristofor Magallanes, Dubravka, Eugen Patron: Garevac
+ Anđelko Franjković 1954.
+ Vlastimir Antun Fiala 1986.
22. **U.** Rita iz Cascie, Renata, Helena, Jelka
23. **S.** Deziderije, Željko, Želimir, Željana (**kvatre**) SMI – Sl. Brod; Patron: Globarica
24. **Č.** Marija Pomoćnica kršćana, Šimun Stilita + Andrija Jagatić 1901.
+ Caleb Violoni 1917.
25. **P.** Beda Časni, Grgur VII. papa, Urban I., papa (**kvatre**)
26. **S.** Filip Neri, Zdenko (**kvatre**) Dan Mladih u Komušini
Lug-Brankovići 17. V.P.
- 27. N. PRESVETO TROJSTVO** Varaždin-V.P.; Patron: N. Sarajevo; N. Travnik; + Josip Konopka 1988.
28. **P.** Vilim Akvitanijski, Herkulan, Velimir
29. **U.** Euzebije i Polion, Ervin, Većeslav
30. **S.** Ferdinand, Ivana Orleanska (Arška) Tutlingen-Kardinal
31. **Č. TIJELOVO: BRAŠANČEVO** Tutlingen-Kardinal

LIPANJ 2018.

DODATAK

1. P.	Justin, Mladen, Liberije, Slobodan, Teofi	Tutlingen-Kardinal
2. S.	Marcelin i Petar, Erazmo, Eugen	Radunice 11h Crkvice-Ze 17h V.P.
Prva subota:molitva za duh. zvanja
+ Vinko Vidaković 2006.
3. N.	DAN GOSPODNJI: 9./godinu	Orašje 11h V.P. Macelj – popodne
4. P.	Kvirin Sisački, Optat, Nikola, Predrag	+ Mirko Radoš 1945.
+ Marijan Ivandić 1945.
+ Josip Perčinčlić 1945.
+ Stjepan Ezgeta 1933.
+ Stjepan pašalić 1950.
5. U.	Bonifacije, Bono, Dorotej, Valerija	
6. S.	Norbert, Artemije, Paulina, Neda	+ Franjo Bulić 1999.
7. Č.	Robert, Radoslav, Antun de Fatatis	Patron: B. Šamac, Brčko, Čajdraš, Doboj,
Glavice, N. Selo, Pećine, Prozor, Sa-kate-
drala, Zvornik
8. P.	Srce Isusovo , Melanija, Severin	Stadlerov dan
Dubrave 11h i Poljaci 17h V.P.
Patron: Sk.Gračanica, Foča kod
Dervente, Pos. Mahala
9. S.	Srce Marijino , Efrem, Pelagija Antiohijska,
Kolumban	Vanjska proslava Srca Isusova u kate-
drali-zaštitnik Nadbiskupije
10. N.	DAN GOSPODNJI: 10./godinu	
11. P.	Barnaba, ap., Borna, Jolanda Ugarska	Busovača 18h V.P.
12. U.	Leon III., papa, Lav, Eshil, Placid, Mile, Drago	Rastićevo 11h V.P.
13. S.	Anto Padovanski, Anto, Antun, Antonija	Patron: Boće, Bugojno, Bukovica,
Busovača, Dobretići, Drijenča, G. Močila-
Sijekovac, Gračac, Lukavac, Podhum-
Žitače, Rastićevo, Sivša, Sočanica,
Vukanovići, Žepče.
14. Č.	Rikard, Elizej, Valerije, Zdravko, Zdravka	Katehetska škola
15. P.	Vid, Krescencija, Rastka, Ferdinand Portugalski	Patron: Vidovice
Katehetska škola
16. S.	Auro, Zlatko, Zlata, Aurelije, Beno	Ovčarevo 11h i Turbe u 16h P.S.
Brčko 11h i Boće 17 h V.P.
17. N.	DAN GOSPODNJI: 11./godinu	Ulice 11 h Vogošća 17 h.V.P.
Podkraj 11h P.S.
18. P.	Marko i Marcelijan, Paula, Amando	
19. U.	Romuald, Alena, Gervazije, Protazije	Duh. obnov. za ministrante – Sjem. Travnik
20. S.	Florencija, Florentina, Naum Ohridski	Patron: Sjemenišna crkva Travnik,
Pećnik
21. Č.	Alojzije Gonzaga, Alojzija, Vjekoslav, Slavko	+ Nikola Burić 1993.
+ Matko Ivkić 1993.
Bučići 11h i N. Travnik PTR 16h P.S.
+ Anto Lutter 1992. Podmilačje 18.sati V.P.
Patron: Bijelo Brdo, D. Tramošnica, Jelah,
K.Sutjeska, Lug-Brankovići, Otinovci,
Podmilačje, Tarčin, Travnik, Uzdol, Živinice.
22. P.	Paulin, Ivan Fišer, Toma More	
23. S.	Josip Cafasso, Flavije, Aron	
24. N.	ROĐENJE IVANA KRSTITELJA	
25. P.	Eleonora, Vilim Verčelski, Adalbert, Salamon	
26. U.	Iyan i Pavao, Virgilije, Zoran, Deodat	+ Jozo (Tunin) Tomić 2007.
27. S.	Ćiril Aleksandrijski, Ladislav Ugarski, Vlatko	
28. Č.	Irenej Lionski, Mirko, Vincenta, Vinka, Lucija	Limburg
29. P.	Petar i Pavao, ap. , Paula, Krešimir	Patron: Brajkovići, G. Komušina, Kakanj,
Kulina, Lovnica, N.Selo-Balegovac, Tuzla
Limburg
30. S.	Prvomučenici Svete Rimske Crkve, Bazilid	+ Dragutin Kamber 1969.

SRPANJ 2018.

DODATAK

1.	N.	DAN GOSPODNJI: 13./godinu	Papin dan- Limburg
2.	P.	Oto Bamberški, Višnja, Ostoja	+ Anton Jeglič, 1937.
3.	U.	Toma, ap. , Tomislav, Tomo	
4.	S.	Elizabeta Portugalska, Elza, Laura, Berta	
5.	Č.	Čiril i Metodije, slavenski apost. i suzašt. Europe	Patron: Bogoslovijska crkva + Krunoslav Draganović 1983.
6.	P.	Marija Goretti, Marica, Romul, Suzana, Agata	+ Stipo Barišić 1944.
7.	S.	Vilibald, Vilko, Benedikt XI., papa, Odon, Goran	Prva subota: molitveni dan za duh. zvanja
8.	N.	DAN GOSPODNJI: 14./godinu	Stadlerov dan
9.	P.	Marija od Propetoga Isusa Petković , Marija	
10.	U.	Amalija, Feliks, Filip, Rufina, Viktorija	+ Marijan Šoljić 1986.
11.	S.	Benedikt, opat i zaštitnik Europe	+ Nikola(Jozin) Pranjić 1998.
12.	Č.	Petar i Suzana Araki Chobyoye, Mislav	
13.	P.	Majka Božja Bistrička , Henrik, Ezdra	BK BiH-BL
14.	S.	Kamilo de Lellis, Angelina, Gašpar	BK BiH – BL
15.	N.	DAN GOSPODNJI: 15./godinu	Patron: BL
16.	P.	BDM od brda Karmela, Karmela, Karmelo	Rumunjska Patron: Karmel na Stupu + Ivan Šarić 1960 + Josip Glavaš 2015.
17.	U.	Hedviga Krakovska, Aleksije, Hijacint	
18.	S.	Arnold, Teodozija, Božana, Emilije, Emilija	
19.	Č.	Justa i Rufina, Aurea, Zora, Zlata	
20.	P.	Ilija Tišbijac, pr. , Apolinar, Ilija, Ilko, Ilinka	Patron: B.Brod, čemerno, Doljani, kandija, Kiseljak, Korićani, N.Šeher, Rostovo, Sol. Kula, Zenica-sv.Ilija, Tuzla,Turić, Ularice.
21.	S.	Lovro Brindiški, Danijel, pr., Dane, Danica	+ Ivan Rajić 1989.
22.	N.	DAN GOSPODNJI: 16./godinu	Priječani V.P.
			+ Andrija Antunović 1934. + Dominik Stojanović 2009. + Ivo Dovođa 2015.
23.	P.	Brigita Švedska, suzaštitnica Europe	
24.	U.	Sarbel Makhluf, Kristina Belgijska, Eufrazija	
25.	S.	Jakov, ap. , Jakša, Jaka; Kristofor, Krsto	+ Branko Grulich 1989.
26.	Č.	Joakim i Ana, roditelji BDM, Anka, Anica	Patron: Banbrdo, Domaljevac, Par selo, Podkraj, Radunice, Žabljak. + Andrija Avelin Predmersky 1914. + Ladislav Buljan 1986.
27.	P.	Klement Ohridski i Gorazd i drugovi	
28.	S.	Viktor I., papa, Beato, Prohor, Nikanor, Nazarije	Gradačac -150g. župe 11h V.P. Sarajevo kat. 18h. V.P.
29.	N.	DAN GOSPODNJI: 17./godinu	Pećine 11h V.P.
30.	P.	Petar Krizolog, Beatriks, Julija, Maksima	
31.	U.	Ignacije Lojolski, Vatroslav, Žarko, Žara	Patron: Grbavica

KOLOVOZ 2018.

1. S.	Alfonz Marija de' Liguori, Jonatan	
2. Č.	Gospa od Anđela, Euzebije Verčelski, Petar Juliani	Patron: G. Tramošnica
+ Drago Čulić 1939.
+ Martin Anić 2006.
3. P.	Augustin Kažotić , Lidija, Martin, Salvator	Prva subota: Molitva za duh. zvanja
4. S.	Ivan Marija Vianney, Justin, Krescencije	Patron: Deževica, Poljaci
5. N.	DAN GOSPODNJI: 18./godinu	Patron: + Ivan Trobentar 1977,
+ Rudolf Roemer 1982.
+ Franjo Tomašević 2007.
6. P.	Preobraženje Gospodinovo , Predrag, Just, Oktavijan	
7. U.	Siksto II. papa, Kajetan, Donat, Albert	
8. S.	Dominik, Nedjeljko, Dinko, Dominko, Neda	Stadlerov dan
+ Emil Stjepan Čondrić 1945.
+ Viktor Šifner 2005.
+ Antun Mohorić 1937.
+ Marko Jozinović 1994.
+ Tomislav Jozić 2014.
Patron: Klarise u Brestovskom
+ Joso Filipović 2006.
+ Dragutin čelik 1958.
+ Zvonko Rajić 1998.
+ Ivan Krištić 1960.
+ Josip Džajkić 2000.
+ Stjepan Gašparević 1937.
Komušina 18h
9. Č.	Terezija Benedikta od Križa, zaštitnica Europe	
10. P.	Lovro, Lovorko, Lovorka, Laura, Klaudije	
11. S.	Klara, Jasna, Jasminka, Suzana Rimska, Ljiljana	
12. N.	DAN GOSPODNJI: 19./godinu	
13. P.	Poncijan i Hipolit, Poncije, Antioh, Maksim	
14. U.	Maksimilijan Marija Kolbe, Kova, Koviljka	
15. S.	VELIKA GOSPA	SA-katedrala 10,30 h zavjeti SMI
Patron: Breške, Dolac, G. Vakuf-Uskoplje, Haljinići, Komušina, Koraće, Kreševo, Olovo, Osova, Rama-Ščit, Stup, Suho Polje, Tolisa.
16. Č.	Stjepan Ugarski, Rok, Roko, Krunoslav, Kruno	Patron: Prud
Kolonije bogoslova u Prozoru
Kolonije bogoslova u Prozoru
+ Ivan Dujmušić 1937.
Kolonije bogoslova u Prozoru
+ Marko Majurić 1933.
17. P.	Hijacint, Miron, Klara, Natalis, Natalija	
18. S.	Jelena Križarica, Jelka, Jela, Helena	
19. N.	DAN GOSPODNJI: 20./godinu	Kolonije bogoslova u Prozoru
+ Stjepan Sokolović 1972.
Duhovne vježbe za svećenike u Sjemeništu Travnik
+ Tomo Igrec 1938.
Duh.vj.za sveć. u TR
+ Izidor Poljak 1924.
Duh.vj. za sveć. u TR
Patron: Bijeljina
Duhovne vježbe za svećenike u Sjemeništu Travnik
+ Nikola Krilić 1924.
20. P.	Bernard, Samuel, pr.	
21. U.	Pio X., papa, Agaton, Sidonije	
22. S.	BDM Kraljica, Vladislava, Regina	
23. Č.	Miroslav Bulešić ; Ruža Limska, Ružica, Rozalija, Roza	
24. P.	Bartol, ap. , Bartolomej, Bariša, Bare	
25. S.	Ljudevit, Josip Kalasancijski, Sever	
26. N.	DAN GOSPODNJI: 21./godinu	
27. P.	Monika, Cezarije, Amadeo, Bogoljub, Anđelka	
28. U.	Augustin, August, Tin, Pelagije, Vivian, Živko	
29. S.	Mučeništvo Ivana Krstitelja, Ivan, Bazila	Patron: Odžak
30. Č.	Bazila, Rebeka, Petar, Margarita, Didak	
31. P.	Josip iz Arimateje i Nikodem; Aristid, Aida	

Rujan 2018.

DODATAK

1. S.	Bronislava, Branislava, Tamara, Egidije	Katehetski dan u Maglaju
Prva subota:molitva za duh. zvanja
2. N.	DAN GOSPODNJI: 22./godinu	
3. P.	Grgur Veliki, papa, Grga, Gregor, Gordana	Seminar za jurisdikciju
+ Božidar Bralo 1945.
+ Pero Anić 2013.
4. U.	Ruža Viterpska, Rozalija Palermaska	Seminar za jurisdikciju
5. S.	Majka Terezija iz Kalkute , Lovro Justinijani	Patron: Vogošća
6. Č.	Kristina Tirska, Zaharija, pr., Eleuterij	
7. P.	Marko Križevčanin , Markica, Regina, Dragica	
8. S.	MALA GOSPA , Marija	Stadlerov dan
Patron: Bežlja, Brestovsko, Brusnica,
Husino, Modriča, Ulice
+ Ivan Kozinović 1931.
9. N.	DAN GOSPODNJI: 23./godinu	
10. P.	Nikola Tolentinski, Edgar, Pulherija, Sebastijan	+ Tomislav Jablanović 1986.
11. U.	Prot i Hijacint, Emilijan, Miljenko	
12. S.	Ime Marijino, Mirjam, Gvido	Patron: Gromiljak, Oštra Luka-Bok,
Svilaj
13. Č.	Ivan Zlatousti, Zlatko, Amat, Ljubo, Ljuba	Obljentica posvete prvostolnice SA
14. P.	Uzvišenje svetog križa , Višeslav, Slavko	Patron:Bistrica k/Ž.Jelaške, Klopče,
Franj. Provincija
+ Dragan Augustin Dumušić 1916.
+ Milivoj Čekada 1961.
15. S.	BDM Žalosna, Dolores, Melitina	Patron: Čardak
Susret PMD - SA katedrala
+ Mato Matej Pezer 1939.
+ Florijan Čulinović- Čulina 1996.
16. N.	DAN GOSPODNJI: 24./godinu	+ Tadija Mihačević 1955.
17. P.	Robert Bellarmino, Robert, Hildegarda	Rane sv. Franje- Zidine
18. U.	Josip Kupertinski, Ariadna, Senarije	
19. S.	Januarije, Eustahije, Teodor Kenterberijski (kva-
tre)	Susret dijecezanskih sveć.
+ Marijan Pešić 1991.
20. Č.	Andrija Kim Taegõn i dr. i Pavao Chõng Ha-
sang i dr.	Susret bivših sjemeništara u
Sjemeništu Travnik
21. P.	Matej, ap. i ev. , Mate, Matea, Debora (kvatre)	+ Anton Zajac 1982.
22. S.	Kandid, Emerita, Mauricije, Silvan, Silvana (kva-
tre)	Sjednica Pastoralnog vijeća VN
23. N.	DAN GOSPODNJI: 25./godinu	
24. P.	Pacifik, Mercedes, Anatolij, Vuk	+ Franjo Gavran 1980.
+ Ivan Ćoruša 2001.
+ Stjepan Džalto 2008.
25. U.	Aurelija, Zlata, Firmin, Tvrtko	Inozemna pastva SA-kat 18h
+ Tadija Jukić 2011.
26. S.	Kuzma i Damjan, Damjana	+ Mato Bekavac 1938.
27. Č.	Vinko Paulski, Vincent, Vinko, Vinka	+ Čedomil Čekada 1981.
28. P.	Većeslav, Vjenceslav; Lovro Ruiz	
29. S.	Mihael, Gabriel, Rafael, arkandeli	Patron: Kolibe, Kopanice,
Ovčarevo, Vareš
+ Anto Paradžik 2004,
+ Marko Barišić 2016.
30. N.	DAN GOSPODNJI: 26./godinu	Dan društvenih sredstava komu-
nikacije u BiH.

Listopad 2018

DODATAK

1. P.	Terezija od Djeteta Isusa, Terezija, Tereza	Patron: Bistrica k/Uskoplja
2. U.	Anđeli Čuvari, Anđeo, Anđelko, Anđela	+ Anto Krešić 1938.
+ Viktor Vincens 1989.
+ Franjo Pilić 1996.
3. S.	Dionizije, Areopagita, Kandida, Svjetlana	
4. Č.	Franjo Asiški, Franjo, Franka, Franciska	Patron: Dobrinja, G. Gora, Rumboci,
S. Slatina, Šikara, Zovik, Žeravac, Dan
KŠC Tuzla.
5. P.	Placid, Miodrag, Mauro; Faustina Kowalska	
6. S.	Bruno, Fides, Vjera, Vjerica	Prva subota: molitva za duh. zvanja.
7. N.	DAN GOSPODNJI: 27./godinu	Patron: Crkva sestra na B. Brijegu,
Krepšić
+ Stjepan hadrović 1934.
+ Dragan Dujmušić 1943.
+ Anto-Emil Čehulić 1982.
+ Mato Tokić 2014.
+ Marijan Perić 2015.
8. P.	Benedikta, Dimitrije Solunski, Zvonimir	Stadlerov dan
9. U.	Dionizije Pariški, Denis, Dionizija; Ivan Leonard	Sjednica Zbora konzultora
10. S.	Danijel Comboni, Danko; Franjo Borgia	Sjednica Svećeničkog vijeća VN
11. Č.	Ivan XXIII., papa, Filip, Anastazije	Patron: Tišin
12. P.	Maksimilijan, Makso, Velibor; Serafin	
13. S.	Teofil, Bogoljub, Eduard	Hodočašće u Mariju Bistricu
14. N.	DAN GOSPODNJI: 28./godinu	
15. P.	Terezija Avilska, Tereza; Aurelija	
16. U.	Hedviga; Marija Margareta Alacoque	
17. S.	Ignacije Antiohijski, Vatroslav	
18. Č.	Luka, ev., Luka, Lukica, Lukša, Amabilis	Patron: SA N.Grad; KBF-SA
19. P.	Ivan Brebefski i Jogues i dr. i Pavao od Križa	+ Juraj Čosić 1918.
+ Marko Tvrtković 1940.
+ Andrija Mlakić 1959.
+ Stjepan Kočiš 1980.
+ Mijo Perić 2014.
20. S.	Vendelin, Irena, Miroslava; Vital, Živko	Hodočašće na Bobovac
+ Mato Adžamić 1990.
21. N.	DAN GOSPODNJI: 29./godinu	Svjetski misijski dan
22. P.	Ivan Pavao II., papa, Marko Jeruzalemski	Patron: Centar za mlade
+ Antun Jović 1916.
+ Eugen Tvrtković 1937.
+ Josip Kudić 2000.
+ Josip Riffel 1918.
+ Ivan Jablanović 1957.
23. U.	Ivan Kapistranski, Teodoret, Severin	
24. S.	Antun Marija Claret, Proklo Carigradski	
25. Č.	Katarina Kotromanić, Krizant, Darija, Krispin	Obljetnica posveta Crkvi u
Vrhbosanskoj nadbiskupiji
+ Rudolf Klampf 1994.
26. P.	Dimitrije Srijemski, Dmitar, Zvonimir	
27. S.	Sabina Avilska, Namat, Bartol, Bartolomej	+ Viktor Baier 1998.
+ Ivo Balukčić 2012.
28. N.	DAN GOSPODNJI: 30./godinu	Patron: Sjemeništa Redemptoris
mater – Vogošća
29. P.	Donat, Ida, Honorat, Časlav	
30. U.	Marcel iz Tangera, Marcijan, Marcela	
31. S.	Lucila Rimska, Alfons Rodrigues, Kristofor	

Studeneni 2018.

DODATAK

1. Č. SVI SVETI	Kat.10,30h Groblje sv. Josip 15h
2. P. DUŠNI DAN	Bare 11h Kat. 18h
+ Ivan Čavar 2007.
+ Mijo Josipović 2012.
3. S. Martin iz Porresa, Hubert, Silvija	Prva subota: molitva za duh. zvanja.
+ Petar Zubak 1931.
4. N. DAN GOSPODNJI: 31./godinu	18h BK Misa-Katedrala
5. P. Svi srijemski mučenici; Emerik, Mirko; Elizabeta	BK BiH - Sarajevo
+ Antun Zorka 1928.
+ Anto Bajić 1993.
6. U. Leonard pustinjač, Melanija, Teobald, Kristina	BK BiH – Sarajevo
7. S. Engelbert, Anđelko; Lazar	+ Danijel Pušić 1973.
+ Mijo Thon 1986.
8. Č. Gracija Kotorski , Klaudije, Nikostrat	Dan Franjevačke teologije Sarajevo
Stadlerov dan
+ Marijan Kopic 2013.
9. P. Posveta Lateranske bazilike , Vito, Vitomir	
10. S. Leon Veliki, papa, Lavoslav, Lav	
11. N. DAN GOSPODNJI: 32./godinu	Patron: Bučići
+ Josip Skalec 1928.
+ Ante Petrović 1986.
12. P. Jozafat, Emilijan, Renato	
13. U. Stanislav Kostka, Stanko, Stanka	
14. S. Nikola Tavelić , Nikolina, Nikoleta; Ivan Trogirski	Patron: Kovačići – SA
15. Č. Albert Veliki, Albertina, Leopold Austrijski	
16. P. Margareta Škotska i Gertruda, Gera	+ Anto Livajušić 1974.
17. S. Elizabeta Ugarska, Hilga, Alfej i Zakej	+ Anto Čondrić 1981.
18. N. DAN GOSPODNJI: 33./godinu	
19. P. Salomeja, Matilda, Obadija	
20. U. Edmund, Feliks iz Valoisa, Srećko	+ Franjo Mlakić 1927.
21. S. Prikazanje BDM, Mavro Porečki, Valent, Zdravka	Dekanska konferencija
+ Nikola Mandić 1937.
+ Stjepan Lukić 1962
+ Juraj Zirdum 1982.
22. Č. Cecilija, Benigna, Dobrila	
23. P. Klement I., papa i Kolumban, Felicita, Lukrecija	
24. S. Andrija Dung-Lac i dr., Flora iz Cordobe	+ Franjo Horvat 1975.
25. N. KRIST KRALJ	Patron: Cer
+ Vlado Jurjević 1993.
+ Ambrouije Mikić 2008.
+ Ivan Miletić 1943.
26. P. Leonard Portomauricijski, Delfina, Konrad	Humanitarni koncert SMI
27. U. Virgilije, Fakundo, Maksim, Valerije	Patron: Grebnice
28. S. Jakov Markijski, Teodora, Božica, Božana	+ Franjo Malešević 1927.
29. Č. Iluminata, Saturnin, Filomen	+ Ivan (Perin) Mršo 2000.
30. P. Andrija, ap. , Andrija, Andrea, Andro, Hrvoje	

Prosinac 2018.

DODATAK

1. S.	Natalija Nikomedijska, Edmund Campion, Nahum, pr.	Prva subota: molitva za duh. zvanja.
2. N.	DAN GOSPODNJI: 1. došašća	Đakonsko ređenje
Misijska prodajna izložba
3. P.	Franjo Ksaverski; Sofonija, pr., Lucije	
4. U.	Ivan Damaščanski, Barbara, Adolf Kolping	Patron: Breza
5. S.	Krispina, Kristina, Saba	+ Josip Rajić 1951.
+ Anto Lamešić 1973.
6. Č.	Nikola, biskup, Niko, Nikša, Nikica	
7. P.	Ambrozije, Ambroz, Sabina, Urban	
8. S.	BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM , Inviolata, Ljiljana	Patron: Crkvice, Dubrave, Vijaka, Suzašt. Nadbisk.
Dan provincije BZ BDM Sestara SMI
+ Josip Stadler 1918.
+ Ilija Gavrić 1948.
9. N.	DAN GOSPODNJI: 2. došašća	+ Juraj Dobroslav Veseličić 1930.
10. P.	Gospa Loretska, Eulalija, Julija	+ Josip Divić 1968.
11. U.	Damaz, papa, Josip Egipatski, Danijel	
12. S.	BDM Guadalupska, Spiridon, Špiro (kvatre)	
13. Č.	Lucija, Luca, Jasna, Svjetlana, Otilija	+ Đuro Gračanin 1973.
14. P.	Ivan od Križa, Venancije, Fortunat (kvatre)	+ Juraj Pušek 1906.
15. S.	Bl. M. Jula Ivanišević i susestre, dj. i muč. (kvatre)	+ Đuro Cezner 1944.
16. N.	DAN GOSPODNJI: 3. došašća „Gaudete“	Nedjelja caritasa
+ Luka Janjić 1996.
+ Josip Filipović 2001.
17. P.	Modest, Kristofor, Hijacint, Lazar iz Betanije	
18. U.	Gracijan Tourski, Dražen, Malahija, pr.	
19. S.	Anastazije, Benjamin, Urban, Vladimir, Eva	+ Zvonimir Baotić 1995.
20. Č.	Eugen, Zefirin, Slobodan	+ Ivan Koščak 1915.
+ Ambrozije Benković 1970.
+ Ivan Čalušić 2011.
21. P.	Petar Kanizije; Mihej, pr.	+ Ivan čalušić 2011.
22. S.	Toma Holland, Honorat, Časlav	
23. N.	DAN GOSPODNJI: 4. došašća	
24. P.	Badnjak, Spomen svih svetih Isusovih predaka	Polnočka 24h
25. U.	BOŽIĆ	Kat.10,30h
+ Nikola Mlakić 1961.
26. S.	Stjepan prvomučenik , Stjepko, Kruno	Božićni prijem u 11h
27. Č.	Ivan, ap. i ev. , Ivan, Ivana, Ivančica	+ Antun Čović 1968.
28. P.	Nevina dječica , Neven, Nevenka, Mladen	
29. S.	Toma Becket, Tomislav, David kralj	
30. N.	SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA	Patron: Kupres
31. P.	Silvestar I., papa, Goran, Silvio, Donata, Paulina	Zahvalnica u 18
+ Nikola Odić 1911.

Sluga Božji Josip Stadler, vrhbosanski nadbiskup i utemeljitelj Družbe sestara Služavki Maloga Isusa

Rođen je u Slavonskome Brodu 24. siječnja 1843. u skromnoj obrtničkoj obitelji Đure i Marije, rođene Balošić. U jedanaestoj je godini ostao bez oca i majke te je za nj skrb preuzela i prihvatila ga dobra brodska obitelj Oršić. Školovanje počinje u rodnome gradu, nastavlja ga u nadbiskupskome sirotištu u Požegi i Zagrebu, gdje je polazio gimnaziju, i u Rimu, gdje je na Papinskome sveučilištu Gregorijani postao prvo doktor filozofije, a potom i doktor teologije.

Za svećenika je zaređen 1868. u Rimu, nakon čega se vratio u Zagreb, gdje je postao gimnazijski profesor u Sjemeništu, a kasnije i sveučilišni profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu.

Papa Lav XIII. imenovao ga je 1881. vrhbosanskim nadbiskupom obnovljenoga biskupskog sjedišta u Sarajevu. Apostolskim žarom u Bosni razvija vrlo živu djelatnost na vjerskome, prosvjetnom, kulturnom i nacionalnom polju. U Sarajevu je sagradio vrhbosansku prvostolnicu, bogoslovno sjemenište s crkvom sv. Ćirila i Metoda, kaptol i nadbiskupski dvor. U Travniku je podigao sjemenište i gimnaziju. Istodobno je diljem nadbiskupije dao sagraditi više crkava i ženskih samostana. O njemu se s pravom može reći da je preporoditelj i duhovni obnovitelj Bosne.

Utemeljio je Družbu sestara Služavki Maloga Isusa sa svrhom da vodi skrb za siromašnu i napuštenu djecu, za starije osobe i za siromahe uopće.

Istaknuo se dobrotvornim radom u okviru kojega je u Sarajevu osnovao sirotišta "Betlehem" i "Egipat" za djecu i ubožnicu za starice. Za narod je bio "otac sirotinje". Živio je sveto i isticao se brojnim krjepostima. Bio je iskreno pobožan i revno je molio. Posebno je štovao Presveto Srce Isusovo, kojemu je posvetio i svoju nadbiskupiju. Bio je također veliki štovatelj Blažene Djevice Marije i svetoga Josipa.

Umro je u Sarajevu u 75. godini života na svetkovinu Bezgrješnoga Začeca 8. prosinca 1918. Tijelo mu počiva u sarajevskoj katedrali, u grobu na kojemu je 12. travnja 1997. molio i papa Ivan Pavao II. Crkveni postupak za njegovo proglašenje svetim počeo je u Sarajevu 20. lipnja 2002.

MOLITVA

Oče naš, koji si izvor i počelo svetosti, od Tebe nam dolazi svaki dobar dar. Ti si slugu svojega biskupa Josipa Stadlera postavio za pastira Crkve vrhbosanske u posebno složenim i teškim vremenima. On, *otac sirotinje*, odano je i vjerno služio Tebi te je revno navješćivao radosnu vijest spasenja. U svakom čovjeku, posebno u malenima, siromašnima i onima kojima je potrebna pomoć, pozorno je gledao svojega brata i sestru u Tvome ljubljenom Sinu Isusu Kristu.

Smjerno Te molimo, udostoj se proslaviti ga čašću oltara kako bi njegov primjer svemu Tvome puku bio snažan poticaj, njegov nauk pouzdan oslonac, a zagovor čvrsta zaštita i sigurna okrpja. Molimo Te, udijeli nam po njegovim zaslugama milost da Ti u sve dane svojega života vjerno služimo u svetosti duše i tijela napredujući na putu vječnoga spasenja. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Tko po zagovoru sluge Božjega J. S. bude uslišan i dobije koju osobitu milost, moli se da to priopći na naslov:

Postulatura sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera
 Josipa Stadlera 5, BiH - 71000 Sarajevo
 Odgovara: Mons. Pavo Jurišić, postulator
 e-mail: postulatura@gmail.com

 Odobrenjem Nadbiskupskoga ordinarijata u Sarajevu od 6. studenoga 2002.

